

Száma:/2008.

Címzett: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város
Közgyűlése

Tárgy: Az Önkormányzat 2009. évi
költségvetési koncepciója

Az anyagot készítette: Közgazdasági Iroda

Az anyagot látta:

Véleményezésre megküldve: Valamennyi bizottságnak

Sokszorosításra érkezett:

Napirend kapcsán meghívandó személyek: Varga Jánosné könyvvizsgáló

Száma: 22-31102/2008.

Tárgy : 2009. évi költségvetési koncepció

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város
Közgyűlése

Helyben

Tisztelt Közgyűlés !

Az Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény előírja, hogy az önkormányzat meghatározza gazdasági programját és költségvetését. Az önkormányzatok költségvetése az államháztartás része, ahhoz teljes pénzforgalmával kapcsolódik. Az önkormányzati költségvetés az állami költségvetéstől elkülönül, ahhoz az állami támogatásokkal és más költségvetési kapcsolatokkal kötődik. Az önkormányzati költségvetés elkészítésének szabályait az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. Törvény, és annak végrehajtásáról szóló 217/1998.(XII.30.) Kormányrendelet tartalmazza.

Az önkormányzat éves költségvetése elkészítésének alapjául a Közgyűlés által elfogadott gazdasági program szolgál, melynek alapján a helyi önkormányzat elkészíti éves költségvetési javaslatát, a költségvetési koncepciót.

A koncepciót a helyben képződő bevételek, valamint az ismert kötelezettségek figyelembe vételével kell összeállítani. Összeállítása előtt a jegyző áttekinti az önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervek következő költségvetési évre vonatkozó feladatait, az önkormányzat bevételi forrásait, és ennek alapján kialakítja a költségvetés koncepcióját, amelyet a polgármester terjeszt a Közgyűlés elé.

A Kormány a Magyar Köztársaság 2008. évre vonatkozó költségvetéséről szóló törvényjavaslatot szeptember 29-én benyújtotta az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés november 30-ig kell, hogy meghatározza összeszerűen - az előterjesztés és az ahhoz érkező módosító indítványok alapján – a fejezetek, az alapok, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai bevételi és kiadási főösszegét, a hiány mértékét. Ezt követően a kiadási főösszegek már nem módosíthatóak.

Mint az Önök előtt is ismert a benyújtott költségvetés tervezetét ez idáig két alkalommal, lényeges módon változtatta meg az előterjesztő. Az Önkormányzat költségvetési koncepciójának összeállításánál fenti körülmények miatt, nem támaszkodhattunk másra, mint a Kormány előterjesztéseire és annak a második módosításhoz fűzött szöveges indoklására, az Állami Számvevőszéknek a tervezetek kapcsán kiadott jelentésére, és annak kiegészítésére, az önkormányzati érdekszövetségek és érdekegyeztető fórumok véleményére, javaslataira.

Az előterjesztett és ismert javaslatok, módosító indítványok alapján számos, az önkormányzatokat érintő változás várható a törvénytervezethez képest.

A Magyar Köztársaság 2009. évre vonatkozó költségvetéséről szóló törvény javaslatának vitáját az Országgyűlés 2008. október 25-én megkezdte, és feltehetően december 20-ra fogadja azt el.

Ahhoz, hogy Önkormányzatunk elkövetkező évi költségvetési lehetőségeit számba vegyük, ismernünk kell azokat a makrogazdasági adatokat, folyamatokat, amelyek egész országunkat befolyásolják jelen költségvetési évünk még hátralévő részében és a közel jövőben.

Globális pénzügyi válság

„Magyarország ma stabil...Magyarország bankrendszere stabil...Magyarországnak – és ez megnyugtató mondani – nem a válság elsődleges hatásától kell tartania.” *(Bajnai Gordon 2008. október 06.)*

„A rendszerváltozás óta most a legerősebb az állam finanszírozó képessége. Soha rendszerváltozás óta kormány olyan pénzügyileg stabil államháztartási helyzetet nem állított elő, mint amit az elmúlt két évben ...Mostantól kezdve megint szabadabb a mozgástér, hogy merre menjünk tovább, hiszen egyensúlyhoz közeli állapot van...Az ország ma erősebb, mint két évvel ezelőtt, és a következő két év még jobb lesz. *(Gyurcsány Ferenc 2008. október 07.)*

„A gazdaság gyorsabban növekedhet, az infláció lassul; a reálbérek emelkedhetnek, a lakosság, a háztartások fogyasztása bővíthet” *(Veres János 2008. október 08.)*

„Az a fajta pénzügyi válság, amely megroggyantotta az amerikai és a brit pénzügyi rendszer alapjait, Magyarországot nem fenyegeti. Nem fenyegette sem hétfőn, sem kedden, sem szerdán” *(Gyurcsány Ferenc 2008. október 13.)*

„A Magyar pénzügyi helyzet stabil...Jelentősen megerősítettük az elmúlt két évben Magyarország gazdasági alapjait. Ez ennek a Kormánynak a teljesítménye” *(Gyurcsány Ferenc 2008. október 24.)*

„*Hazudtunk reggel, éjjel meg este*” *(Gyurcsány Ferenc 2007. szeptember 21.)*

Az elhíresült öszödi beszéd óta nem tudhatjuk biztosan, hogy Kormányunk részéről hihetetlen dilettantizmus vagy szándékos félrevezetés a gazdasági válság kapcsán tett nyilatkozat. Mint az közismert, a Kormányfő nyilatkozatát követő 4. napon az IMF bejelentette küldöttségi szintű megállapodását Magyarországgal a 12,5 mrd € (15,7 mrd \$) összegű hitel tárgyában, és arról is tájékoztatást adott, hogy az Európai Unió és a Világbank is hitelt nyújt.

Dominique Strauss-Kahn úr, az IMF vezérigazgatója Magyarország ügyében a az alábbi közleményt adta ki:

„Az IMF küldöttsége és a magyar kormánysszervek a mai napon megállapodásra jutottak, melyet az IMF vezetőségének és Igazgatótanácsának még jóvá kell hagynia. A megállapodás egy gazdasági program támogatásáról szól, amihez az IMF 12 milliárd eurós (15,7 milliárd dollár) hitelt nyújt egy 17 hónapos készenléti keret formájában. A csomag november elején kerülhet az Igazgatótanács elé az IMF rendkívüli eljárása alapján.

„A program legfontosabb intézkedései a költségvetés – államháztartási egyensúly – fenntarthatóságát, valamint a pénzügyi szektor megerősítését célozzák. Konkrétabban, a csomag a megfelelő belföldi valuta- és devizalikviditás fenntartását és a bankrendszer tükeellátottságának megfelelő szinten tartását foglalja magában. A fiskális területen tervezett fontos lépések csökkenteni fogják az állam finanszírozási igényeit és biztosítják az adósságfinanszírozást hosszabb távon is. Az akció súlya indokolja az IMF forrásainak kivételes mértékű felhasználását – Magyarország IMF kvótájának kb. 10-szereséről (1020 százalékáról) van szó”

Hogy a Kormányfő és kormányának tagjai ismét hazudtak-e az ország gazdasági helyzetéről, az államcsőd közeli állapotról, hogy tényleg nem látták-e előre 4 nappal, hogy 25,4 Mrd dolláros azonnali segítségre van szükség a pénzügyi összeomlás elkerüléséhez, majd bámulatos gyorsasággal felismerték azt, sőt 3 nap 3 éjszaka alatt már elő is álltak a megoldással, megigényelték a hitelt, kidolgozták annak garancia rendszerét, döntse el mindenki saját ízlése szerint.

Bárhogy is, országunk költségvetését az elkövetkező években döntően befolyásolja a pénzügyi piacok összeomlásának hazánkra gyakorolt hatása.

A szocialista gazdasági teljesítmény államcsőd közelébe sodorta az országot és a forint bedőlésétől csak egy drasztikus kamatemeléssel és egy gigantikus IMF hitellel lehetett megmenekülni. Nagy szolgálatot tettek nekünk a vezető államok jegybankjai azzal, hogy november elején radikális kamatcsökkentéseket hajtottak végre, ugyanis ezekhez igazodik a Nemzetközi Valuta Alap (IMF) Magyarországnak nyújtott, 17 hónap alatt igénybe vehető 15,7 milliárd dolláros készletlen hitele, amely kiegészült még az Európai Bizottság és a Világ Bank hiteivel, és együttesen meghaladta a 25 milliárd dollárt.

A kölcsön azt hivatott ellensúlyozni, hogy a külföldi befektetők összességében több mint 1250 milliárd forintot vontak ki októberben a magyar pénzücről, ezen belül az általuk birtokolt állampapír –állomány a hónap elején mért 3300 milliárdról november elejére 2600 milliárdra esett.

Az öt részletben lehívható hitelhez mellékelt gazdaságpolitikai program teljesítéséről negyedévente be kell számolni az IMF-nek, az ennek feltételeit tartalmazó technikai megállapodás 2009. szeptemberéig rögzíti az államadósság maximumát és az államháztartás egyenlegének célértékét. Ha a hiány meghaladja a célértéket, vagy a makrogazdasági feltételek romlanak, illetve ha az infláció kívül esik az előre meghatározott sávon konzultálni kell az IMF-fel. Az IMF elvárja, hogy az áremelkedés a jövő év végére ne legyen nagyobb 4%-nál.

A hitel felvételét követően a 3 legjelentősebb hitelminősítő a Standard & Poor's, a Moody's majd november 10-én a Fitch is leminősítette hazánk devizaadósságának besorolását, s a kilátásokat stabilról negatívra módosította. Indoklasként a szinte biztosra vehető gazdasági visszaesést, az egyensúlytalanságokat, valamint az állami és magánszektor devizaforrásainak bizonytalanságát nevezte meg.

A Nemzetközi Valuta Alap által diktált elvárások eredményeképpen jövőre talán az egyetlen ország leszünk az Eu-ban, amely a reálgazdasági válság kihívásaira szigorú költségvetési politikával és csökkenő államháztartási hiánnyal válaszol. Ezzel szinte biztosra vehető, hogy nálunk a környező országokhoz képest a recesszió sokkal súlyosabban, hosszasan elhúzódva és nagyobb áldozatokat követelve fogja éreztetni hatását.

Magas marad az infláció. Éves szinten öt százalék felett lesz az idén a pénzromlás üteme, és nagy valószínűséggel nem számíthatunk a 11,5 %-os jegybanki alapkamat csökkentésére sem.

Az államháztartás finanszírozhatósága érdekében a Kormány olyan költségvetési változatot nyújtott be az Országgyűlésnek, ami vetekszik a 2007. évi megszorításokkal. Ne felejtsük el, hogy az államadósság 2002. nyara és 2008. szeptembere között 7,7 milliárd euróról 16 ezer milliárd euróra nőtt.

Egyértelmű, hogy komoly növekedési problémával kell szembenéznünk.

Ennek gyökerei:

- Túlzottan nagy állam, rosszul fókuszált jóléti rendszer,
- Drágán működő állam, melyet rossz szerkezetű és büntető rendszerű adórendszer finanszíroz,
- Alacsony foglalkoztatottság (a gazdaságpolitika eszközei a munkavállalás ellen hatnak) *A foglalkoztatottak száma 2007. I. negyedétől 2008. I. negyedévére 60 ezer fővel csökkent. A foglalkoztatás csökkenése mellett a munkanélküliek száma csak mintegy 15 ezer fővel emelkedett az év során, míg az inaktívak 40 ezerrel többen lettek, és 5 ezer fővel csökkent a munkaképes korú lakosság lélekszáma. A foglalkozás csökkenésének több, mint a fele az állami vagy az önkormányzati tulajdonú munkahelyekhez köthető, ebben a szektorban 35 ezerrel dolgoztak kevesebben, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor 50 ezer fővel nőtt a 75 évnél fiatalabb öregségi nyugdíjban részesülők száma, és 20 ezerrel nőtt a különböző gyermektámogatásokban (gyes, gyed,gyet) részesülők száma is.*

- Súlyosbodó szociális válság. Egy év alatt 39 százalékkal nőtt a központi hitelinformációs rendszer (KHR) által nyilvántartott *lakossági hiteladósok* száma, a harmadik negyedévben már a 900 ezret is átlépte. Az élő mulasztások száma ennél is nagyobb arányban, 58 százalékkal emelkedett, ma több mint 600 ezer aktív tétel van. Az elmúlt három hónapban 70 ezren kerültek be az adatbázisba. Már *több ezer az elbocsátott*. Egy hét alatt nagyjából háromszorosára nőtt azoknak a száma, akik a válság miatt veszítették, vagy veszítik el a közeljövőben a munkájukat.

A költségvetési dokumentum

„Óvatosság és konzervatív tervezés jellemi a 2009-es költségvetést, mely – a nyugdíjreform figyelembevétele nélkül – a GDP-arányosan 3,2%-os államháztartási hiánnyal, 3%-os gazdasági növekedéssel és 4,3%-os inflációval számol” jelentette be Veres János pénzügyminiszter a költségvetés benyújtása kapcsán szeptember 29-én.

Ehhez képest a 2009. évi költségvetésnek eddig 3 változata került nyilvánosságra. A három változat alapadatai:

millió Ft

| Törvényjavaslat száma | Bevétel | Kiadás | Hiány |
|--------------------------|-------------|-------------|-----------|
| T/6380. első változat | 8.520.130,3 | 9.375.785,0 | 855.654,7 |
| T/6571. második változat | 8.457.930,6 | 9.231.267,1 | 773.336,5 |
| - harmadik változat | 8.270.032,2 | 8.933.772,1 | 663.739,9 |

A harmadik változat az eredeti költségvetéshez képest 250.098,1 millió Ft-tal kevesebb bevételt, 442.012,9 millió Ft-tal kevesebb kiadást és így 191.914,8 millió Ft-tal kevesebb hiányt rögzít.

A világgazdaságban kialakult pénzügyi problémák a 2009. évi költségvetési tervezés októberi időszakában globális pénzügyi válsággá szélesedtek. Ennek következtében előtérbe került az állami költségvetés hiányát és lejáró adósságait finanszírozó források pénzügyi érzékenysége. A pénzügyi rendszer stabilitása érdekében tett nemzetközi kormányzati intézkedések ellenére a világgazdaság növekedési üteme lelassult és a 2009. évi prognózisok az USA és az EU gazdasági dinamikájának erőteljes csökkenését valószínűsítik.

A pénzügyi válság európai térséget érintő elmélyülése és a hazai pénzügyi szektorra is kiterjedő közvetlen hatása - a forint árfolyam gyengülése, a devizahitelezés és az állampapírpiacon jelentkező nehézségek - következtében a 2008. szeptember 29-én benyújtott 2009. évi költségvetési törvényjavaslat visszavonásra került. Ezzel egyidejűleg a költségvetési törvényjavaslatot átdolgozták és az annak kereteit jelentő makrogazdasági mutatókat aktualizálták. A mutatók értékei eltérnek a 2007. novemberi konvergencia programba foglalt makrogazdasági adatoktól és lényegesen lassúbb növekedést jelentő kényszerpályát írnak le.

A javaslat módosítását megalapozó makropálya a **gazdasági növekedés helyett recesszióval** számol. Ezzel függ össze a módosítás indokolása szerinti „pesszimista forgatókönyv”, amely mellett a „végrehajtásra a legrosszabb kimenetel mellett is rendelkezésre állnak a források”.

Az újratervezés kapcsán a következő változásokat vették figyelembe:

A növekedési lehetőségek a következő évben az eddig feltételezettnél sokkal nagyobb mértékben beszűkülnek

- a háztartások fogyasztása 3 % körüli mértékben csökken. (Hitelfelvételek drágulása, lehetőségek szűkülése, létszámcsökkenés, reálbércsökkenés hatására),
- a beruházások a korábbi 4 %-os növekedés helyett „némileg” szűkülnek,

- exportlehetőségek jelentősen csökkennek, csak megközelíteni tudja a 4 %-ot.

Így a GDP növekedésére nem lehet számítani

| | Eredeti | 2. változat | 3. változat |
|-------------------------------------|---------|-------------|-------------|
| GDP növekedés % | 3 | 1,2 | - 1 |
| GDP értéke folyó áron (milliárd Ft) | 29.110 | 28.490 | 27.690 |
| Fogyasztói árindex | 4,3 | 3,9 | 4,5 |
| Beruházási hányad (GDP %-ában) | 21,1 | 21,1 | 20,8 |
| Háztartások fogyasztása | 1,9 | 0,3 | - 3,1 |

A növekedésre ható egyes tényezők továbbra is kockázatokat hordoznak, sőt ezek a reálgazdasági teljesítmények várható bizonytalanságai miatt inkább növekednek, aláhúzzák az igen óvatos (konzervatív) tervezés szükségességét.

A nemzetközi hitelpiac alakulása, a pénzügyi válság tovagyrűzése a reálszférába azzal a kényszerrel járt, hogy alapvető módosítást kellett végrehajtani a makropálya főbb paramétereiben. (1 % GDP csökkenés, az államháztartási hiány további csökkentése, az infláció 4,5 %-ra tervezése, a reálbérek 2,7 %-os csökkentése, a nyugdíjak reálérték csökkentése.) Emellett a stabilitás erősítése érdekében a Nemzetközi Valutaalap, a Világbank és az Európai Unió által biztosított 20 milliárd euró meghaladó készenléti hitelkeret szükségessége nem vitatható. Ez a hitel a hazai pénzügyi válság kezelésére szolgál. A válság megfékezése, hatásainak tompítása, a hitelnyújtás feltételei további szigorításokat jelentenek a költségvetésben és további terheket rónak a gazdaságra, az önkormányzatokra, a lakosságra. A gazdálkodás szigorítása, a stabilitást szolgáló intézkedések szükségesegek.

Kockázatot hordoz az alkalmazotti létszám 0,6%-os csökkenésének prognóza, mivel a közszférában a tervek szerint nem számolnak jelentősebb létszámleépítéssel, a versenyszférában pedig foglalkoztatási programot helyeztek kilátásba. A pénzügyi válság reálgazdaságra való, a vártnál is nagyobb mértékű kiterjedése esetén azonban a foglalkoztatottak számának 2,5-3%-os csökkenése is bekövetkezhet, ami a kereset-tömegre, illetve a költségvetés hiányára egyaránt hatást gyakorolhat.

A keresetek és a háztartások fogyasztásának alakulása tekintetében kockázati tényezőt jelent, hogy az elmúlt két évben a hitellel fedezett fogyasztás várható kiesését nem kellő mértékben vették figyelembe a makropálya prognózisában. Az alkalmazottak számának nagyobb mértékű csökkenése és a hitelfelvételi lehetőségek szűkítése és a feltételek szigorodása további kereslet csökkenést, vagyis nagyobb fogyasztás és GDP visszaesést okozhat.

Az ÁSZ a költségvetés tervezetéről alkotott véleményében hangsúlyozza: „A költségvetési törvényjavaslat részleteinek folyamatos változtatása a világ- és nemzetgazdasági realitásokat hangsúlyosan figyelembe vevő, illetve a módosult környezeti feltételekhez való kényszerű igazodást tükröz. **A korábbi években sorozatosan elmulasztott költségvetési-szerkezeti megújítás elmaradásából következően jelen helyzetben – ismételten – csak a „fünyíró elvű” szűkítés alkalmazása adódik.** Az ilyen típusú megoldás nem szolgálja a stabilitás, a hosszabb távú megoldások megalapozását, ellenkezőleg, reálisan előrevetíti a visszarendeződés lehetőségét, mindezekon túl öngerjesztő módon hathat a gazdasági növekedés ellen. A közelmúlt tapasztalatai és a jelenlegi kényszerhelyzet azt bizonyítják, hogy **az országnak határozott és halaszthatatlan, konszenzuson alapuló szándékot, valamint konkrét menetrendet kell felmutatnia a költségvetés kiadási/bevételi szerkezetének átalakítására, a hosszú távon fenntartható és finanszírozható állami feladatellátásra.**”

A központi költségvetés bevételi előirányzata

A központi költségvetés közvetlen adó- és illetékbevételeinek összege (a gazdálkodó szervezetek befizetései, a fogyasztáshoz kapcsolt adók és a lakosság befizetései) a törvényjavaslatot módosító indítvány szerint **6386,2 Mrd Ft**, amely a bevételi főösszeg 77,2%-át jelenti. Ez az összeg a 2008. évi előirányzatokat 117,2 Mrd Ft-tal, a várható teljesítést 91,6 Mrd Ft-tal haladja meg, míg a benyújtott törvényjavaslatban foglaltaknál 183,1 Mrd Ft-tal kevesebb.

Nem ismeretesek azok a közgazdasági megfontolások, amelyek szerepet játszottak abban, hogy az előző évvel azonos szabályozás mellett a 2008. évre korábban prognosztizált 1,8%-os GDP növekedés és a PM által jelenleg valószínűsített GDP 1%-os csökkenése 2009-ben azonos összegű társasági adóbevételt eredményez, így a teljesülés – az Állami Számvevőszék megítélése szerint - magas kockázatú.

A központi költségvetés kiadási előirányzatai

A **közvetlen kiadásoknál** a módosító indítvány a lakástámogatások, valamint a garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz előirányzatát, azon belül a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatása alcímet, a családi támogatásokat, továbbá az egyéb szociális ellátásokat és költségterítéseket, valamint az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadásokat érintette. A visszavont és benyújtott törvényjavaslatban bekövetkezett változások – a lakástámogatások, valamint az egyéb szociális ellátások és költségterítések kivételével – ugyanezeket az előirányzatokat érintették, a garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz előirányzat esetében azonban összességében ellenkező (17,0 Mrd Ft összegű növekedés) előjellel.

A legjelentősebb ezek közül a kiadási főösszegen belül egyik legnagyobb arányt, 7,2%-ot képviselő **családi támogatások és szociális juttatások** köre, ahol a csökkenés összege 62,8 Mrd Ft, amelyből 60,2 Mrd Ft a családi támogatásoknál jelentkezik. Az általános indokolásban foglaltak alapján a csökkenés többek között az infláció növekedési ütemének mérséklődésével függ össze, továbbá azzal, hogy a családi pótlék gyermekenkénti összegének - infláció mértékével megegyező -növekedésére csak 2009. szeptember 1-jétől kerül sor. A törvényjavaslatban már csak az infláció alakulását vették figyelembe a nyugdíjminimumhoz kötött családi támogatások növekedési mértékénél, más növekedési tényezővel nem számoltak az indokolás szerint. Figyelembe kell venni, hogy a családi támogatások finanszírozási rendszerének átstrukturálódásából adódóan 45 Mrd Ft a visszavont javaslatban még a SZMM fejezetben „gyermekgondozási díj részleges megtérítése” címen szerepelt, míg a benyújtott törvényjavaslatban már az E Alapnál jelenik meg a GYED teljes körű fedezete.

A második legnagyobb mértékű csökkenés, 30,0 Mrd Ft, a **vállalkozások folyó támogatásánál** mutatkozik. Ezen előirányzatok körének megalapozottságát és betarthatóságát az ellenőrzés már a visszavont törvényjavaslat esetében sem tudta a rendelkezésre álló dokumentációk hiánya miatt minősíteni.

Az **egyéb költségvetési kiadásoknál** 5,5 Mrd Ft, a fogyasztói árkiegészítésnél 5,0 Mrd Ft, míg a kormányzati rendkívüli kiadásoknál 58,3 M Ft összegű csökkenés következett be, melynek okát és alapját az általános indokolás nem tartalmazza.

Az **adósságszolgálattal kapcsolatos** kiadásoknál 10,1 Mrd Ft-tal, míg a garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz előirányzatok esetében 6,9 Mrd Ft-tal magasabb összegben alakították ki az előirányzatokat a törvényjavaslatban a visszavonathoz viszonyítva.

A lakástámogatások előirányzatát a módosító indítvány 10,0 Mrd Ft-tal kívánja növelni. Az emelést indokolhatja, hogy a lakosság devizában történő hitel felvételei a fennálló körülmények hatására csökkenhetnek, és növekedhet a támogatott (forintban való) hitelezés iránti igény. A kamatok növekedése miatt a kamattámogatások növekedésével is számolni kell. Ezen tényezők elmaradása esetén **a módosításra javasolt összeg (10,0 Mrd Ft) a kiadásokon belül szerény tartalékot jelenthet.**

A Nyugdíjbiztosítási Alap támogatása alcímen belül összességében – a módosítás következtében – 4,2 Mrd Ft összegű a csökkenés, ami elsősorban a Magán-nyugdíjpénztárba átlépők miatti járulékkiesés pótlására szolgáló előirányzat 11,2 Mrd Ft összegű csökkenésével függ össze. Kevésbé jelentős (0,6, illetve 0,3 Mrd Ft) a csökkenés a GYES-en, GYET-en és rehabilitációs járadékon lévők után nyugdíjbiztosítási járulék megtérítése a Nyugdíjbiztosítási Alapnak és a Korkedvezmény-biztosítási járulék címen átadott pénzeszköz előirányzatai esetében. A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatása jogcímcsoport előirányzata 7,9 Mrd Ft-tal növekedett. Fel kell hívnunk a figyelmet, hogy **évek óta alultervezettnek bizonyul a Magán-nyugdíjpénztárba átlépők miatti járulékkiesés pótlását biztosítani hivatott előirányzat.** Így a módosítás okozta csökkentés az Alap hiányának betartása tekintetében kockázatot jelenthet.

Az adósságszolgálattal kapcsolatos pénzforgalmi kiadások összességében 35,0 Mrd Ft-tal növekedtek, ami a módosított GDP 0,1%-át jelenti. Az eredményszemléletű kamatkidadások az indokolásban foglaltak alapján a GDP 0,2%-ával nőnek a feltételezett hozamemelkedés miatt. A növekedésből 7,2 Mrd Ft a készletleti (IMF) hitel rendelkezésre állási jutalékával függ össze, amely új előirányzatként jelenik meg a korábban benyújtott törvényjavaslat előirányzataihoz képest. A fennmaradó 28,0 Mrd Ft növekedés pedig a deviza adóssághoz kapcsolódó kamatkidadásokon belül az EBB hitelek 1,4 Mrd Ft-os és az 1999-től kibocsátott devizakötvények kamatkidadásainak 10,4 Mrd Ft-os, valamint a forintban fennálló adósságon belül a hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények, továbbá a diszkont kincstárjegyek kamatkidásai (11, 5, illetve 4,5 Mrd Ft összegű) emelkedésének a következménye. **Azoknak a kiadásoknak a csökkentése, amelyek több éve alultervezettnek minősülnek, illetve az előirányzat módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthetőek közé tartoznak, a jelen körülmények között még inkább a hiány betartásának kockázati tényezőiként jelentkehetnek.** Fennállnak emellett az ÁSZ által már korábban is jelzett kockázati tényezők, mint például a bruttó adósságot, illetve az államháztartás GDP arányos hiányát befolyásoló tényezők, az államháztartás elsődleges hiányának teljesülése, illetve a pénzpiaci válság kamatkidadásokat érintő esetleges további hatásai.

A kincstári kör költségvetési törvényben megjelenő hiánya (761,1 Mrd Ft) 7,5 Mrd Ft-tal, a bruttó kamatkidadás összege (1163,2 Mrd Ft) 18,3 Mrd Ft-tal alacsonyabb az ÁKK Zrt. által 2008. október 16-án rendelkezésre bocsátott finanszírozási tervben foglaltaknál.

A fejezetek költségvetési előirányzatai

Az államháztartás helyzete tartós stabilitásának biztosítása érdekében döntött úgy a Kormány, hogy a közszférában a 2009. évben a bérek nem növekednek és a 13. havi illetmények kifizetésére nem tud kötelezettséget vállalni. A döntésnek megfelelően **a költségvetési törvényjavaslat módosítása a központi költségvetési szervek működési költségvetésén belül a személyi juttatásokat és az ezekhez kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat csökkentette.** A csökkentés független volt attól, hogy a költségvetési szerv kiadásait támogatás, vagy saját bevétel fedezte.

A költségvetési támogatások csökkentésének végrehajtása a vonatkozó törvények módosítását is igényli.

A kiadásait saját bevételeikből fedező gazdálkodó szervezetek kedvezőbb helyzetbe kerültek, mert dologi kiadásait eltérő mértékben megnövelte a törvényjavaslat módosítása.

Az elkülönített állami pénzalapok előirányzatai

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslatot módosító indítvány az elkülönített állami pénzalapok alrendszerét alkotó hat alap közül csak a **Munkaerő Piaci Alap (MPA)** előirányzatait érintette.

Az Alap főösszegeinél közel 11,7 Mrd Ft összegű csökkenés következett be (az MPA főösszege 431,0 Mrd Ft-ról 419,3 Mrd Ft-ra változott).

Bevételi oldalon a korábbinál alacsonyabb keresetnövekedés miatti járulékkiesés jelenik meg. A kiadási oldalon az aktív munkaerőpiaci, továbbá a működési kiadások 16,5 Mrd Ft-os csökkenése mellett az Alap „egyéb” költségvetési befizetési kötelezettsége tovább nő (97 Mrd Ft-ról 101,8 Mrd Ft-ra). Ezek az adatok jelzik, hogy a kormányzat is a foglalkoztatási helyzet romlására számít, ami reális várakozásnak tekinthető. *(A PM a makrogazdasági mutatók között a várható bértömegre, a munkanélküliségre, illetve a foglalkoztatásra vonatkozó adatait továbbra sem tette közzé.)*

A társadalombiztosítási alrendszer előirányzatai

A módosító javaslat szerint az államháztartás **társadalombiztosítási alrendszerének bevételi főösszege** a betervezett költségvetési törvényjavaslatban szereplő 4525,6 Mrd Ft helyett **4408,0 Mrd Ft** (-117,6 Mrd Ft), a **kiadási főösszeg** 4532,3 Mrd Ft helyett **4413,9 Mrd Ft** (-118,4 Mrd Ft).

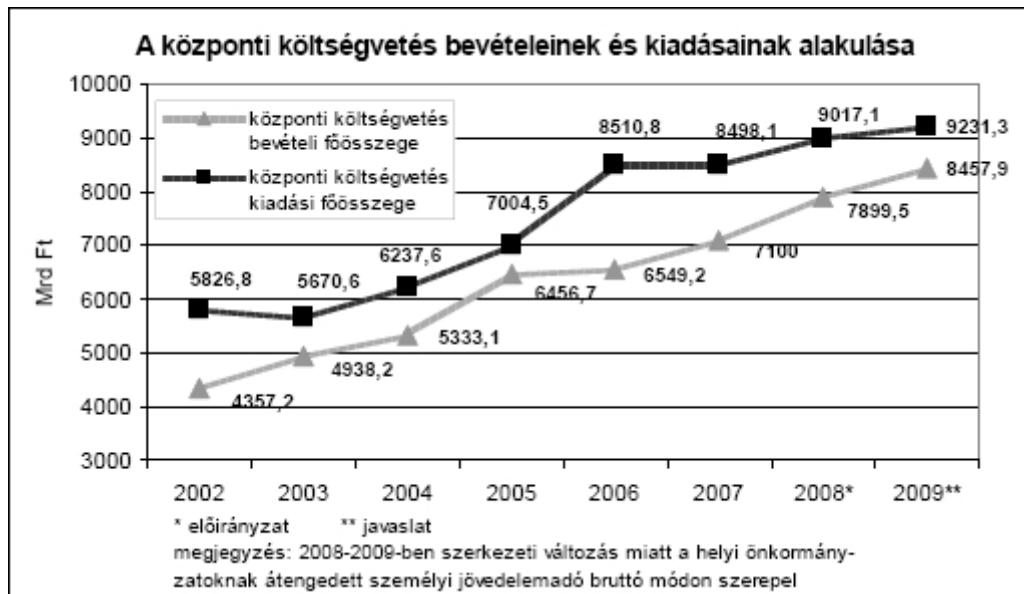
A bevételek csökkenése a járulék bevételi előirányzatok (makrogazdasági paraméterek változása miatti) csökkenésével, **kiadási oldalon a nyugdíjkiadások és a közszférában dolgozók keresetének** – központilag elhatározott – **visszafogásának következménye.**

Az Ny. Alap esetében a csökkenés összege 85 Mrd Ft. A csökkenésből – kiadási oldalon – mintegy 60 Mrd Ft a 13. havi nyugdíjjal összefüggő intézkedések (a kifizetés korhatárhoz kötése, a kifizethető összeg maximalása), 24 Mrd Ft a korábban számítottnál alacsonyabb 2009. évi nyugdíjmelés „következménye” és mintegy 1 Mrd Ft a nyugdíjbiztosítás területén (ONYF) dolgozó köztisztviselők illetményének mérséklésével függ össze

Az E. Alapnál a (járulék- és hozzájárulás) **bevételek 32,5 Mrd Ft-tal, a kiadások 33,4 Mrd Ft-tal csökkennek**, aminek következtében az Alap várható hiánya 5,9 Mrd Ft-ra módosul.

A kiadáscsökkentés legjelentősebb mértékben a gyógyító-megelőző egészségügyi ellátás jogcímcsoportot érinti. A törvényjavaslatban megközelítőleg 750 Mrd Ft-os kiadási előirányzata a módosító indítvány szerint 31,3 Mrd Ft-tal csökken. Az egészségügyben foglalkoztatottak többsége közalkalmazott, akiket a korlátozó bérintézkedések érintenek. **A módosított előirányzat – nominálisan – a 2007. évi kiadási összeggel egyezik meg. A kialakuló helyzet az egészségügyi rendszer meglévő feszültségeit csak erősítheti.** Itt kell megemlíteni, hogy a PM számításai szerint a gyógyító- megelőző ellátáshoz kapcsolt bérpolitikai intézkedésekre szánt 27 Mrd Ft-os kiegészítő fedezet 15,8 Mrd Ft-ra mérséklődött. A megalapozó számításokat ebben az esetben sem ismerjük.

Az Ász megítélése szerint kockázatot jelent a társadalombiztosítási alapok járulékbevételeinek teljesülése. Ennek elmaradása esetén ugyanis veszélybe kerül a kormányzat által kitűzött hiánycél megvalósulása.



A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat szerint a központi költségvetés **bruttó adósságának** tervezett összege a 2009. évre (17 497,8 Mrd Ft) 1,4%-kal alacsonyabb a visszavont javaslatban szereplő összegnél. A GDP-hez viszonyított aránya 61,4%, ami a korábbi állapothoz képest 0,4%-os növekedést jelent.

A helyi önkormányzatok

A pénzügyi válság, majd annak áterjedése a gazdaságra együttesen további nagy terheket ró a gazdaságra, a lakosságra. A 2009. évi szigorításokat tartalmazza a költségvetési törvényjavaslat második változatához benyújtott módosító indítvány-csomag. Ebből kitűnik, hogy a plusz terhek nagy hányada a közszférára hárul. Szemmel látható, hogy a pénzügyi szféra által előidézett válság következményeit alapvetően a közszférának kell viselni, a megszorításokból erre a területre hárul a legnagyobb teher.

A javaslat a bázisból kiindulva korrekciót hajt végre, a 2008. évi bérpolitikai intézkedések összegével, a 13. havi juttatás elmaradásával. További korrekciót alkalmaz a kifutó címzett támogatások, valamint a budapesti 4. metró beruházását illetően. A korigált bázishoz képest 1,9 %-os a növekedés. A két előirányzat EU-s támogatások nélkül értendő, egyértelműen jelzi, hogy az önkormányzatok helyzete – azzal együtt, hogy alapvetően a feladatellátásban nem csökkent az önkormányzatok hatásköre, kötelezettsége – romlik.

A javaslat szerint az önkormányzatok 2009-ben – hitelforrások nélkül – 3284 milliárd Ft-tal gazdálkodhatnak. Ez a 2008. évi bevételi lehetőségekhez képest 5,5 %-kal (193 milliárd Ft-tal) alacsonyabb összeg. A központi forrásokon belül az állami támogatások és hozzájárulások összege 157 milliárd Ft-tal csökken, ezt a hatást enyhíti a személyi jövedelemadó (SZJA) 84 milliárd Ft-os növekedése.

Az átdolgozott változatban a települési önkormányzatok igazgatási feladataiból újabb 6 Mrd forintot vonnak el, a közművelődési és közgyűteményi feladatoknál újabb 2 Mrd forintot, a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatás feladataiból 2,5 Mrd-ot, a közoktatásnál újabb 32 Mrd

forintos az elvonás, a többcélú kistérségi társulások támogatásából pedig 3,6 Mrd-ot faragnak le. Fűnyíró elven szinte mindenhol elvesznek. Így a tervezet nyilvánvaló legkomolyabb hiányossága, hogy a normatív támogatásokat csökkenti. Ez pedig minden települést érint kivétel nélkül. A kisebb települések esetében – ahol szinte semmilyen „sajátbevétel” nincs – az önkormányzat további létezése kerülhet veszélybe.

Az önkormányzatok gazdálkodásának alakulása, 2003-2009

| Millió Ft | 2003. | 2004. | 2005. | 2006. | 2007. | 2008. | 2009/1. verzió | 2009/2. verzió | 2009/3. és 4. verzió |
|--|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|----------------------|
| Szja - helyben maradó | 101 275 | 113 932 | 116 406 | 118 413 | 102 649 | 114 216 | 131 040 | 131 040 | 131 040 |
| Szja - kiegészítés | 79 500 | 89 615 | 96 732 | 100 160 | 106 485 | 108 603 | 96 126 | 95 757 | 95 757 |
| Szja - normatív feladatokra (megyék és egyéb) | 224 324 | 252 181 | 252 487 | 255 081 | 304 112 | 348 260 | 428 034 | 428 403 | 428 403 |
| Normatív hozzájárulás | 515 499 | 522 902 | 549 060 | 520 298 | 514 466 | 343 310 | 292 761 | 306 194 | 239 916 |
| Színházi támogatás | 10 414 | 10 504 | 11 333 | 10 810 | 10 810 | 11 010 | 14 447 | 14 432 | 13 870 |
| Az önkormányzatok működőképességét segítő támogatás (önhiki) | 13 000 | 13 500 | 13 470 | 13 500 | 14 200 | 14 000 | 14 500 | 14 500 | 14 500 |
| Központi előirányzat | 20 014 | 53 789 | 94 450 | 63 954 | 98 724 | 149 407 | 220 470 | 214 764 | 141 624 |
| Normatív kötött felhasználású támogatás | 93 817 | 97 277 | 119 162 | 107 328 | 57 429 | 173 599 | 187 694 | 185 510 | 173 622 |
| Címzett és céltámogatás | 56 505 | 64 255 | 63 755 | 63 800 | 57 500 | 53 000 | 10 000 | 10 000 | 10 000 |
| Fejlesztés és vis maior támogatás | 17 117 | 17 117 | 17 117 | 11 110 | 11 230 | 11 230 | 11 730 | 11 730 | 11 730 |
| Budapesti 4-es metró | 0 | 15 800 | 15 800 | 15 800 | 65 550 | 16 200 | 9 500 | 9 500 | 9 500 |
| Kistérségek támogatása | 0 | 0 | 0 | 9 000 | 5 800 | 5 800 | 6 050 | 6 050 | 6 050 |
| Összesen | 1 131 465 | 1 250 872 | 1 349 772 | 1 289 254 | 1 348 955 | 1 348 635 | 1 422 352 | 1 427 512 | 1 275 643 |

Forrás: Elfogadott költségvetési törvények, 2009. évi költségvetések, ÁSZ-vélemény a 2009. évi költségvetésről

Szintén aggodalomra ad okot, hogy az ÁSZ kimutatása alapján többszörösére nőtt az önkormányzati költségvetések egyensúlyát jellemző hiányszám (GFS rendszerű egyenleg). Míg 2007-ben 53,9 Mrd, 2008-ban várhatóan 90 Mrd, addig 2009-re 134 Mrd forint hiányt prognosztizálnak. Ennek oka, hogy az önkormányzati szféra évek óta alulfinanszírozott. Ezek szerint, a GFS bevétel 2009-ben 3.494 milliárd forint lesz, s a GFS kiadás, 3.628 milliárd. Itt a negatív egyenleg megegyezik a fent említett 134 Mrd forinttal. Ezt a „lyukat” a kormány 30 milliárd forintos hitelfelvétellel, és 244 milliárd forintos értékpapír (állampapír, saját kötvény) eladásból kívánja fedezni, ennyivel „romlik” a szektor vagyommérlege, ennyivel lesz több az adóssága, illetve kevesebb a vagyona. Látható, hogy a saját folyó bevételek növelésével akarják egyensúlyozni az állami támogatások és hozzájárulások kategóriájában elszenvedett, 2007-2010 közötti nominális csökkentéseket! Szó sincs pozitív működési eredményről, s a hitel, valamint értékpapír műveletek nettó eredménye kevesebb készpénz és értékpapír vagyon, ugyanakkor nagyobb kötvény állomány, egy komoly bankhitel visszafizetés mellett.

A kormány az önkormányzatokra vonatkozó fejezetben továbbra is olyan bevételeket tervez, amikről már most lehet tudni, hogy nem teljesíthetőek, hiszen tavaly is a töredéke teljesült ezeknek. A költségvetési javaslat igen optimista a saját folyó bevétel (főleg az iparüzési adó) valamint az átengedett SZJA fokozásában is. Bevételi oldalon a 2008. évi előirányzathoz képest mintegy 190 milliárd forintos bővülést tervez 2009-re, vagyis az önkormányzati szektor, hitel nélküli bevétele 3.476 milliárd forint lenne, ami 2008-hoz képest 5,6%-os bővülés (ami reálesökkenés, amennyiben a 2008-as infláció marad 6% felett). Irreálisak a várt kamatbevételek is, melyek 2007-hez képest duplájára, 40 milliárd forintra nőnének, 2008-hoz képest pedig megnégyszereződnének. A saját folyó bevételekben 10%-os növekedést várnak, valamint a helyi adók területén 17%-os bevétel növekedést. Teszik mindezt akkor, amikor a gazdasági növekedés

várhatóan nulla százalékkal lesz. Az iparüzési adót 10%-kal magasabbra kalkulálja a költségvetési javaslat egy gyakorlatilag leállt gazdaságban, amikor nem csak kis- és középvállalkozások, hanem komoly, eddig tőkeerősnek hitt nagyvállalatok is csödközeli állapotban vannak, vagy lesznek. Az átengedett SZJA-t is túlzás a jelenleginél kb. 13%-kal magasabb összegben megállapítani akkor, amikor munkahelyek százezres nagyságrendben szűnhetnek meg 2009-ben.

A kiegészítő támogatásokat nem tekintve, az önkormányzati szektor az SZJA-val is támogatott normatívákból 2006-ban 713 milliárd forintot kapott, míg 2009-re 708 milliárdra csökkent a tervezett támogatás, az infláció 19,6%-os kumulált hatásával az egyes normatívák emelése ellenére. Vagyis 2006 és 2009 között, a normatív támogatások jogcímén az önkormányzati szektor 5,1 milliárd forintos támogatás-csökkentést szenvedett el. Amennyiben a 2006-os szintet tartotta volna a kormány, akkor a 2009-es támogatás, 2006-os árakban kifejezve, már 853 milliárd forint lenne. Ha így nézzük, 2006 vége óta 140 milliárd forint „tűnt el” a normatív támogatásokból, ami 2006-hoz viszonyítva (és már az sem volt egy jónak mondható év) a 2009-es költségvetés alapján egy 15%-os reálérték csökkenés!

A 2009-es módosított költségvetés egyes tételei esetleg nominálisan javították a helyzetet, mert a bázis költségvetésben 17%-os volt a reálvesztés. Azonban a tőke műveletek, felhalmozási bevételek, EU támogatások, saját folyó bevétel stb. igen optimista felvetése arra következtet, hogy a beépített 134 milliárdos szektorális hiányt adóssággal, vagyonfeléléssel és készpénz felhasználás kikényszerítésével szeretné kezelni a Kormányzat.

Ugyanakkor el kell mondani azt is, hogy az ingatlanpiac a recesszió hatására tovább lanygul. Az ingatlanok iránti kereslet csökkenése, a vagyoneértékesítés lehetőségének kimerülése együttesen ezt a fajta bevételi forrást is minimalizálja. A központi számítások itt mindössze 5 %-os mérséklődést prognosztizálnak. A 2009. évi makropálya módosítása és ennek figyelembe vételével a költségvetés harmadik változata szerinti önkormányzati saját források várható alakulására a központi számítások nem reálisak. A központi számításokkal szemben 2008-hoz képest 2009-ben csökkennek a saját bevételi lehetőségek. Az önkormányzatok gazdálkodásának pénzügyi feltételeit meghatározó összes bevétel – és ezen belül kiemelten a saját források – reális értéken történő újraszámolása szükséges. Tisztán kell látni a feladatellátás pénzügyi feltételeit ahhoz, hogy a megfelelő intézkedések meghozatalával biztosítható legyen az önkormányzatok működőképessége.

A recesszió következtében a növekvő számú munkanélküli, a települések lakosságának gyorsuló elszegényedése miatt a bevételecsökkenésen túl a lakosság romló életkörülményeinek a „kezelése” (segélyek, közmunka, szociális juttatások, stb.) is az önkormányzatokat terhelik. Ezekre a várható terhekre nem ismert központi számítás, hatásvizsgálat.

A csökkenő önkormányzati bevételek (saját forrás, központi támogatás), a növekvő szociális terhek, feszültségek helyi kezelése együttesen azt jelentik, hogy az önkormányzatok működőképessége globálisan kerül veszélybe. Ennek a veszélynek az elhárítása – rövid távon – csak úgy lehetséges, hogy az ellátandó kötelező feladatokat a reálisan számításba vehető bevételekhez kell igazítani. Azaz a szakmai törvényekben – a költségvetési törvénnyel egyidejűleg – mentességet kell adni az önkormányzatok számára egyes feladatok ellátása és/vagy a feladatteljesítés szakmai normáinak teljesítése alól. De felülvizsgálat után, mentességet kell biztosítani az uniós előírások alól is.

Szükséges lenne azonnal felülvizsgálni a feladatokat és megteremteni az összhangot a reálisan tervezhető önkormányzati bevételekkel. Az önkormányzati kiadások csökkenésére további lehetőség adódhat abból, hogy - döntően a világgazdasági válság hatására – fél év alatt a kőolaj világpiaci ára több mint felével csökkent. A világgazdasági recesszió miatt a kőolaj ára vélhetően,

rövid távon nem emelkedik a 2008. nyarán elért szintre. A kőolaj áresésének csökkentő hatása kell, hogy érvényesüljön a hazai üzemanyag, gáz, villamosenergia árában, a távhődíjban. Újra kellene számolni az energiaszektor 2009. évi árváltozásait. Az áremelkedés alacsonyabb tervezett szintje – az önkormányzatok sajátos fogyasztói kosarából adódóan – az átlagosnál kedvezőbb költséghatású lenne, de az önkormányzati közszolgáltatások is megfizethetőbbek lennének a lakosság számára.

Az államháztartás sarokszámai nem állnak összhangban az önkormányzatok számára előirányzott bevételi forrásokkal

(Az önkormányzatok gazdálkodásának bevételi oldala és a GDP-növekedés alakulása az egyes költségvetési törvényjavaslatokban)

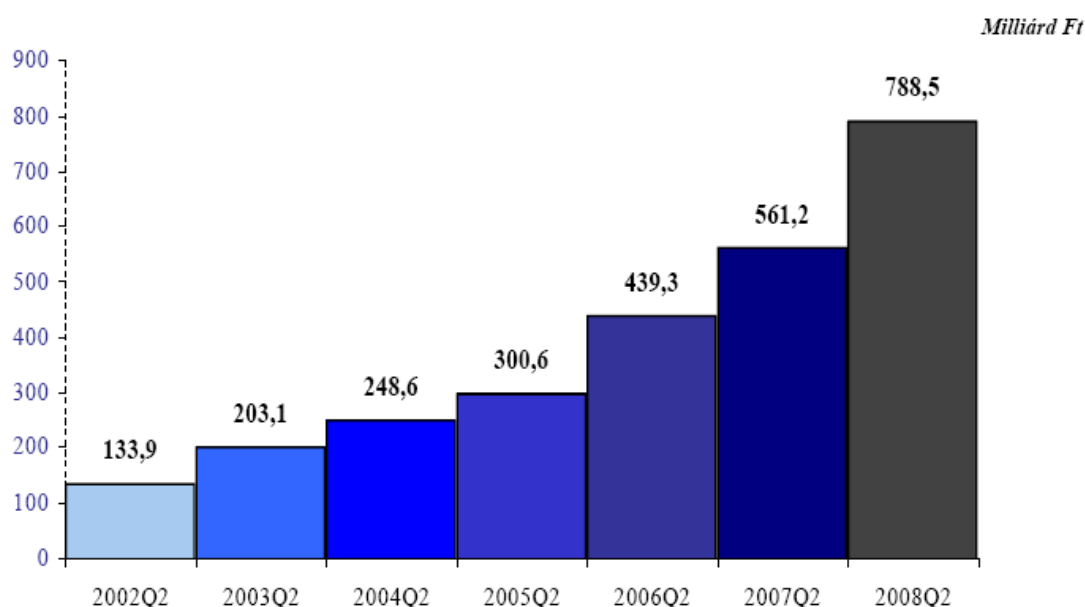
| <i>Milliárd Ft</i> | 2008. | 2009/1. verzió | 2009/2. verzió | 2009/3. és 4. verzió |
|--|----------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------------|
| Saját folyó bevételek | 981 | 1 075,9 | ? | ? |
| Átengedett bevételek | 633,7 | 721,1 | ? | ? |
| <i>Ebből: Személyi jövedelemadó</i> | 571,1 | 655,2 | 655,2 | 655,2 |
| Állami hozzájárulások és támogatások | 777,6 | 767,2 | 772,3 | 620,4 |
| Államháztartáson belüli átutalások | 412,5 | 463,7 | ? | ? |
| Felhalmozási és tőke jellegű bevételek (2/3 rész uniós források, pl.: 4-es metró 2008-tól) | 460 | 437,5 | ? | ? |
| Államháztartáson kívülről származó pénzeszközök | 11 | 17,5 | ? | ? |
| Kölcsönök visszatérülése | 11 | 12 | ? | ? |
| Összesen | 3 286,8 | 3 494,9 | 3 476,9 | 3 284,3 |
| GDP-növekedés (%) | | 3 | 1,2 | -1 |
| Infláció (%) | | 4,2 | 3,9 | 4,5 |

Forrás: 2009. évi költségvetési törvényjavaslatok

Az önkormányzatok bevételei között a **hitelfelvétel és kötvénykibocsátás** látványos növekedése tapasztalható az utóbbi két évben: 2004-2007. között 234 milliárd Ft-ról 620 milliárd Ft-ra, ezen belül a 2007. évben az előző évhez képest másfélszeresére, 200 milliárd forint összeggel növekedett, és 2009-re is jelentős kölcsönfelvételt prognosztizálnak a központi számítások. Ez a jelenség ugyan önmagában nem minősíthető negatívnak, ha az önkormányzatok ezt a pluszforrást olyan fejlesztésekre fordítják, amelyek az életminőséget javítják, a közszolgáltatások színvonalát növelik, és amelyek működtetése az önkormányzati forrásokból biztosítható.

Az önkormányzatok adósságállománya

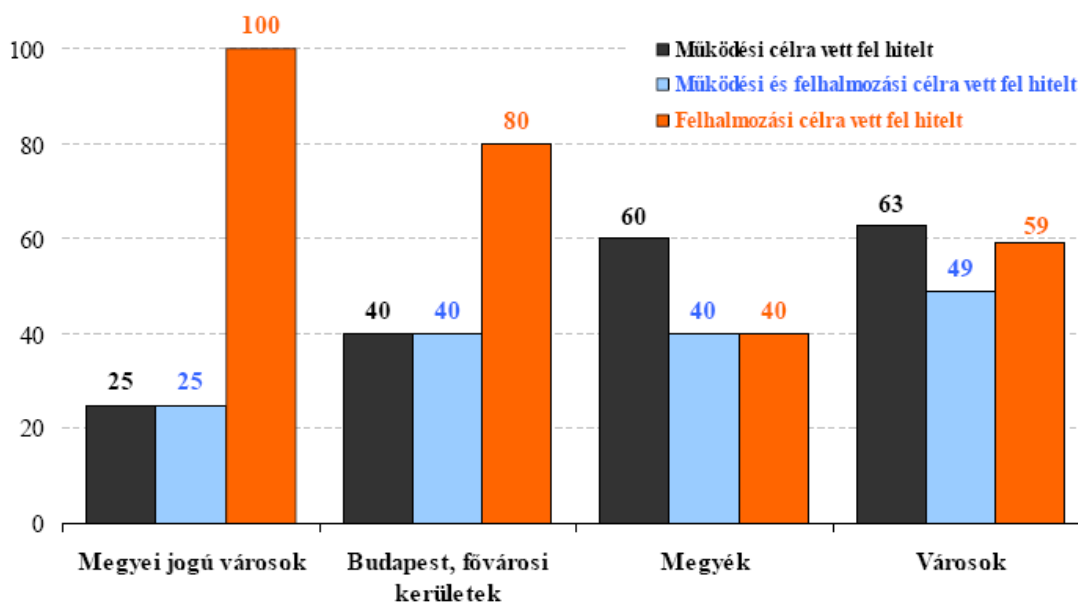
(A központi költségvetés adóssága ezen időszak alatt 8591-ről 16487 milliárd forintra nőtt)



Forrás: MNB

Az viszont már súlyos jelzés, ha az önkormányzatok ennek a pluszforrásnak nagy részét működési célra, működőképességük fenntartására használják fel, azaz „felélik”. A kölcsönforrások visszafizetésének ez esetben nem teremődik meg a fedezete, növekszik az eladósodás, beindul az adósságspirál. A növekvő összegű kölcsönforrás-igénybevétel azonban nem kizárólag az önkormányzatok szabad döntésének a következménye. Az önkormányzati rendszerből a közel másfél évtizede tapasztalható forráskivonás is hozzájárul ahhoz, hogy az önkormányzatok növekvő számban forráshiánnyal küzdenek. Egy friss felmérés szerint a mintegy 2500 falu közel 10%-a *effektív pénzügyi nehézségekkel küszködik, csődközeli helyzetben van*, és erre az önhibáján kívül hátrányos helyzetű önkormányzatok (a továbbiakban: ÖNHIKI) támogatási rendszer nem tud és valószínű nem is szándékozik megoldást adni.

Hitelfelvételek alakulása célonként és önkormányzati típusonként (%), 2005



Forrás: Állami Számvevőszék (2007. szept.)

Önkormányzati forrásszabályozás

A helyi önkormányzatok támogatását a központi költségvetési kapcsolatokról származó források – az állami hozzájárulások és támogatások, valamint az átengedett személyi jövedelemadó együttesen határozzák meg.

Az előző két év gyakorlatát követve 2009-ben is az önkormányzatokat együttesen megillető 40 %-os SZJA-ból a helyben maradó hányad 8 %, ami 2007 előtt még 10 % volt. 2009-ben a helyben maradó SZJA dinamikája – megegyezően a 40 %-os teljes összeg növekedésével – 114,7 %.

A normatív állami hozzájárulásokhoz kapcsolódó SZJA lényegesen nagyobb ütemben növekszik (123,7 %) 2009-ben mint 2008-ban. Ez világosan bizonyítja, hogy folytatódik a SZJA szerepének növekedése az önkormányzatok mindennapi feladatellátásának finanszírozásában. A bővülő feladatok többletforrás igénye döntően az önkormányzati rendszeren belüli forrásátcsoportosítással, forráscserével valósul meg. A megyei önkormányzatok részesedése a SZJA-ból 4 %-kal növekszik, azaz – az önkormányzatok sajátos fogyasztói kosarát véve figyelembe – jelentős az értékvesztés. A jövedelem differenciálódás mérséklésére fordítható összeg pedig 12 %-kal csökken.

A 2008. évi béripolitikai intézkedések hatása – mely 2008. évre teljes mértékben finanszírozásra került – beépül a támogatásokba, ugyanakkor nincs minden ágazatnak ún. bérhordozó normatívája. Azon esetekben, ahol nincs normatív támogatás (3. sz. melléklet szerinti), de a költségvetés tartalmaz támogatást (5., és 7. sz. mellékletek) ott indokolt a támogatások felosztásánál figyelembe venni, hogy azok minimális összege a 2008. évi bérintézkedésekre fedezetet nyújtson és az ágazati szabályozás ezt tegye is lehetővé (ilyen jellemzően a kulturális ágazat támogatása).

A keresetek alakulása

A makrogazdasági prognózisok szerint a költségvetési szférában a nettó átlagkeresetek 5,5%-kal csökkennek.

Ami a szabályozást illeti:

marad a 2008-ban hatályos közalkalmazotti illetménytábla (a költségvetési törvényjavaslat 17. számú melléklete) és pótlékalap (55.§), valamint a köztisztviselői illetményalap (54.§), a közszféra bértörvényeiben felfüggesztésre kerül a 13. havi illetmény jogintézménye, a bérrendszerekben a soros előmenetelek hatása jövőre is érvényesül.

A 2009-es évre a tapasztalati adatok alapján:

egyrészt beépül a helyi önkormányzatok normatív hozzájárulásaiba és támogatásaiba a szakszervezetekkel 2007. decemberében kötött megállapodás alapján hozott 2008. évi bérfelajánlás hatása, 38,2 milliárd forint összegben, másrészt levonásra kerül a 13. havi illetménynek megfelelő bérkiadás 71,8 milliárd forint összegben.

Közoktatás

A közoktatási célú hozzájárulások, támogatások főösszege a 464,9 milliárd forint 2008. évi előirányzatról 462,5 milliárd forintra mérséklődött. Ez az jelenti, hogy az idei évi 30 milliárd Ft-os csökkentést újabb 2,4 milliárdos megvonás követi.

Az oktatás és a bérek terén történik nagy visszavágás az eredeti törvényjavasláthoz képest

| Millió Ft | Szeptemberi költségvetés (1.) | Októberi költségvetés (2.) | Aktuális költségvetés (3. és 4.) | Elvonás |
|--|-------------------------------|----------------------------|----------------------------------|-----------------|
| Települési önkormányzatok feladatai | 23 370,1 | 24 952,1 | 17 445,8 | 5 924,3 |
| Körzeti igazgatás | 12 605,9 | 13 942,4 | 9 721,2 | 2 884,7 |
| Körjegyzőség működése | 6 394,8 | 6 742,0 | 4 701,4 | 1 693,4 |
| Közművelődési és közgyűjteményi feladatok | 17 993,3 | 18 468,7 | 16 105,4 | 1 887,9 |
| Szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatás feladatai | 45 096,1 | 46 016,8 | 42 555,7 | 2 540,4 |
| Szociális és gyermekvédelmi bentlakásos és átmeneti intézményi ellátások | 62 009,5 | 63 392 | 58 310,7 | 3 698,8 |
| Közoktatási hozzájárulások | 451 662,2 | 458 430,4 | 419 029,1 | 32 633,1 |
| Központosított előirányzatok | 220 470,0 | 214 764 | 141 624 | 78 846 |
| Egyes szociális feladatok támogatása | 114 395,4 | 111 828,4 | 105 980,4 | 8 415 |
| Helyi önkormányzati hivatásos tűzoltóságok támogatása | 38 448,6 | 38 743,1 | 36 799 | 1 649,6 |
| A többcélú kistérségi társulások támogatása | 28 095,8 | 28 095,8 | 24 494,1 | 3 601,7 |

Forrás: 2009. évi költségvetések

A 2009. évi törvényjavaslatban szereplő főösszegeken belül a közoktatási célú normatív hozzájárulások, kötött normatív támogatások előirányzata 425,4 milliárd forint, a központosított előirányzat 25,0 milliárd forint, a többcélú kistérségi társulások közoktatási célú támogatása pedig 12,1 milliárd forint.

A közoktatási célú normatívákra való fenntartói igényjogosultság – a tanévi finanszírozási rendszerben – a 2008. évi költségvetési törvény és a 2009. évi költségvetési törvényjavaslat együttes alkalmazásával érvényesülhet.

Az összességében 2,4 milliárd forint előirányzat-csökkenés alapvetően: a 2008. évi bérlévi intézkedés – központosított előirányzatként kezelt – összegének (21,8 milliárd forintnak) normatívákba való beépítésével, a 13. havi juttatás jövő évi elmaradásával (-41,0 milliárd forint) és a Kormány „Új Tudás - Műveltség Mindenkinnek” programjához kapcsolódó új feladatok (11,9 milliárd forint) forrásigényével függ össze.

Ezen túl folytatódik a **szociális rászorultság-alapú ingyenes étkeztetés** kiterjesztése. 2009. január 1-jétől – már a bölcsődék, óvodák és az általános iskolák 1-5. évfolyamai mellett – a 6. évfolyamos rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők is ingyenesen vehetik igénybe az intézményi étkeztetést. Ez 700 millió forint többlettámogatási igénnyel jár.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényt (a továbbiakban: ÁFA törvény) módosító 2008. évi VII. törvény 33. §-ának előírása rendelkezett arról, hogy az intézményi (szociális, bölcsődei, óvodai, iskolai) étkeztetésben a kedvezményezett rész után 2008. december 31. napjáig nem kell az ÁFÁ-t megfizetni.

2009. január 1-jétől azonban már erre a körre is alkalmazni kell az ÁFA törvény 14. §-ának előírását, vagyis a kedvezményesen étkezők után ÁFÁ-t kell fizetni, mivel az élelmezéssel összefüggő beszerzések, igénybe vett szolgáltatások ÁFÁ-ja – továbbra is – levonható). Az étkeztetési normatíva emiatt 4 milliárd forinttal emelkedik.

Az „**Új Tudás – Műveltség Mindenkinnek**” program közoktatási részének közvetlenül az önkormányzati fenntartókat érintő elemei:

óvodáztatási támogatás : Az előirányzathoz 2009-től ösztönző támogatásban részesül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője, ha gyermekét már négy éves korától óvodába járattja.

integrációs programok támogatása: esélyegyenlőség javítását szolgáló képesség-kibontakoztató felkészítéshez, integrációs felkészítéshez, óvodai fejlesztő programokhoz a többcélú kistérségi társulások keretében az iskolaszichológusi-hálózat fejlesztésének támogatása 2009. szeptemberétől: Az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő előmozdítását szolgáló egyes intézkedésekről szóló 2061/2008. (V. 16.) Korm. határozattal született döntés arról, hogy három év alatt – évente 1-1 fővel – szükséges bővíteni a kistérségekben az iskolapszichológusok létszámát. Az első évben, 2009. szeptembertől a kistérségekben javítható a szakszolgáltatások színvonala ezen új – támogatott – foglalkoztatási lehetőséggel.

pedagógusok ösztönzését szolgáló új támogatások egész évre (január 1-jétől), ebből:

- az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása
- a sajátos nevelési igényű gyermekekkel foglalkozó gyógypedagógusok támogatása
- az osztályfőnöki feladatot ellátók támogatása

pedagógus teljesítményeket ösztönző támogatás növelése:

A két évvel korábban bevezetett „Teljesítmény-motivációs alap” 1 100,0 millió forintról 2 900,0 millió forintra emelkedik. A támogatás a minőségirányítási programot, ezen belül pedig pedagógus vagy alkalmazotti teljesítmény-értékelési rendszert működtető intézmények tevékenységét „díjazza”.

komprehenzív iskola-modellek támogatása A támogatás az egységes iskolák elterjesztését ösztönzi és ennek előkészítését (megfelelő pedagógiai program kidolgozását) segíti – egyszerű jelleggel – azzal a feltétellel, hogy a fenntartó önkormányzat vállalja az egységes, komprehenzív iskola elindítását a 2009/2010-es tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben, a közoktatási törvény 33. § (3) bekezdésében és 48. § (6) bekezdésében foglaltak szerint.

iskolai gyakorlati oktatás a szakközépiskola 11-12. évfolyamán szeptember 1-jétől december 31-éig E támogatásra akkor nyílik meg a lehetőség, ha a tanulók a szakmacsoportos alapozó oktatás keretében a választható szakmai előkészítő vizsgatárgyból felkészülnek az érettségi vizsgára, és az iskola pedagógiai programjában meghatározott szakképzési évfolyamok száma az Országos Képzési Jegyzékben előírt évfolyamoknál eggyel kevesebb.

A program további, közoktatást érintő elemeihez kapcsolódó előirányzatok a szaktárca költségvetésében szerepelnek. Így: az Arany János kollégiumi program bővítése, mérés-értékelés, szakmai fejlesztés központi költségei.

Közoktatási teljesítmény-mutató (Tm) normatívájának alakulása

Az óvodai neveléshez, iskolai oktatáshoz, szakmai elméleti képzéshez, kollégiumi neveléshez, az alapfokú művészetoktatáshoz, valamint a napközi és iskolaotthonos ellátáshoz kapcsolódó közoktatási teljesítmény-mutató a harmadik évébe lép és a – többcélú kistérségi támogatások nélküli – normatív hozzájárulások és támogatások valamivel több mint háromnegyedét (75,7%-át) fedi le immár.

Létszám-hatások

A tanulólétszám iskolafokokozatonként több éve hasonló ütemben, évente 1 500-2 000 fő között csökken, az óvodai létszámok emelkedése már az előző (2007/2008.) nevelési évtől elindult, részben az óvodai foglalkoztatás kiterjesztését ösztönző intézkedések révén.

További változások a normatív hozzájárulások rendszerében 2009. szeptember 1-jétől:

Az óvoda mellé új intézmény-típusként felzárkózik az egységes óvoda-bölcsőde, amelybe a 2. életévüket betöltött gyermekek is felvehetők. Egységes óvoda-bölcsőde akkor hozható létre, ha a települési önkormányzat nem köteles bölcsődét működtetni, és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai csoport, illetve a bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A közoktatási törvény 2008. évi nyári módosításával a 2009/2010. nevelési évtől nyílik meg a lehetőség e „vegyes intézmény” létrehozására. A mutatószám-számításnál a bölcsődés-korúakat két gyermekként kell figyelembe venni, a teljesítménymutató algoritmusában pedig az óvodára vonatkozó paramétereket kell alkalmazni. Ez megoldja a nagyobb költségigényű feladathoz a magasabb mértékű hozzájárulás eljuttatását az ezt vállaló önkormányzathoz.

Emellett az egységes intézménybe járó bölcsődés korúak után a 14. Gyermekek napközbeni ellátása a) Bölcsődei ellátás jogcímű hozzájárulás nem igényelhető. A „tisztán” bölcsőde intézményben gondozottak után pedig csak az itt kizárt jogcímű hozzájárulás jár. Az igényjogosultság feltételei azonosak az óvodai feltételekkel annyiban is, hogy a 2009. szeptember 1-jétől december 31-éig a második életévüket betöltő és az egységes intézményi szolgáltatást ez év december 31-éig igénybe vevő gyermekek számíthatók a létszámba, a további évközi létszámváltozást a költségvetési finanszírozás nem követi.

Az általános iskola mellett nevesül a jogcímben – a 2010/2011. tanévig a fejlesztő felkészítés kiváltására kötelezően létrehozandó intézmény – a fejlesztő iskola is. Vagyis – a korábbi szabályozás hiányát pótolandó – helyet kap a teljesítmény-mutató paraméter-rendszerében is az általános iskola 4. évfolyamára vonatkozó számítási alappal.

A kiegészítő hozzájárulásokat érintő változások:

A korai fejlesztés, gondozás és a fejlesztő felkészítés jogcímeiken a normatíva igénylése a szorgalmi időszakra a napi jelenlétek alapján számított átlaglétszámra épül. A pontosítás a heterogén foglalkoztatási tervektől, a különböző szakmai órakeret követelményektől függetlenül a jogosultságot.

Az intézményi társulás óvodájába, általános iskolájába járó gyermekek, tanulók támogatásánál a 2008. évben bevezetett *méretgazdaságossági elvárások* felmenő rendszerben érvényesülnek a 2008. évet megelőzően alakult társulások esetében. A 2009/2010. tanévtől már nemcsak az 5., hanem az 5-6. évfolyamon szervezett osztályok – a két évfolyamon együttes – átlaglétszáma kell elérje a közoktatási törvény 3. számú melléklete I. Létszámhatárok cím alatti osztály átlaglétszámnak a 60%-át. Felmenő rendszerben a 7-8. évfolyamon átlaglétszám elvárás (még) nincs. A 2008-2009. években alakult, illetve alakuló társulásoknál felmenő rendszer nem érvényesül és szigorúbb is a létszám-elvárás. Itt az 5-8. évfolyamon együttesen a közoktatási törvény 3. számú melléklete I. Létszámhatárok cím alatti osztály átlaglétszámnak a 75%-át kell elérni az ösztönző normatíva igényléséhez.

A kedvezményes óvodai, iskolai, kollégiumi étkeztetés normatívája 10 ezer forint/fő fajlagos összeggel emelkedik a korábban részletezett ÁFA törvény módosítással összefüggésben. Továbbá itt jelenik meg a kedvezményezettnek körének felmenő rendszerű kiterjesztéséhez kapcsolódó kiegészítés a 6. évfolyamos gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolai tanulók ingyenes étkeztetésének biztosításához. A normatíva itt is növekszik 4 ezer forint/fő összeggel.

A tanulók tankönyvellátásának támogatása jogcímű hozzájáruláshoz új kiegészítő – megengedő – szabály (10.m) pont) kapcsolódik. Eszerint az iskolai tankönyvvásárláshoz nyújtott fenntartói támogatásból az iskolai könyvtár, könyvtárszoba részére az ajánlott és kötelező olvasmány, digitális tananyag, oktatási program is beszerezhető tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához, vagy annak egy részéhez nem alkalmaznak tankönyvet.

A közoktatási célú kötött normatív támogatások körében nem történik alapvető változás:

csak pontosodik a pedagógus szakvizsga, továbbképzés és felkészülés támogatása jogcímű támogatás: a kétszintű érettségizetetéshez történő felkészülés már nem nevesített a kötelező felhasználás tekintetében. Ezen már túl kellett lépnie a továbbképzési rendszernek,

a fővárosi és megyei közalapítványok szakmai tevékenységét segítő, támogatások előirányzata és annak felhasználási szabadsága változatlan.

A közoktatási célú **központosított előirányzatok** (a költségvetési törvényjavaslat 5. sz. melléklete szerinti) főösszege alapvetően az „Új Tudás – Műveltség Mindenkinék” programból adódó új feladatok kihatásaival növekszik.

Itt olyan sok a változás, hogy érdemes a 2008. évi költségvetési törvénnyel való összevetést jogcímenként megnézni:

Az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása (a melléklet 15. pontja) részben korábbi feladatot ölel fel: az érettségiztetés támogatása, az elmúlt években hol a fejezeti előirányzatok között, hol az önkormányzati fejezetben szerepelt. A vizsgáztatási kiadások növekedése indokolta, hogy új előirányzat is támogassa e feladatot. E jogcímen csak a középszintű érettségiztetéshez 1 milliárd forint áll rendelkezésre, emellett az OKM fejezetbe korábban e célra átcsoportosított előirányzat is megmarad jövőre az érettségik központi szervezéséhez, illetve az emelt szintű érettségi vizsgáztatáshoz.

A szakmai vizsgáztatás kiadásaihoz a támogatás „csak” növekszik 100 millió forinttal, figyelembe véve az új vizsgáztatási díj-rendszert tartalmazó SzMM rendelet előírásait.

Az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások (a melléklet 16. pontja) előirányzata két típusba csokrosított feladat-rendszert tartalmaz azzal, hogy az „Új Tudás – Műveltség Mindenkinék” programban kitűzött feladatokkal 1,8 milliárd forinttal – 4,6 milliárd forintra – nő az előirányzat.

A teljesítmény motivációs pályázati alap akkor igényelhető, ha a fenntartó rendelkezik a közoktatási törvény 85. §-ának (7) bekezdésében meghatározott önkormányzati minőségirányítási programmal. Feltétel az is, hogy az intézményi minőségirányítási programot a szülői szervezet (közösség) véleményezze, valamint az önkormányzati testület értékelje és ezek alapján a közoktatási intézmény minőségirányítási programjában meghatározott módon pedagógus vagy alkalmazotti teljesítményértékelési rendszert működtessen önértékelési tevékenysége részeként. A pályázat keretében elnyert pénz felosztásáról az intézmény vezetője dönthet azzal a megkötéssel, hogy az egy személynek adható összeg nem lehet kevesebb, mint az egy főre eső támogatás összegének háromszorosa.

A 2008. évi szakmai és informatikai fejlesztési feladatok (a 17. a) pont) és a minőségbiztosítás mérés, értékelés, ellenőrzés támogatása (a 17. b) pont) alá vont feladatok és ezek előirányzata nem változnak.

Az alapfokú művészetoktatás támogatása előirányzat éves összege változik, viszont felosztása a teljes költségvetési évre történhet, ellentétben a korábban tanévekre meghatározott keretekkel.

Az „Új Tudás - Műveltség Mindenkinék” program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások (a melléklet 24. pontja) új, 7,2 milliárd forint előirányzatának összetevőit a közoktatási célú hozzájárulások, támogatások levezetése részletezi. Itt is annyi a megjegyzendő, hogy a bérjellegű új támogatások felosztását külön jogszabály (kormányrendelet) alapozza meg.

A komprehenzív iskola-modellek támogatása (a melléklet 25. pontja) új jogcímen az egységes iskolai feladatok megszervezéséhez, előkészítéséhez, a megfelelő pedagógiai program kidolgozásához pályázható támogatás. Az e címen elnyerhető összegek további Uniós támogatásokkal is kiegészíthetők.

Az iskolai gyakorlati oktatás támogatása a szakközépiskola tizenegy-tizenkettedik évfolyamán (a melléklet 26. pontja) szintén új jogcím. Az 50 millió forint előirányzatra kiírható pályázat továbbviszi a szakközépiskolák 9-10. évfolyamain – már normatív hozzájárulásba épített – gyakorlati oktatáshoz nyújtott támogatását a további évfolyamokra, de azzal a további feltétellel, hogy a tanulókat a szakmacsoportos alapozó oktatás keretében a választható szakmai előkészítő vizsgatárgyból fel kell készíteni az érettségi vizsgára, valamint az iskola pedagógiai programjában meghatározott szakképzési évfolyamok száma az Országos Képzési Jegyzékben előírt évfolyamoknál eggyel kevesebb kell legyen.

Az óvodáztatási támogatás (a melléklet 27. pontja) 760 millió forint/év előirányzattal nem más, mint ösztönző segély a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan

hátrányos helyzetű gyermek szülőjének, ha gyermekét 5 éves kora betöltése előtt az óvodába beiratja. Az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 20/C. §-a és ennek alapján külön kormányrendelet állapítja meg. Ez esetben nem a miniszter kap felhatalmazást a támogatási eljárás szabályozására, hanem a kormányrendelet alapján *jegyzői hatáskörben* történik a támogatás biztosítása, illetve a szülővel szemben támasztott támogatási feltételek vizsgálata.

Ösztönző támogatás kistélepülések közoktatási feladatainak társulásban történő ellátásához (a melléklet 28. pontja) jogcímen 100 millió forint az elosztható előirányzat. Ebből azon többcélú kistérségi társulások, illetve intézményi társulások által fenntartott közoktatási intézmények működési kiadásaihoz igényelhető támogatás, melyekhez 1500 fő és az alatti lakosságszámú kistélepülési önkormányzat által korábban önállóan fenntartott közoktatási intézmény tagintézményként csatlakozik 2009. szeptember 1-jétől. További feltétel, hogy a létrehozandó közoktatási intézmény új tagintézményében a foglalkozásokat, tanítási órákat a közoktatási törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógusok tartásuk meg és annak igazolása, hogy a társulni kívánó 1500 fő és az alatti lakosságszámú kistélepülési önkormányzat intézményének közös fenntartására irányuló – 2008. augusztus 31-éig kezdeményezett – társulási szándékot a társulásra felhívott felek elutasították.

Szociális és gyermekvédelmi ellátás

A szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásához 2009-ben összesen 286,1 milliárd forint – az előző évvel lényegében azonos szintű – költségvetési hozzájárulással és támogatással számolhatnak a helyi önkormányzatok. Ezen belül a többcélú kistérségi társulások szociális és gyermekvédelmi feladataihoz 7,0 milliárd forint költségvetési támogatás kapcsolódik.

Pénzbeli és természetbeni juttatások

A szociális ágazat súlyponti feladata 2009-ben az **új közfoglalkoztatási program** beindítása, a segélyezési rendszer átalakítása, amelyhez igazodóan alakult ki a finanszírozás több szempontból is új struktúrája.

A program fő célja a rendszeres szociális segélyen lévő, tartósan munkanélküliek munkára ösztönzése, foglalkoztathatóságuk javítása, a számukra felajánlható munkalehetőségek számának bővítése. A segélyen lévők közül a munkára képes személyek a jövőben segély helyett munkabérből szerezzék meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, és az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 35 évnél fiatalabbak fejezzék be a 8 osztályt.

A program lényege:

A jelenleg mintegy 200 ezer fős segélyezett kör egy része – korából, egészségi állapotából, sajátos egyéni élethelyzetéből adódóan nem tud munkát vállalni. Ők továbbra is jogosultak lesznek a rendszeres **szociális segélyre**, amelynek **összege** változatlanul, a jelenleg is hatályban lévő szabályok szerint kerül megállapításra. (A segély összege – a család fogyasztási egységeihez viszonyított arány figyelembevételével – a nyugdíjminimum /2009-ben 28 500 Ft/ 90%-áig egészíti ki a család összjövedelmét, legfeljebb a nettó minimálbér összegéig /2009-ben 56 190 Ft/.) Az e körbe tartozók számára előírt a családsegítő központokkal történő együttműködés kötelezettsége, amelynek célja a szociális, családi problémák megoldása, a társadalmi reintegráció, a közfoglalkoztatottak csoportjába való átkerülés elősegítése.

A hatályos szabályozás jelenleg is tartalmaz elhelyezkedést „jutalmazó” juttatást azoknak, akik az álláskeresői járadék folyósításának ideje alatt teljes vagy legalább napi 6 órás határozatlan időtartamú munkaviszonyt létesítenek. A gyakorlati tapasztalatok alapján a szabályozás

differentiált lesz: a folyósítási idő első szakaszában magasabb összegű juttatás fogja ösztönözni az elhelyezkedést. Ha a segélyezett elhelyezkedik a munkaerőpiacon és azt bejelentette, akkor számára nem szűnik meg rögtön a segély, hanem a keresőtevékenység kezdő napjától számított három hónapig az öregségi nyugdíjminimum összegének 50%-át, ezt követően további három hónapig az öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének 25%-át kapja.

A rendszeres szociális segélyezették közül a munkára képesek az állami foglalkoztatási szolgálattal álláskeresői megállapodást kötnek, és ennek alapján közfoglalkoztatásban és/vagy képzésben kell részt venniük. A közfoglalkoztatás keretében a helyi önkormányzatok feladata a **közcélú foglalkoztatás** megszervezése. Teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén a kereset eléri a mindenkor legkisebb munkabér összegét.

A közfoglalkoztatásban részt vevő személy a társadalombiztosítás természetbeni és pénzbeli ellátásainak teljes körére jogosulttá válik. A közfoglalkoztatás jogszerző időnek számít a nyugdíj és az álláskeresői járadék szempontjából is.

Ha a közfoglalkoztatásban részesülő személy az együttműködési kötelezettségét megszegi, törlik az álláskeresői nyilvántartásából, ami az ellátás megszűnését vonja maga után.

A települési önkormányzat évente, január 31-éig közfoglalkoztatási tervet készít az állami foglalkoztatási szolgálattal egyeztetve. A terv tartalmazza a támogatásban részesülő személyek képzettség szerinti összetételét, a közfeladatok megjelölését és ütemezését, a feladatokhoz szükséges létszámot és a finanszírozásra igénybe vehető forrásokat.

A közfoglalkoztatás célja a munkaképesség fenntartása és fejlesztése a későbbi tartós munkavállalás elősegítése érdekében. Ehhez a költségvetés mintegy 62 ezer fő napi 6 órás foglalkoztatásához fejenként 51 750 forinttal biztosít 2009-ben forrásokat, szemben a jelenlegi 15 ezer főre elegendő kerettel. (A 69 000 forint/hó háromnegyede fizetendő a kedvezményes járulékokkal.)

Mindezzel összefüggésben megváltozik a települési önkormányzatok által szervezett közcélú foglalkoztatás finanszírozása. Míg eddig az önkormányzatok a szociális mutatóik alapján és a tényleges felhasználás figyelembevételével meghatározott keretből gazdálkodva, a közfoglalkoztatás napjaira 3 900 forinttal kalkulálhattak, 2009-től a leendő közfoglalkoztatás törvény szerint ténylegesen kifizetett költségeik 95%-át igényelhetik vissza a költségvetésből.

Amennyiben az állami foglalkoztatási szolgálat sem foglalkoztatást, sem képzést nem tud nyújtani, és az önkormányzat sem szervezi meg a közfoglalkoztatást, úgy az önkormányzat új ellátást, ún. **rendelkezésre állási támogatást** biztosít, amelynek **összege** a nyugdíjminimummal megegyező.

Az alacsony végzettségű személyek esetében hangsúlyos szerepet kap a **képzés**. Speciális szabály lesz, hogy a 35 év alatti, általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számára a segély folyósításának feltételévé válik a tanulás, a szakképzetlenek pedig a munkaerőpiacon által igényelt szakmákra való felkészítést nyújtó tanfolyamokon vehetnek részt.

Az **ellátási rendszerbe való bekerülés** jogosultsági szabályai a jelenlegi segélyezési szabályokkal azonosan kerülnek meghatározásra, az ellátásra jogosultak köre nem változik. Az ellátások bármelyikére a jövőben is csak az jogosult,

akinek az álláskeresői ellátásra való jogosultsága lejárt, vagy előzetes együttműködési kötelezettséget teljesített,

aki az előzőek mellett a számára előírt további együttműködést vállalja, valamint a jövedelmi, vagyoni feltételeknek megfelel.

Az új rendszer hatályba lépésének tervezett időpontja 2009. január 1. Ez szükségessé teszi a jelenleg ellátásban részesülő több mint 200 ezer fő jogosultságának felülvizsgálatát is. Emellett az önkormányzatoknak helyi rendeleteik módosításáról, a közfoglalkoztatási terv elkészítéséről is gondoskodniuk kell. Mindezek miatt az új szabályozás 2009. január 1-jétől csak az új belépőkre alkalmazható, a 2008. december 30-án rendszeres szociális segélyben részesülők esetében három hónapos átmeneti időszak lesz.

A program részletes szabályait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, valamint a foglalkoztatási tárgyú törvényeknek a módosítása tartalmazza majd, amelyet a költségvetési törvényjavaslattal párhuzamosan tárgyal az Országgyűlés.

A segélyezési rendszer átalakítása a finanszírozás rendszerének megváltoztatását is szükségessé tette. Olyan finanszírozási megoldást kellett találni, amely többlet államháztartási források nélkül, a közfoglalkoztatásra és segélyezésre rendelkezésre álló pénzeszközök átstrukturálásával, az önkormányzatoknak a közfoglalkoztatás megszervezésére való hatékonyabb ösztönzésével biztosítja az új program pénzügyi feltételeit. A program a közcélú foglalkoztatás keretén felül a segélykeret egy részét is foglalkoztatásra csoportosítja át, valamint a Munkaerőpiaci Alap finanszírozza a járulékköltségeket, ezen felül az Alapban a szervezés humán erőforrásaihoz 3,0 milliárd forint áll rendelkezésre.

Az államháztartás különböző alrendszereiből felhasználható források és a programban várhatóan résztvevők létszámát a következő táblázat mutatja:

| Megnevezés | 2008. évben | | 2009. évben | | További években | |
|--|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|
| | Átlag létszám (fő) | Kiadási igény (Mrd Ft) | Átlag létszám (fő) | Kiadási igény (Mrd Ft) | Átlag létszám (fő) | Kiadási igény (Mrd Ft) |
| Szociális segély | 205 000 | 71,0 | 111 400 | 40,2 | 100 000 | 36,4 |
| Rendelkezésre állási támogatás | | | 16 625 | 6,0 | 19 000 | 6,9 |
| Munkajövedelem melletti ellátás (továbbfolyósítás) | | | 19 150 | 3,0 | 20 000 | 2,7 |
| Önkormányzat által szervezett közcélú munka | 15 000 | 15,0 | 61 700 | 44,3 | 66 000 | 47,5 |
| Közhasznú foglalkoztatás | 10 000 | 7,5 | | | | |
| Munkaerőpiacra kikerül, vagy együttműködést nem vállal | | | 21 125 | | 25 000 | |
| Összesen | 230 000 | 93,5 | 230 000 | 93,5 | 230 000 | 93,5 |
| Közcélú munka szervezési költségei | | | | 3,0* | | 3,0 |
| Mindösszesen | 230 000 | 93,5 | 230 000 | 96,5 | 230 000 | 96,5 |

*/ A Munkaerőpiaci Alapból központi program finanszírozza.

Az önkormányzatoknak a közfoglalkoztatás megszervezésében való érdekeltiségét a központi költségvetés és az önkormányzati források közötti, az egyes ellátásokhoz meghatározott finanszírozási arány biztosítja a következők szerint:

| Járandóság megnevezése | Központi költségvetés – önkormányzat aránya a finanszírozásban | |
|---|--|----------|
| Rendszeres szociális segély, alanyi jogon | 90 - 10% | |
| havi átlag 27 300 Ft | 24 570 | 2 730 |
| havi maximum 56 190 Ft | 50 571 | 5 619 |
| Rendszeres szociális segély, önkormányti rendelet szerinti felmentés esetén | 80 - 20% | |
| havi átlag 27 300 Ft | 21 840 | 5 460 |
| havi maximum 56 190 Ft | 44 952 | 11 238 |
| Rendelkezésre állási támogatás | | 80 - 20% |
| fix összegű = 28 500 Ft/hó | 22 800 | 5 700 |
| Közcélú munka (bér + járulék) | 95 - 5% | |
| 6 órás foglalkoztatásnál = 51 750 Ft/hó | 49 163 | 2 587 |
| 4 órás foglalkoztatásnál = 34 500 Ft/hó | 32 775 | 1 725 |

Az arányok úgy lettek kialakítva, hogy a mögöttük levő forint értékek az önkormányzatok számára egyértelmű üzenetet hordoznak, hogy a saját költségvetésükből a közcélú munka szervezése esetén kell a legkevesebb hozzájárulást biztosítaniuk, érdekeltté téve őket a segély helyett munkát elv érvényesítésében, míg a segély-típusú ellátások közül, amelyek önkormányzati hatáskörben dőlnek el, azokhoz (rendszeres szociális segély helyi rendelet alapján, rendelkezésre állási támogatás) legmagasabb „saját erő” szükséges és legalacsonyabb a központi költségvetésből közvetlenül igényelhető rész, az önkormányzati döntéstől függetlenül alanyi jogon járó rendszeres szociális segélynél (fogyatékosok, 55 év felettek, 3 vagy több gyerekesek után) az arány a korábbi éveknek megfelelő, változatlan.

Természetesen az önkormányzati önrészhez is hozzájárul a központi költségvetés a pénzbeli szociális juttatásokhoz kapcsolódó normatív hozzájáruláson keresztül.

Mindezek figyelembevételével alakultak ki a segélyezéshez és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó központi költségvetési előirányzatok. A differenciált visszaigénylési arányszámoknak a várható ellátotti létszámokkal súlyozott országos aránya továbbra is megfelel a 90-10%-nak, így a teljes ellátási rendszer a egyes jövedelempótló ellátások és a közcélú munka támogatása jogcímű előirányzatba (8. sz. melléklet II/1. pont) és a pénzbeli szociális juttatások jogcímű előirányzatba (3. sz. melléklet 10. pont) átlagosan ennek megfelelően épül be.

A települési **önkormányzatok segélyezési feladataihoz** kapcsolódó, évek óta szokásos „két csatornás” finanszírozási rendszer továbbra is fennmarad: a költségvetés a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekjóléti ellátásokhoz, valamint a közfoglalkoztatáshoz normatív hozzájárulást, valamint kötött támogatást ad.

A pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekjóléti ellátások előirányzata 2009-ben 68,6 milliárd forint. Ez az összeg tartalmazza az előzőekben részletezett új segélyezési-közcélú foglalkoztatási rendszer, valamint a szociális törvény egyéb ellátásainak (ápolási díj, időskorúak járadéka stb.) önkormányzati „saját erejének” megfelelő – tehát átlagos – 10%-ot, valamint a saját hatáskörben adott eseti önkormányzati segélyekhez való hozzájárulást.

A kötött felhasználású korábbi két előirányzat – az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése, valamint az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás támogatása – összevonásra került, így 2009-ben 105,6 milliárd forint áll a települési önkormányzatok rendelkezésére a szociális törvény szerinti megosztott finanszírozású különféle segélyeknek és a közfoglalkoztatás költségeinek differenciált arányú visszaigénylésére.

A **gyermekszegénység elleni program** keretében az adófizetők által felajánlott személyi jövedelemadó 1%-ával 2009-ben az előző évi kétszeresére, 2,4 milliárd forintra bővül a **rászoruló gyermekek nyári étkeztetésének** megszervezéséhez kapcsolódó központosított előirányzat összege, lehetővé téve, hogy az étkeztetés időtartama két hónapra növekedjen. Az előirányzathoz tartozó támogatásra azok a települési önkormányzatok jogosultak, akik vállalják, hogy a nyári időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára étkeztetést biztosítanak.

Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások

A helyi önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi szolgáltatási feladataihoz 2009. évben összesen mintegy 102,1 milliárd forint normatív hozzájárulás és támogatás kapcsolódik. Mind az alapellátás, mind a szakellátás normatív hozzájárulásainak 2009. évi előirányzatába beépül a 2008. évi bérintézkedések hatása, valamint figyelembevételre került a 2009. évi 13. havi bér elmaradása.

A szociális és gyermekvédelmi **alapellátásokhoz** kapcsolódó normatív hozzájárulások előirányzata 31,3 milliárd forint, az intézményi szakellátásokra 70,8 milliárd forint költségvetési hozzájárulás jut. Ezen túlmenően a többcélú kistérségi társulások által fenntartott szociális szolgáltatásokhoz 6,9 milliárd forint költségvetési támogatás kapcsolódik.

A szociális alapszolgáltatások szerkezetében 2009-ben fontos változást jelent, hogy a támogató szolgálathoz és a közösségi ellátáshoz kapcsolódó normatív hozzájárulás kikerül a normatívák köréből, mivel a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2007. évi módosítása következtében megszűnik, mint kötelező önkormányzati feladat.

Amely önkormányzatok önként vállalják, számukra 2009-től e szolgáltatások finanszírozása a szociális tárca pályázati rendszerében történik.

Ugyancsak az alapszolgáltatások körében fontos finanszírozási változás, hogy megszűnik a korábban a kapacitásszabályozás alá vont ellátásokra vonatkozó szabály, amely szerint az új ellátottakra alanyi jogon a normatív hozzájárulás 50%-a járt, és a kiegészítésre pályázati lehetőség volt. 2009-től a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az utcai szociális munka esetében is a korábbi gyakorlat szerint az államháztartásról szóló 1994. évi XXXVIII. törvény 64. § (5) bekezdésének b) pontja és a 64. § (7) bekezdése szerint lehet igényelni a normatív hozzájárulást. Hasonló változás van a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és az időotthoni ellátás finanszírozása esetében is. Ezeknél a szolgáltatásoknál nem a szaktárcától pályázati úton, hanem ismét a korábbi gyakorlat szerint, az államháztartási törvény fent említett szabályai alapján van lehetőség 2009-ben az év közben és az év végi elszámoláskor jelentkező többlet mutatószám miatti pótlólagos állami támogatás igénybevitelére.

Mint ismeretes, szociális rászorultsági szabályok kerültek bevezetésre, és az ellátást igénylő jövedelmi helyzetének vizsgálata is szükséges a szociális étkeztetésnél, a házi segítségnyújtásnál és az időotthoni ellátásnál. A 2008. év folyamán lezajlott jövedelemvizsgálatok alapján 2009. évtől már minden ellátottra vonatkozóan a különböző jövedelemsávok szerint differenciált normatív hozzájárulást veheti igénybe a fenntartó.

*Szociális étkeztetés*nél a normatíva differenciálása hármaskozatú:

az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át el nem érő jövedelem esetén 90 050 forint/fő,

az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-300%-a közötti jövedelem esetén 79 850 forint/fő.

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át meghaladó jövedelem esetén 63 250 forint/fő.

A népkonyhai étkeztetésben részesülő, jövedelemvizsgálatra nem kötelezett ellátottak esetében a középső sáv szerinti normatív hozzájárulás vehető igénybe.

A házi segítségnyújtás és az idősotthoni ellátás esetében a normatíva differenciálása kétfokozatú:

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át meg nem haladó jövedelem esetén 266 750 forint/fő, illetve 769 100 forint/fő,

az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át meghaladó jövedelem esetén 168 500 forint/fő, illetve 686 000 forint/fő.

A differenciált összegű normatíva várhatóan érdekelte teszi a fenntartót az alacsonyabb jövedelmű igénylők fokozottabb ellátásában.

Az is köztudott, hogy az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülményeket és szolgáltatásokat biztosító, ún. emelt szintű bentlakásos ellátás szociális rendszerben tartása fokozatosan megszűnik, azaz 2008. január 1-jétől új működési engedélyt nem lehet kiadni. A jelenleg működő emelt szintű ellátást biztosító intézményekben gondozott személyek ellátását a térítési díj függvényében, erősen differenciált hozzájárulással ismeri el a költségvetés.

Más vonatkozásban a **szakellátások** körében a finanszírozás szerkezete a 2008. évvel lényegében azonos: az ápolási-gondozási szükséglet mértékétől függően különböző mértékű fajlagos összegekkel ismeri el a költségvetés az eltérő szakmai tartalmú szolgáltatásokat. A gyermekvédelmi szakellátások normatív hozzájárulásának összege biztosítja többek között a nevelőszülők, hivatásos nevelőszülők díját is, amelynek jelentős mértékű – 15,5%-os, illetve 20,5%-os – emelését teszi lehetővé az e célra biztosított 300 millió forint többletforrás.

A bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó normatív hozzájárulás előirányzata tartalmazza a mintegy 300 új bölcsődei férőhely működtetéséhez szükséges forrást, 136 millió forintot is.

2009-től érvénybe lép az a szabály, amely szerint a térítési díj-kedvezmények után is be kell fizetni az általános forgalmi adót. Ezzel összefüggésben a gyermekek intézményi kedvezményes étkeztetéséhez kapcsolódó normatív hozzájárulás összege 65 000 forintra nő.

A szociális és gyermekvédelmi szakellátásokban részesülők száma 2009-ben várhatóan 80 ezer fő, azonos szintű a 2008. évvel.

A kötött felhasználású előirányzatok között a szociális továbbképzés és szakvizsga támogatásának előirányzata az előző évvel azonos szintű, 338,9 millió forint.

Az egészségügy finanszírozása

A konvergencia programban foglaltak megvalósítására a Kormány az államháztartási hiány mérséklésére és az egyensúlyi növekedés érdekében - a közigazgatás, az oktatás stb. mellett - az egészségügyben és a nyugdíjrendszer területén is változásokat indított.

A 2009. évben eredmény már nem várható, miután az új költségvetési törvényjavaslat szerint a GYED kiadásai, valamint annak nyugdíjjáruléka az E. Alapot terheli. A hiány 6,7 Mrd Ft.

Megállapítható tendencia, hogy a kormányzat törekszik az E. Alap nullszaldós egyenlegének kialakítására.

A 2008. év márciusában megtartott ügyszavazás következtében a vizitdíj és a kórházi napidíj megszűnt, az egészségbiztosítási pénztárakról szóló törvényt hatályon kívül helyezték. A Kormány a „Biztonság és Partnerség” előterjesztésben vázolta az egészségügy átalakításához kapcsolódóan 2010-ig megvalósítandó feladatokat, amelyek a 2009. évi tervezéshez is kiindulópontként szolgáltak.

Az E. Alap a korábbi években állandósult deficittel szemben - a kormányzati „intézkedések” eredményeként - 2007-ben először zárt többlettel. Az intézkedések áthúzó hatására tekintettel a 2008. évre - minimális többlet mellett - lényegében egyensúlyi helyzetet terveztek. A kiadások - ezen belül is a gyógyszer-támogatási kiadások - az eredeti előirányzathoz képest kedvezőbb teljesülése várható. A 2009. évben a bevételi oldalon a GYED központi költségvetési térítése megszűnik és új kiadási tételt jelent a GYED nyugdíjjáruelkának megtérítési kötelezettsége. Az egyenleg negatívba fordul (6,7 Mrd Ft-tal), de az egyensúly közeli pozíció megmarad.

A konvergencia program mind a gyógyító-megelőző, mind a gyógyszerkiadásokra vonatkozóan azt a feltételt írta elő, hogy 2007-ben 0,2-0,2%-os GDP-arányos csökkenést kell elérni a 2006-os kiadásokhoz viszonyítva. Ez a követelmény már 2007-ben teljesült, a 2008. évben ennél a két jogcímcsoportnál további 0,1-0,1%-os GDP-arányos csökkenés valószínűsíthető.

A gyógyító-megelőző ellátások kiadása várhatóan a 2008. évi költségvetési törvényben jóváhagyott előirányzaton belül teljesül, amit a *szigorú teljesítmény-finanszírozási rendszer* fenntartása biztosít. A 2007. évi struktúra átalakítást követően 2008-ban a kialakított rendszerben nem következett be további jelentős változás, csak finomhangolásra került sor. A megváltoztatott struktúra és a jelenlegi teljesítmény-finanszírozás összhangja nem áll fenn, ami a finanszírozási rendszer átgondolását igényli. A 2009. évre a gyógyító-megelőző kassa az előző évben stabilizált kiadási szintet követi.

A gyógyszer-támogatási kiadások tekintetében a 2006. év végi intézkedések 2007-re meghozták a hatásukat, és a kiadásokat a 2008. év folyamán is stabilizálták.

Az intézkedések hatására a korábbi évekhez viszonyítva *a térítési díjak - a támogatási kulcsok csökkenése miatt - jelentős mértékben emelkedtek*, de 2008 I. félévében, valószínűsíthetően az árcsökkenés és az olcsóbb gyógyszerek irányába eltolódott fogyasztás következtében, már csökkenés következett be.

Egyéb ágazati feladatok

A helyi önkormányzatok közművelődési és kulturális feladataira 2009-ben a központi költségvetés összesen 34,0 milliárd forint támogatást biztosít, figyelembe véve a többcélú kistérségi társulások keretében szervezett ágazati feladatellátást is.

A **kulturális feladatok** ellátását szolgáló 2008. évi országgyűlési előirányzatot 1,5 milliárd forinttal növeli a 2008. évben bérpolitikai intézkedés keretében megvalósult 5%-os béremelés 2009. évi hatása. Csökkentő tényező 3 174,0 millió forint értékben a közszférát érintő 13. havi juttatás elmaradásának hatása.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény rendelkezéseinek megfelelően kerülnek megállapításra a helyi és a megyei/fővárosi közművelődési és közgyűjteményi hozzájárulások, valamint a központosított előirányzatok között az érdekeltség-növelő támogatás. Az e célokat segítő összeg kétharmada – lakosságszám szerint – a települési önkormányzatokat illeti meg, a támogatási összeg egyharmadát a megyei/fővárosi önkormányzatok kapják. Ez utóbbi esetben a keretösszeg egyharmadához egyenlő arányban, kétharmadához pedig állandó népességszám alapján jutnak hozzá az érintett önkormányzatok. E célra 2009. évben 16,1 milliárd forint támogatás fordítható.

A 2008. évhez hasonlóan a **könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, múzeumok szakmai támogatása** központosított előirányzat alapján juthatnak – pályázati úton – támogatáshoz az önkormányzatok a könyvtárak állománygyarapításához és a közművelődési infrastruktúra technikai, műszaki fejlesztéséhez, valamint a fenntartott múzeumok szakmai fejlesztéséhez. E célra 710,0 millió forint szolgál.

A központosított előirányzatok körében változatlan tartalommal, de 650,0 millió forinttal emelt összeg, immár 1 660,0 millió forint szolgálja a helyi önkormányzatok hivatásos zenekari és énekkari támogatását.

Megváltozik a **színházak** támogatási rendszere, igazodva – és mintegy átmenetet képezve – a várhatóan 2009-ben elfogadásra kerülő előadóművészeti törvény 2010. évtől bevezetni tervezett finanszírozási konstrukciójához. A központi költségvetés az „Új Tudás – Műveltség Mindenkinek” program keretében 3,7 milliárd forint többletforrást biztosít a szaktörvény bevezetésének előkészítésére. Ezen összegből 650,0 millió forint a központosított előirányzatok között szereplő helyi önkormányzati hivatásos zenekarok és énekkarok, míg 3 050,0 milliárd forint a színházak támogatásának növelését szolgálja.

Így a **helyi önkormányzatok** színházi támogatására fordítható előirányzat összesen 14,4 milliárd forint. A támogatási rendszer több ponton módosul. Bevezetésre kerül újból mind a kőszínházak, mind a bábszínházak esetében a művészeti tevékenység kiadásaihoz való hozzájárulás jogcíme.

E célra – kőszínházak esetében – 1,7 milliárd forint áll rendelkezésre, melyet a helyi önkormányzatok a költségvetési rendeletükben elfogadott színház-támogatási előirányzat és a 2008. évben realizált fizető nézők száma alapján kapnak meg. Bábszínházak esetében a 2008-ban realizált fizető nézők száma alapján számított összeg illeti meg a fenntartó önkormányzatot.

Mindkét esetben az igénybevétel rendjét az oktatási és kulturális miniszter rendeletben állapítja meg.

Továbbra is lehetőség lesz a színházak pályázati támogatására is, csaknem 2,1 milliárd forint összegben. Ez az előirányzat szolgál a korábbi években már megszokott szabadtéri színházak, nemzetiségi színházak, valamint az önkormányzatok által támogatott magánszínházak – színházi vállalkozások, színházi műhelyek és független színházi- és táncszínházi társulatokat befogadó műhelyek – pályázati támogatására. Ezen előirányzatból 400,0 millió forint kiemelt művészeti célok megvalósítását segíti a szaktárca által kiírt pályázatokban meghatározottak szerint.

Szerkezetében változatlan a normatív, kötött felhasználású támogatások körében a **helyi önkormányzati tűzoltóságok támogatása**.

Ez szolgál a tűz elleni védekezéstről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényben előírt követelmények teljesítéséhez.

A tűzvédelmi feladatokra szolgáló 2008. évi előirányzatot 1,1 milliárd forinttal növeli a 2008. évi bérpolitikai intézkedés hatása, viszont csökkenti a 13. havi juttatás elmaradása, 1 944,1 millió forint értékben.

2009-re – 3 évi folyamatos fejlesztéssel – válik teljessé a tűzoltók heti 48 órás szolgálatteljesítési idejének feltétele. Ennek érdekében a törvényjavaslat mintegy 2,0 milliárd forinttal növeli – az eddig ennek bevezetésére szolgáló központosított előirányzat belső átcsoportosításával – a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok normatíva rendszerét. További 555,0 millió forint épül a források közé a tűzoltólaktanyák üzemeltetéséhez, fenntartásához és intézményi kiadásaihoz, valamint a tűzoltó járművek üzemeltetéséhez, karbantartásához. Ezzel párhuzamosan – a feladatváltozásokat követve – a köztisztviselői tűzoltóságok finanszírozására 400,0 millió forint csoportosul át.

Mindezeket figyelembe véve 36,8 milliárd forint szolgálja a tűzvédelmi feladatok ellátását 2009-ben.

A támogatás elszámolása a normatív kötött támogatásoknak megfelelő eljárás alapján a költségvetési évben vállalt kötelezettségek valamint jogszerűen elszámolt kiadások figyelembevételével történik. Az év végi – kötelezettségvállalással nem terhelt – maradványt a

központi költségvetésbe vissza kell fizetni. A támogatás következő évre áthúzódó kötelezettségvállalással terhelt maradványa 2010. június 30-áig használható fel.

A többcélú kistérségi társulások támogatása

2009. évben is folytatódik a többcélú kistérségi társulások ösztönzése. A 2008. évi szabályozáshoz képesti változások elsősorban a többcélú kistérségi társulások közvetlen feladatellátásának és a valós együttműködések ösztönzését szolgálják. Természetesen mind a fajlagos összegek, mind az előirányzatok a 13. havi juttatás – mint önkormányzati kifizetési kötelezettség – elmaradására figyelemmel kerültek meghatározásra.

Az ösztönző támogatás jelentős részben az ellátott feladatok bérkiadásához kapcsolódik, így e terület is „viseli” a pénzügyi válság önkormányzati szabályozást érintő hatását (-3,6 milliárd forint). A 2009. évi előirányzat így 24,5 milliárd forint.

A többcélú kistérségi társulások általános feladatainak – lakosságszámhoz kötődő – támogatása 125 Ft/fő, ami legalább 14 millió Ft, de maximum 30 millió Ft lehet társulásonként.

Az ellátandó közszolgáltatási feladatonként főbb változások az alábbiakban foglalhatók össze.

A közoktatási intézményi feladat támogatását érintő szabályozási jellegű módosítások

A közoktatási intézmények többcélú kistérségi társulás általi fenntartása esetében a többcélú társulás által fenntartott intézménybe bejáró gyermekek, tanulók alapján járó támogatás 77 200 Ft/fő. Az intézményi társulás által fenntartott intézmény óvodás és 1-4. évfolyamos tanulói után 2009. évtől 54 400 forint jár, az 5-8. évfolyamos tanulók után pedig 58 800 Ft/fő.

Az iskolabuszszal – nem külterületről – utaztatott gyermekek, tanulók támogatása 54 400 Ft/fő.

A többcélú kistérségi társulás által fenntartott egységes iskola 9-13. évfolyamára bejáró tanulók alapján járó támogatás 40 000 Ft/főről 100 000 Ft/főre nő, mely egyfelől a városok érdekeltségét növeli, másfelől további ösztönzést nyújt az egységes pedagógiai programmal működő általános iskolai és középiskolai feladatot egyaránt ellátó intézmények kialakítására és a többcélú kistérségi társulás által történő fenntartására. Ilyen intézmények kialakítása hosszabb távon megoldást jelent a kistelepülések számára is, hiszen így a gyermekek, tanulók továbbhaladása középfokú oktatási intézményekbe biztosítható.

A tagintézményi támogatás 54 400 Ft/fő, a kistelepülési tagintézményi támogatás 22 065 Ft/fő.

A kistelepülési tagintézményi támogatás esetében szigorítást jelent, és egyben minőségi elvárást fogalmaz meg az a feltétel, hogy az érintett általános iskolákban a foglalkozásokat, tanítási órákat a közoktatási törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógusok tartsák meg. Tekintettel arra, hogy ezen intézmények esetén az átlaglétszám-feltételek teljesítése nélkül is igénybe vehető e támogatás, fontos a szakmai elvárás közvetítése.

A többcélú kistérségi társulások a nevelési tanácsadás; gyógypedagógiai tanácsadás; korai fejlesztés és gondozás; fejlesztő felkészítés; logopédiai ellátás; gyógytestnevelés szakszolgálati feladatok esetében a szakszolgálati ellátásban részesülők után a 2008. évi 11 000 Ft/ellátott helyett 9 800 Ft/ellátott támogatást igényelhetnek, ha a gyermeknek utaznia kell az ellátás helyére, és

ennek másfélszeresét, azaz 14 700 Ft/ellátott támogatást, ha az ellátottakról lakóhelyükön, vagy abban a közoktatási intézményben gondoskodnak, ahol azok tanulói jogviszonnyal rendelkeznek. Hangsúlyos elemként jelenik meg, hogy amennyiben a kistérségben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek, tanuló beiskolázása megghiúsul, úgy a társulás nem jogosult az e fejezet szerinti támogatásokra. E szabály biztosítja a közoktatási feladatok kistérségi szinten történő összehangolását, és azt, hogy egy gyermek – férőhely hiányában – se maradjon ellátás nélkül.

A közoktatási törvény alapján az egységes óvoda-bölcsőde intézményben a második életévüket betöltő gyermekeket az óvodások között két főként figyelembe lehet venni. E szabály itt is segíti, hogy a fenntartók a bölcsődés korú gyermekek ellátásáról gondoskodni tudjanak.

A támogatás igénybevételének további feltételeként jelennek meg az alábbi szabályok, melyek a nem valós együttműködésen alapuló intézményi társulások ellen kívánnak hatni. A javaslat alapján a következő esetekben az intézményi társulások elveszítik a támogatásra való jogosultságot, ha

a fenntartó intézményi társulás székhely települése nem egyezik meg a közoktatási intézmény székhelye szerinti településsel, vagy

az általános iskolai feladatot is ellátó közoktatási intézmény a székhelye szerinti településen nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működik, vagy

c) a fenntartó intézményi társulás ugyanazon közoktatási feladat ellátására (óvodai nevelés, általános iskolai nevelés-oktatás, középfokú oktatás) több önálló OM azonosítóval rendelkező intézményt tart fenn.

Ezekben az esetekben az intézményi társulásban tag önkormányzatokat – az 1.2. pontban meghatározott feltételek (pl. átlaglétszám, az ún. 50-60%-os feltétel) teljesítéséhez – a többcélú kistérségi társulás közoktatási intézményi feladat ellátásában részt vevő tagjaként figyelembe lehet venni.

A feltételeket 2009. szeptember 1-jétől kell teljesíteni.

E szabályok együttesen ösztönöznék a valós, magasabb szakmai színvonalon működő közös intézményfenntartásra. Így:

az intézményfenntartással kapcsolatos szakmai, gazdasági és pénzügyi feladatok hatékonyabban és költségtakarékosabban kerüljenek ellátásra. Ez optimálisan az intézmény székhelye szerinti településen valósulhat meg, figyelembe véve azt is, hogy a székhely települési önkormányzat költségvetése tartalmazza a fenntartott intézmények költségvetését,

ezáltal nem lesz érdekelt a társulás olyan intézményszerkezet kialakításában, amelynek háttérében elsődleges szempont a finanszírozási lehetőségek maximalizálása oly módon, hogy a tanulók többsége bejáróvá válik, utazik,

Nem indokolt ösztönző támogatással elismerni pl. ha a közoktatási intézmény székhelye csak 5-8. évfolyammal működik, a társult településen pedig csak 1-4. évfolyammal működő tagintézmény található.

a társult feladatellátás esetén az intézményi átszervezés terén is előrelépés kell, hogy történjen.

Ne váljon gyakorlattá a változatlan intézmény-„hálózat” – vagyis több önálló közintézmény – társulás által történő fenntartása.

Pápa Város Önkormányzat nemzetközi szerződés teljesítése érdekében fogad várhatóan 180 családot, akik gyermekeiket a magyar tanulókkal közös intézménybe kívánják járatni. Az

átlaglétszám-feltételek teljesülése ezen intézményben nem elvárható, így külön szabály ennek teljesítése alól mentességet ad.

A szociális intézményi feladat támogatását érintő módosítások

A 2008. évben támogatásban részesült – szociális szakosított ellátást nyújtó intézményt fenntartó – intézményi társulásokon túl nem lehet új belépő a rendszerbe, továbbá az intézményi társulás által fenntartott intézményben ellátottak után járó támogatás 100 000 Ft/fő, mely a többcélú kistérségi társulások által közvetlenül fenntartott intézmények irányába ösztönöz.

A szociális alapszolgáltatási és gyermekjóléti alapellátási feladat támogatását érintő módosítások

A szociális törvény módosításának hatására a támogató szolgálat és közösségi ellátás kikerül a támogatott feladatok közül. Így a többcélú kistérségi társulások a támogatás érdekében ellátandó három alapszolgáltatási feladatot a szociális étkeztetés, családsegítés, házi segítségnyújtás és a nappali ellátások közül választhatják.

A házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében a többcélú kistérségi társulás és intézményi társulás keretében ellátottak után járó támogatás nő, melyet elsősorban a feladatok számának csökkenése és az alapszolgáltatási feladatok erősítése indokol.

Az egy ellátottra jutó támogatás fajlagos összegének változása:

többcélú kistérségi társulás keretében ellátott feladatnál

házi segítségnyújtás esetén 55 ezer Ft/fő helyett 60 ezer Ft/fő,

jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén 26 ezer Ft/fő helyett 30 ezer Ft/fő.

többcélú kistérségi társulás keretén belül működő intézményi társulás által ellátott feladatnál:

házi segítségnyújtás esetén 48 ezer Ft/fő helyett 50 ezer Ft/fő,

jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén 22 ezer Ft/fő helyett 24 ezer Ft/fő.

A gyermekek átmeneti gondozási feladatainak támogatása a többcélú kistérségi társulás által fenntartott intézmény esetében 320 000 Ft/fő, az intézményi társulás által fenntartott intézmény esetében 220 000 Ft/fő.

A törvényjavaslat rögzíti, hogy 2009-től a többcélú kistérségi társulások által ellátási szerződés, illetve külön megállapodás keretében szervezett feladatellátás nem lesz támogatott, mely a kötelező önkormányzati feladat intézményi társulás és többcélú kistérségi társulás keretében történő ellátását kívánja elérni.

A többcélú kistérségi társulások belső ellenőrzési feladatainak támogatása esetében a támogatás 50 000 Ft a költségvetési szervek száma szerint számított mutatószám alapján.

Központosított előirányzatok

A **lakossági közműfejlesztés támogatására** rendelkezésre álló előirányzat az utóbbi évek felhasználási tapasztalatai alapján 1 milliárd forintra csökken. Így 2009-ben 1,35 milliárd forint szolgál a közműfejlesztésre megfizetett hozzájárulások után igényelhető támogatás forrásául.

A **lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatására** – változatlan szabályozás mellett – 2009-ben 300 millió forintra kisebb összeg, 4,5 milliárd forint áll rendelkezésre. Az elmúlt két évben az előirányzaton ennyivel csökkent a tényleges felhasználás. A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának és elszámolásának részletes szabályait a környezetvédelmi és vízügyi miniszter – az önkormányzati miniszter, a pénzügyminiszter, az

egészségügyi miniszter, valamint a szociális és munkaügyi miniszter véleményének kikérésével – 2009. január 31-éig rendeletben állapítja meg.

A települési és területi kisebbségi önkormányzatok támogatását 2009. évben – az előző évi 1 557,9 millió forinttal közel azonos összegű – 1 560 millió forint előirányzat biztosítja. A települési és területi kisebbségi önkormányzatok a feladatarányos – differenciált – támogatáshoz a kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből nyújtott feladatarányos támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 375/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján jutnak hozzá. A támogatás a települési és területi kisebbségi önkormányzatok működését és a kisebbségi közügyeknek ezen önkormányzatok által történő ellátását szolgálja.

A helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások (létszám leépítés) támogatását (4 milliárd forinttal csökkentve) 5,1 milliárd forint szolgálja, mivel az elmúlt években a jelentős szerkezeti átalakulások már megtörténtek. Az előirányzat a X. Miniszterelnökség fejezetben lévő céltartalékból év közben tovább növelhető, felhasználásának részletes szabályairól az önkormányzati miniszter – a pénzügyminiszter véleményének kikérésével – 2009. február 15-éig rendeletet jelentet meg.

A 2008. évi jövedelem differenciálódás mérséklésénél beszámítással érintett önkormányzatok támogatása 1 milliárd forinttal 8,2 milliárd forintra nő. Ezt a 2008. évi jövedelemkülönbség mérséklés során beszámítással érintett önkormányzatok elvonásának összege alapján becsülhető 2009. évi visszaigénylés indokolja.

Az önkormányzatok és jogi személyiségű társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatait saját forrás kiegészítésének támogatására 2009-ben 17,6 milliárd forintos előirányzat áll rendelkezésre, amely 2,5 milliárd forinttal haladja meg a 2008. évit. Az előirányzat az Európai Unió támogatásai iránt benyújtott egyes önkormányzati fejlesztési célú pályázatokhoz szükséges saját forrás kiegészítését segíti elő. A támogatás lehetővé teszi a rászoruló önkormányzatok számára is, hogy sikerrel vehessenek részt az uniós források felhasználásában. A támogatásról az önkormányzati miniszter dönt.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat meghatározza, hogy milyen, az önkormányzati feladatellátást segítő infrastrukturális fejlesztési célokhoz nyújtható differenciált támogatás. Így egészségügyi fekvő- és járóbeteg-szakellátási, kulturális, vízgazdálkodási, egyes környezetvédelmi célú, valamint az óvodai nevelési, az alapfokú oktatási, szociális- és gyermekjóléti ellátást nyújtó intézmények, továbbá a helyi közutak, kerékpárutak és közterületek infrastrukturális fejlesztésekhez szükséges saját forrás kiegészítésére, amely fejlesztések az önkormányzatok, illetve társulásaik vagyongyarapodását eredményezik. Láthatóan bővült a célok köre az előző évihez képest.

A támogatást a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések, a kedvezményezett térségben lévő települések, valamint a jogi személyiségű társulások igényelhetik. Ezen túl az előirányzat biztosít forrást a korábbi években jóváhagyott EU Önerő Alap támogatások folyósítására is. A támogatás részletes szabályairól az önkormányzati miniszter – a pénzügyminiszter egyetértésével – 2009. március 1-éig rendeletet ad ki.

A helyi közösségi közlekedés normatív támogatásának 2009. évi összege megegyezik a 2008. évi 35,24 milliárd forinttal. A támogatás rendszere – a tavalyi átalakításnak megfelelően – változatlan marad. Ennek megfelelően az előirányzat elosztásának alapja változatlanul a helyi közösségi közlekedési szolgáltatók által teljesített – tárgyévet megelőző évi – súlyozott férőhely-kilométer de az Európai Közösségek Tanácsának 1191/69/EGK rendelete alapján a támogatás összege nem haladhatja meg a helyi közösségi közszolgáltatás ellátása során felmerülő 2008. évi veszteséget. A

támogatás részletes szabályairól a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter, valamint az önkormányzati miniszter – a pénzügyminiszter egyetértésével – 2009. március 31-éig együttes rendeletet jelentet meg.

A 2008. évhez hasonlóan a pályázati döntésig az önkormányzatok előleget vehetnek igénybe. Ennek mértéke havonta nem haladhatja meg a 2008. évi egy hónapra jutó támogatás 90%-át. Az előleg iránti igényt 2009. január 15-éig lehet a Magyar Államkincstár Regionális Igazgatóságának megyei szervezeti egységéhez benyújtani. Az előleg első két havi összegének folyósítása február 5-éig, ezt követően minden hónap 5-éig történik, amelyet az önkormányzat a szolgáltatóknak 8 napon belül továbbít. Ha a folyósított előleg meghaladja az önkormányzatnak ténylegesen megítélt 2009. évi támogatás összegét, a különbözetet a döntéstől számított 8 munkanapon belül vissza kell fizetnie.

A települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolatfelújításának támogatását a 2008. évvel megegyező összegű, 8 milliárd forint előirányzat szolgálja. A támogatás törvényi szabályozása változatlan maradt. Az előirányzat regionális fejlesztési tanácsokhoz való decentralizálása a települési önkormányzatok tulajdonában lévő szilárd burkolatú belterületi utak a 2005. évre szóló Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programról szóló 303/2004. (XI.2.) Korm. rendelet szerinti 1390/03. számú „A helyi közutak adatai” elnevezésű jelentésben meghatározott, 2007. december 31-ei állapotnak megfelelő burkolatterülete arányában történt. A különböző úttípusok (főút, gyűjtő út, lakó és kiszolgáló út) forgalomsűrűségének figyelembevételét a 2008. évvel megegyező súlyszámok teszik lehetővé. A Közép-Magyarországi Régió előirányzatának minél teljesebb körű felhasználása érdekében a törvénytervezet már nem különít el – a régió előirányzatán belül – a Főváros és kerületei útfelújításaihoz forrást. A támogatás feltételeit, a folyósítás és elszámolás rendjét – ideértve a támogatás szempontjából elismerhető fajlagos felújítási kiadást is – a Kormány rendeletben szabályozza.

A **belterületi belvízrendezési célok támogatásának** előirányzata megegyezik a 2008. évvel, változatlanul 500 millió forint. Új pályázat benyújtására azonban már nincs lehetőség, az előirányzat ugyanis csupán a 2008. évben megkötött támogatási szerződések 2009. évi ütemére nyújt fedezetet.

A költségvetési törvény – a tavalyi hasonló célú előirányzatot 750 millió forinttal emelve – 4,35 milliárd forint támogatást biztosít **a bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzése** előirányzatra. Ez egyrészt a bölcsődék, óvodák, általános iskolák infrastrukturális fejlesztését, a férőhelybővítést szolgálja, másrészt a közösségi buszok beszerzésének folytatását támogatja a kistérségi feladatellátáshoz kapcsolódóan. Támogatásban csak az részesülhet, aki a pályázatában megjelölt műszaki tartalomra uniós vagy egyéb hazai támogatást nem kap. A törvényjavaslat – célonként – meghatározza a maximális támogatási mértékeket, és felhatalmazza az önkormányzati minisztert, hogy – az oktatási és kulturális miniszter, valamint a pénzügyminiszter véleményének kikérésével – 2009. február 28-áig rendeletben szabályozza a támogatás igénylésének, felhasználásának feltételeit.

A helyi önkormányzatok fejlesztési célú állami támogatásai

A 2009. évben **címzett támogatással** továbbra sem indul új beruházás, a költségvetési törvényjavaslat ugyanakkor biztosítja a fedezetet a korábbi évek kötelezettségvállalásainak, illetve maradványainak kifizetéséhez. A **céltámogatással** újonnan induló fejlesztésekhez 200 millió forintot biztosít a költségvetés, amelyet a regionális fejlesztési tanácsok kezelnek. A céltámogatás működő kórházak és szakrendelők bizonyos egészségügyi gép-műszer beszerzéseire fordítható.

A jövő évben 360 millió forint az ún. *vis maior tartalék*, mely a regionális fejlesztési tanácsokhoz decentralizált források normatív keretéből nem finanszírozható, váratlan és rendkívüli események kezelésére szolgál.

A *budapesti 4-es metróvonal* megépítésének első szakasza nagyobb részben uniós támogatások felhasználásával épül. Az ehhez szükséges központi költségvetési társfinanszírozás a XIX. Uniós Fejlesztések fejezetből lesz biztosítva. A 6,7 milliárd előirányzat az EU által nem támogatott részhez a budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar – Bosnyák tér közötti – metróvonal megépítésének állami támogatásáról szóló 2005. évi LXVII. törvénynek megfelelő arányban és mértékben járul hozzá a Főváros kiadásaihoz.

Decentralizált fejlesztési támogatások

A 2008. évhez képest új elem, hogy a helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása, illetve a vis maior feladatok 2009-ben külön címként jelennek meg. A változás oka, hogy a fejlesztési feladatok támogatása programszerű, míg a vis maior keret ettől eltérő szabályok mentén – előre nem látható feladatokra – kerül felhasználásra.

Ennek megfelelően a költségvetési törvényjavaslat a regionális fejlesztési tanácsok döntési hatáskörébe az alábbi előirányzatokat utalja (melyeket a 16. számú mellékletben is nevesít):

A helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása:

2009. évben – 2008-hoz képest 500 millió forinttal több – 10 570,0 millió forint előirányzatot biztosít a központi költségvetés. Az előirányzat 50%-a a területfejlesztési támogatásokról és a decentralizáció elveiről, a kedvezményezett térségek besorolásának feltételrendszeréről szóló 67/2007. (VI. 28.) OGY határozat (a továbbiakban: OGY határozat) III. 2. pontjának ba) alpontja alapján, 50%-a az OGY határozat III. 2. pontjának bb) alpontja alapján kerül elosztásra a régiók között.

Vis maior feladatok:

Az előirányzat kerete 2009-ben is 800 millió forint, melynek 70%-a egyenlő arányban, 30%-a a 2007. évben ár-, belvív, rendkívüli időjárás, illetve pince-, partfalomlás okozta károk enyhítéséhez jóváhagyott támogatás összege arányában kerül elosztásra a régiók között.

A leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatása:

A 2009. évi keret közel 6,1 milliárd forint. Az emelkedés a támogatás reálértékének megtartását biztosítja. Az előirányzat a külön jogszabályban meghatározott, a területfejlesztés szempontjából leghátrányosabb helyzetű kistérségek lakónépessége alapján illeti meg a regionális fejlesztési tanácsokat.

Regionális területfejlesztési programok

A regionális fejlesztési tanácsok döntési hatáskörébe utalt előirányzatok közül a települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat felújításának támogatása (központosított előirányzat), a helyi önkormányzatok előzőek szerinti fejlesztési feladatainak támogatása, valamint a leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatása 2009-től – az elkészítés alatt álló – tisztán hazai finanszírozású regionális területfejlesztési programok megvalósítását szolgálják.

A hazai decentralizált támogatásoknál a projektfinanszírozás helyett a programfinanszírozásra való áttérést a források hatékonyabb felhasználása és az uniós támogatásokkal való összhang teszi szükségessé. Bevezetését az OGY határozat írja elő. A regionális területfejlesztési programok

2009-2010. évekre határozzák meg a régiók azon fejlesztési céljait és tervezett intézkedéseit, melyek az Új Magyarország Fejlesztési Tervben, valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban nem támogathatók (komplementer jelleg).

A regionális programok regionális fejlesztési tanácsok általi elfogadása első lépése a Kormány és a regionális fejlesztési tanácsok között kialakítandó tevszerződéses rendszernek. Az OGY határozat célja, hogy ennek keretében a Kormány és a regionális tanácsok több évre szóló megállapodást kössenek a régiók által megvalósítandó fejlesztésekről és ezek forrásairól. A megállapodásos rendszer előkészítése folyamatban van, szabályait kormányrendelet fogja megállapítani. A rendelet keretében lehetőség lesz a programok megvalósításához egyéb, nem központi költségvetésből származó források bevonására is (Kormány általi részleges finanszírozás).

A regionális területfejlesztési programok megvalósításához a költségvetési törvényjavaslat a IX. fejezet decentralizált támogatásaiból összességében mintegy 25 milliárd forintot biztosít. Ezt egészíti ki a XV. Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium fejezet Decentralizált területfejlesztési programok előirányzata 3,6 milliárd forinttal, mely ugyancsak a regionális programok megvalósítását szolgálja. A következő években az előirányzatok köre tovább bővíthető azon ágazati forrásokkal, melyek felhasználása regionális szinten hatékonyabban megvalósítható. A későbbiekben ezek képezhetik alapját az önálló, regionális költségvetési fejezet kialakításának, melyet az OGY határozat is előír. A regionális fejezet szabályainak előkészítése szintén folyamatban van.

A helyi önkormányzatok bevételeinek és kiadásainak összetétele

A helyi önkormányzatok 2009. első negyedévében – a központi költségvetési törvényben foglaltakat alapul véve – fogadják el költségvetésüket. A normatívan képződő állami hozzájárulásoknál és támogatásoknál, valamint átengedett személyi jövedelemadónál – mint a központi költségvetési kapcsolatokról származó forrásoknál – nem térhetnek el a törvénytől. A saját, valamint a további átengedett bevételeknél, az átvételre kerülő pénzeszközöknél és a hiteleknel a helyi tervező munka alapozza meg az előirányzatokat. Természetesen ez utóbbi bevételi forrásokra is készülnek központi prognózisok. A mindezeket tükröző bevételi és kiadási struktúrát tartalmazzák a következő táblázatok.

A helyi önkormányzatok bevételei főbb csoportonként

| Bevételek | 2008. évi országgyűlési előirányzat | 2009. évi javaslat | 2008. évi országgyűlési előirányzat | 2009. évi javaslat |
|--|-------------------------------------|--------------------|-------------------------------------|--------------------|
| | milliárd forintban | | megoszlás %-ban | |
| Saját folyó bevételek | 1 003,0 | 1 084,2 | 29,4 | 31,3 |
| Ebből: Helyi adók | 562,5 | 596,0 | 16,5 | 17,2 |
| Átengedett bevételek | 633,7 | 721,1 | 18,6 | 20,8 |
| Ebből: Személyi jövedelemadó | 571,1 | 655,2 | 16,8 | 18,9 |
| Támogatásértékű működési bevétel | 412,5 | 454,6 | 12,1 | 13,1 |
| Ebből: Egészségbiztosítási Alaptól átvett pénzeszközök | 393,5 | 389,6 | 11,6 | 11,2 |
| Saját felhalmozási és tőke jellegű bevételek | 142,0 | 134,0 | 4,2 | 3,9 |
| Támogatásértékű felhalmozási bevétel, EU támogatásokkal együtt | 318,0 | 270,0 | 9,3 | 7,8 |
| Állami hozzájárulások és támogatások | 777,6 | 620,4 | 22,8 | 17,9 |
| GFS rendszerű bevételek összesen | 3 286,8 | 3 284,3 | 96,5 | 94,8 |
| Hitel és értékpapír műveletek bevételei | 119,0 | 180,0 | 3,5 | 5,2 |
| Tárgyévi bevételek összesen | 3 405,8 | 3 464,3 | 100,0 | 100,0 |
| Nyitó pénzkészlet | 350,0 | 310,0 | | |
| Mindösszesen | 3 755,8 | 3 774,3 | | |

A mintegy 3 500 milliárd forint tárgyévi bevétel 1,7%-kal haladja meg az előző évi országgyűlési előirányzatot. (Az adatok részletesen a költségvetési törvény tervezetének fejezeti indokolása végén található mérlegtáblából ismerhetők meg.)

Bár a központi költségvetési kapcsolatokról származó források – az állami hozzájárulások és támogatások valamint a két évvel megelőző időszak jövedelmi és adózási viszonyait reprezentáló személyi jövedelemadó együttes – súlya kis mértékben visszaesik, a bevételi források közel 40%-át képviselik.

A központi fejezetektől, elkülönített állami pénzalapoktól átvételre kerülő támogatásértékű bevételeket (az EU forrásokkal együtt) is figyelembe véve az arány 46,5%. Az Egészségbiztosítási Alap ezen túl 11,2%-ot reprezentál.

A saját folyó bevételek súlya több, mint 30%. Ezen belül a helyi adók 33,5 milliárd forinttal bővülnének a törvény javaslat szerint 2008-ra (részesedésük 17,2%).

Az építményadó esetében a 2008. évi várható bevétel 60 milliárd forint, ehhez képest 2009. évre 65 milliárd forintot terveznek.

A telekadó 2008. évi várható bevétele a 2007. évhez képest hasonlóan nagyobb mértékben növekszik, mint az, az előző években tapasztalható volt. Így 2009. évre telekadóban 8,5 milliárd forint bevételt prognosztizálnak, ami 500 millió forinttal magasabb, mint a 2008. évi várható bevétel.

Kisebbségi növekményt várnak az idegenforgalmi adóban és a magánszemélyek kommunális adójában.

A 2009. évi helyi iparüzési adóbevétel tervezett összege 25,0 milliárd forinttal nőne, 479 milliárd forintról 504,0 milliárd forintra.

Gépjárműadóban 65,5 milliárd forint bevételt várnak,

Luxusadóban 2009-ben is 150 millió forint bevétel prognosztizálnak.

A saját felhalmozási és tőke jellegű bevételek 8,0 milliárd forintos csökkenést várják (3,9% a részarányuk).

A támogatásértékű bevételek az Európai Unió forrásokkal együtt 312 milliárd forintot, a tárgyévi bevételeken belül 9,0%-ot képviselnek a tervezetben.

A hitel- és értékpapír műveletekből származó bevételek mintegy 180 milliárd forintot (5,2%-ot) tesznek ki.

Pénzmaradványból 94,0 milliárd forint felhasználása várható.

A helyi önkormányzatok kiadásai főbb csoportonként:

| Kiadások | 2008. évi országgyűlési előirányzat | 2009. évi javaslat | 2008. évi országgyűlési előirányzat | 2009. évi javaslat |
|---|-------------------------------------|--------------------|-------------------------------------|--------------------|
| | milliárd forintban | | megoszlás %-ban | |
| Folyó (működési) kiadások összesen | 2 645,4 | 2 678,2 | 76,8 | 75,3 |
| Ebből: | | | | |
| Személyi juttatások | 1 125,6 | 1 095,2 | 32,7 | 30,8 |
| Társadalombiztosítási és munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás | 355,2 | 345,4 | 10,3 | 9,7 |
| Dologi kiadások | 868,7 | 924,5 | 25,2 | 26,0 |
| Működési célú pénzeszköz átadás | 119,6 | 132,3 | 3,5 | 3,7 |
| Társadalom és szociálpolitikai juttatások | 176,3 | 180,8 | 5,1 | 5,1 |
| Felhalmozási és tőke jellegű kiadások | 752,4 | 740,1 | 21,8 | 20,8 |
| GFS rendszerű kiadások összesen | 3 397,8 | 3 418,3 | 98,6 | 96,1 |
| Hitel és értékpapír műveletek kiadásai | 48,0 | 140,0 | 1,4 | 3,9 |
| Tárgyévi kiadások összesen | 3 445,8 | 3 558,3 | 100,0 | 100,0 |
| Záró pénzkészlet | 310,0 | 216,0 | | |
| Mindösszesen | 3 755,8 | 3 774,3 | | |

A folyó (működési) kiadások teszik ki még mindig az önkormányzati összes kiadások több mint háromnegyedét.

Ezen belül a személyi juttatások és járulékaik előirányzata a legnagyobb súlyú (40,5%).

A felhalmozási és tőke jellegű kiadások több mint 12,3 milliárd forinttal csökkennek, közel 21%-ot jelentenek.

A társadalom- és szociálpolitikai juttatások – az összes kiadással közel arányosan növekedve – 2009-ben is 5,1%-ot képviselnek a tárgyévi kiadásokon belül.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város koncepciója a 2009. évi költségvetési évre

I. Általános rész

A makrogazdasági folyamatok áttekintését követően, annak önkormányzatokra gyakorolt hatását követően megállapíthatjuk, hogy Önkormányzatunk ez elmúlt időszak legnehezebb költségvetési éve elé néz. A város valamennyi lakosát érzékenyen fogja érinteni a normatív finanszírozás 1 milliárd forintot meghaladó drasztikus csökkentése, az intézmények dologi automatizmusainak ismételt elmaradása, a nyugdíjasokat terhelő elvonások. A Város által a közszférában foglalkoztatott több, mint 2 ezer fő tekintetében csökken – a 13. havi illetmény megvonásával - a kormány tervei szerint a havi illetmény. Az inflációs hatásokat, a forint vásárlóerejének csökkenését a város minden polgára érezni fogja.

A./ Költségvetéssel szemben megfogalmazott célok:

Jövő évi költségvetésünk tervezését három kiemelt cél vezérli, ezek:

- 1./ **szolgálat,**
- 2./**segítségnyújtás,**
- 3./ **fejlesztés**

Önkormányzatunk a következő évben is elsődleges céljának tekinti a lakosság minél teljesebb körű kiszolgáltatását. Feladatunk továbbra is az Önkormányzat kötelező feladatait ellátó intézményhálózat zökkenőmentes működésének biztosítása, a város fejlődésének előmozdítása.

Gondosan kell mérlegelnie a Közgyűlésnek a feladatvállalásban. Önkormányzatunk nem hagyhatja magára a város lakosságát ebben a nehéz gazdasági helyzetben. Erejéhez mérten minden lehetséges forrást fel kell tárnia, amivel fékezheti a szegény rétegek további leszakadását. Törekedni kell arra, hogy a költségvetési törvényben biztosított normatív finanszírozás minél nagyobb mértékben igénybe vehető legyen a feladat ellátás során.

Nem mondhatunk le a város fejlesztéséről, melynek egyedüli útja az Európai Unió pályázati források igénybevétele lesz az elkövetkezendő években.

B./ A célok megvalósíthatósága érdekében:

A Közgyűlés október 16-án megtartott ülésén, az 533/2008.(10.16.) Kgy.h. számú határozatával úgy döntött, hogy a 2009. évi költségvetési koncepció összeállításakor csak a törvény szerint kötelező önkormányzati feladatok és az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések finanszírozása szerepelhet. Az egyes intézmények, gazdasági társaságok, valamint a Polgármesteri Hivatal által összeállított takarékosági intézkedések összesítését a 3. sz. melléklet tartalmazza. Az intézkedési tervben foglaltakat a költségvetés tervezésekor abba be kell építeni.

Elsődlegesen az önkormányzati törvényben és ágazati jogszabályokban előírt kötelező feladatainknak kívánunk eleget tenni. Minden olyan korábban támogatott, de az Önkormányzat részére jogszabály szerint nem kötelező feladatot kénytelenek leszünk felfüggeszteni, amelyek nem kapcsolódnak szorosan feladatellátáshoz.

Vannak olyan, jogszabály szerint nem kötelező – elsősorban intézmény fenntartási – feladataink, melyekre a Közgyűlés már évekkal ezelőtt kötelezettséget vállalt, mint pl. a Tornyai János Múzeum fenntartása, vagy a HEFOP pályázaton elnyert támogatásból megvalósult szociális intézmények vagy a Tourinform Iroda működtetése.

Kötelező feladatainkon túlmutatóan kötelezettségvállalásra csak abban az esetben kerülhet sor – a költségvetés elfogadását követően - amennyiben a jelenlegi gazdasági helyzet következtében kialakuló recesszió városra gyakorolt hatása ismertté válik. Erre várhatóan csak a márciusban befolyó adóbevételekből, illetve a májusban esedékes adóbevallások értékelése nyomán fog sor kerülni. Nem kötelező feladat ellátásra csak az eredetileg nem tervezett bevételek realizálását követően – a költségvetés ilyen irányú módosításával – teremthető lehetőség.

C./ Az Önkormányzat működőképességének megőrzése érdekében:

Intézményhálózatunk átalakítása, a meglévő szervezeti keretek racionalizálása az elmúlt években lezajlott. Az elkövetkezendő évben sem intézményi összevonásra, sem a kialakított foglalkoztatotti létszám további csökkentésére nem látunk okot. A jelenlegi foglalkoztatottak vonatkozásában ugyanakkor megszüntetésre kerül minden olyan a kötelező besorolási béren felül nyújtott jóléti juttatás, melyet korábban biztosítani tudott a Város, mint munkáltató.

Az elmúlt évek gazdálkodásának eredményeként jelentős forrásokat tudunk a működési költségeinken megtakarítani és azt fejlesztési kiadásokra átcsoportosítani. A következő évben sem tervezünk működési célra hitelt felvenni. Folyószámla hitelkeretünket és a munkabérhitelt a következő költségvetési évben is igénybe kívánjuk venni.

Adómértékeink a következő táblázatból is láthatóan lényegesen alatta maradnak a törvényben a 2009. évre meghatározott lehetséges adómértéknek. Önkormányzatunk a várható nehéz gazdasági helyzetben nem kívánja a lakosok adóterheit növelni, a helyi adók vonatkozásában emelést nem tervezünk.

Hódmezővásárhelyi helyi adó mértékek.

| Adónemek | Törvényi lehetséges adómérték | Hódmezővásárhelyen megállapított helyi adó mértékek |
|---------------------------------|-------------------------------|--|
| Építményadó | 1169.-Ft/m ² | Átlagosan vállalkozások: 560.-Ft/m ² Átlagosan magánszemélyek: Lakás: 70.-Ft/m ² Garázs, egyéb: 135.-Ft/m ² Üdülő: 335.-Ft/m ² |
| Telekadó | 259.-Ft/m ² | Átlagosan:50.-Ft/m ² |
| Magánszemélyek kommunális adója | 15599.-Ft/adótárgy | nincs |
| Vállalkozók kommunális adója | 2599.-Ft/fő | 2000.-Ft/fő |
| Iparüzési adó | 2% | 1%, 1,3%, 1,5, %, 2 % |
| Idegenforgalmi adó | 389.-Ft/vendégéjszaka | 100.-Ft/vendégéjszaka |

Az önkormányzati kötelező feladatokat ellátó gazdasági társaságok működését gazdaságossági szempontból át kell tekinteni. A minél olcsóbb működtetés érdekében a Társaságoknak intézkedési tervet kell megfogalmazniuk, és azt a Közgyűlés jóváhagyását követően végrehajtaniuk.

Természetesen az energia áremelkedés árfelhajtó hatásait a Társaságaink sem tudják figyelmen kívül hagyni, a recesszió az általuk végzett szolgáltatás közüzemi díjainak emelését elkerülhetetlenné teszi. A Társaságoknak minden lehetséges eszközzel arra kell törekedniük, hogy bevételeiket növeljék, kintlévőségeik behajtása érdekében mindent megtegyenek

Az önkormányzatok vonatkozásában folyamatos tendencia az állandósult feladat növekedés mellett a központi források évről-évre történő csökkentése. Ez az elmúlt 3 évben Hódmezővásárhely vonatkozásában, a térségi feladatok ellátásának támogatásával együtt meghaladja az 1 milliárd forintot. Ez a folyamatos finanszírozás csökkenés kényszerítette Önkormányzatunkat az utóbbi években végrehajtott szerkezetátalakítások elvégzésére, és több száz fős létszám leépítésre. Valamennyi önkormányzati intézmény és cég vonatkozásában átvilágításra került a jelenlegi szervezeti és infrastrukturális állapot, amelynek eredményeként intézkedési tervek kerültek megfogalmazásra a minél gazdaságosabb működés elérése érdekében.

Tekintettel a várost is súlytó gazdasági és pénzügyi válságra, valamint az Önkormányzat központi finanszírozásának drasztikus csökkenésére, a Városban 2009. évben előreláthatóan saját erős beruházásokat nem tudunk finanszírozni. Természetesen folytatódnak a már megkezdett fejlesztések, és keressük azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek illeszkednek a Közgyűlés által elfogadott gazdaságfejlesztési koncepcióba, és amelyeknek a támogatottsági intenzitása eléri a 75%-ot.

II. 2009. évi költségvetés várható forrásai

1./ Saját bevételek:

Intézményi bevételek:

- étkezési térítési díjbevételek
- szakképzési hozzájárulás (TISZK-en keresztül) működési célokra nem fordítható
- létesítmény üzemeltetésből származó bevétel

Helyi adók: az adók nemében és mértékében változás nem lesz, de a Törvény erejénél fogva megszűnnek ugyanakkor az iparüzési adó megfizetésével kapcsolatosan korábban biztosított kedvezmények.

Bérleti díjak: Lakás és helyiségbérleti díjak. Az elmúlt években jelentősen bővült a Város bérlakás állománya, melyek karbantartásához, felújításához, a közös költségek megfizetéséhez egyre nagyobb összegben kell Önkormányzatunknak hozzájárulnia, ezért elkerülhetetlen lesz a bérleti díjak megemelése.

Felhalmozási és tőke jellegű bevételek:

Épületek építmények értékesítésével – tekintettel a gazdasági recesszióra - csak kisebb mértékben tudunk a következő évben tervezni, mert várhatóan csökkenni fog a befektetések utáni érdeklődés, ami egyébként csökkenteni fogja az egyes ingatlanok forgalmi értékét is.

2./ Központi költségvetésből származó források

Központi költségvetési támogatás

- személyi jövedelemadó helyben maradó része, ami változatlanul 8%

- normatív hozzájárulások és támogatások. Az idei évi csökkenés után jövőre – változatlan ellátotti létszámmal számolva – 100 millió Ft-tal kapunk kevesebbet. Ez azt jelenti, hogy az elmúlt 3 évben (a 2006. évi támogatáshoz képest) a fajlagos mutatók csökkenése 700 millió Ft!
- Hivatásos tűzoltóság támogatása a megnövekedett létszám ellenére csökkenni fog.

OEP finanszírozás

A Kórház működőképességét hivatott biztosítani, közvetlenül a Kórház részére érkezik meg. Mértéke jelenleg nem ismert, várhatóan a 2008. évi szintnek megfelelő mértékű lesz, még a várható inflációt sem követi.

Adóerő képességgel összefüggő jövedelem differenciálás mérséklése

- Szabályozása az elmúlt évhez képest nem változott, de még nem ismert a számításához szükséges település kategóriánkénti értékhatár. A képlet függvényében a „gazdagabb” településektől elvonnak, a „szegényebbek” támogatására. Az előző évi előirányzathoz
- várhatóan szűkülni fognak a megszerezhető támogatások.

Átengedett, megosztott bevételek

- gépjármű adó mértékében nem lesz változás, számításaink szerint az adóalanyok számában sem várható növekedés
- föld bérbeadásból származó jövedelem után fizetett adó mértéke nem változik,
- talajterhelési díj összege nem meghatározó jelentőségű

Működési célú bevételek várhatóan: alatta maradnak a tervezett kiadások összegének. Ennek oka egyrészt a központi finanszírozásban – az előbbieken felsoroltak következményeként – keresendő, másrészt a gazdasági recesszió miatt várhatóan csökkenni fognak adó és illetékbevételeink is. Bérleti díjból származó bevételeket ugyanakkor megemelni szükséges, az előzőek ellensúlyozásaként.

Fejlesztési célú bevételeink tekintetében:

Célszerű EU források, és a hozzá kapcsolódó hazai társfinanszírozás igénybevétele, melyhez plusz önerőként egyrészt az önkormányzati kötvény kibocsátásából származó betétünk, másrészt a kötvény visszafizetésének moratóriuma alatt felszabaduló adóbevételekből, illetve a helyi vagyion hasznosításából származó bevételek szolgálnak.

III. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város költségvetésével szemben megfogalmazott igények – várható kiadásaink

Polgármesteri Hivatal

Működési költségeit illetően az elmúlt években jelentős megtakarítások történtek. A jelenlegi Iroda rendszerben megszervezett feladatellátás a folyamatos szervezeti és létszám racionalizálási megoldásoknak köszönhetően jóval kisebb számú, ugyanakkor magasabb iskolai végzettséggel rendelkező köztisztviselővel látja el a hatósági és funkcionális feladatokat.

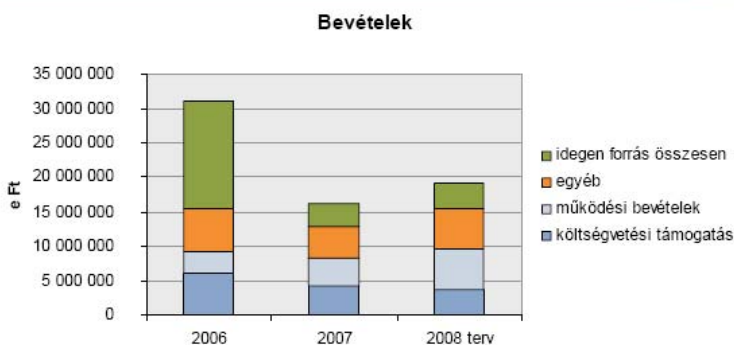
Polgármesteri Hivatal

Bevételek

- Csökkenő költségvetési támogatás
- Növekvő működési bevételek

Kiadások

- Csökkenő hitel-visszafizetési köteleze
- Csökkenő személyi jellegű kiadások



A tovább szűkülő központi finanszírozás mellett csak úgy tudjuk a folyamatos és zökkenőmentes működést biztosítani, ha a működési költségeket tovább csökkentjük:

A Hivatal kötelező feladatainak ellátásához szükséges dologi kiadás mértékét a 2006. évi teljesítéshez kell igazítani.

Ugyanígy 15%-os csökkentett mértékben kell megtervezni a városüzemeltetésre, és a központi irányításra fordítandó jövő évi kiadásainkat is.

Településfejlesztési műszaki feladatokra, elsősorban azokra az építési tervezési feladatokra, tanulmányok, koncepciók kidolgozására, amelyek hosszú távú fejlesztési koncepciók, stratégiák kidolgozására irányulnak, hangsúlyt kell fektetni, hiszen ezek előfeltételei lesznek az Unióból érkező fejlesztési források lehívásának.

(A már jóváhagyott, Városfejlesztési elképzelésekre folyamatban lévő pályázatainkat illetve előkészületben lévő pályázatok felsorolását a 4. számú melléklet tartalmazza.)

Egészségügy

Erzsébet Kórház-Rendelőintézet vonatkozásában a 2007-ben történt drasztikus ágyszám csökkentést követően kialakult kórházi és járóbeteg struktúra fenntartását - mint kötelező feladatot – illetve lehetőség szerinti fejlesztését szeretnénk elérni.

Erzsébet Kórház – Rendelőintézet: Csökkenő OEP finanszírozás

Csökkenő OEP finanszírozás okai:

Járóbeteg ellátás: 2006. július 1-től bevezetett teljesítmény volumen korlát (TVK), mely 2003-as adatokon alapult.

Fekvőbeteg ellátás: Az ágyszám degresszió következtében jelentős TVK csökkentést hajtottak végre, valamint megszűnt a degresszív finanszírozás is.

Nem finanszírozott teljesítmény
2007

99 millió Ft

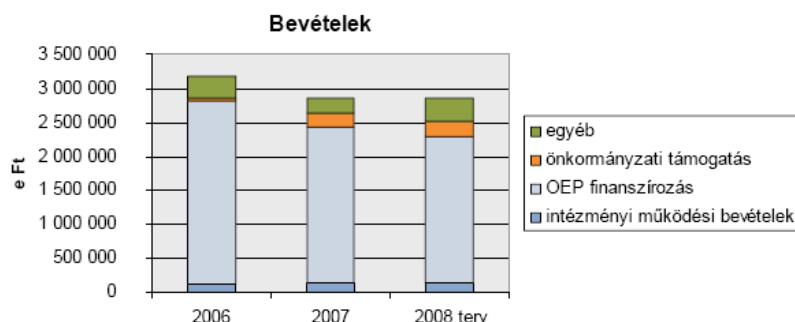
58,5 millió Ft

Összesen: 157,5 millió Ft



Szükségessé vált:

- Önkormányzati támogatás növelése
- Intézményi működési bevételek növelése
- Kiadások csökkentése



A jelenlegi kapacitások: Aktív: 116 ágy, Krónikus: 228 ágy, Járó szakorvosi: 1151 óra, Járó nem szakorvosi: 415 óra, Egynapos sebészet: 478,51 súlyszám

A mai napig *nem ismerjük a 2009. január 01-től várható finanszírozás adatait, a költségvetési törvény tervezete semmilyen adatot nem tartalmaz.* Tekintettel azonban arra, hogy a legoptimistább előrejelzések szerint is legfeljebb a 2008. évi szinten kapjuk az OEP finanszírozást, tovább kell folytatni a takarékos gazdálkodást, és törekedni kell a legoptimálisabb szervezeti keretek kialakítására.

Erzsébet Kórház – Rendelőintézet: Kiadáscsökkentő tételek

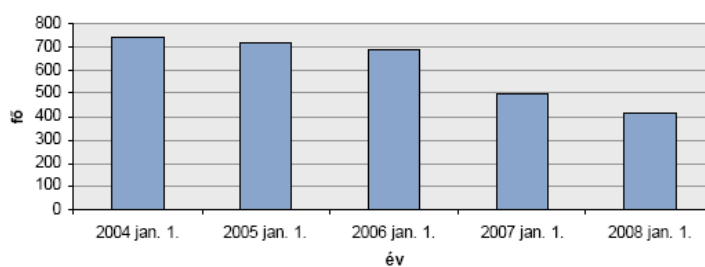
Létszámleépítés

Közel 40%-os csökkenés következett be a dolgozói létszámban 2006-ról 2008-ra.

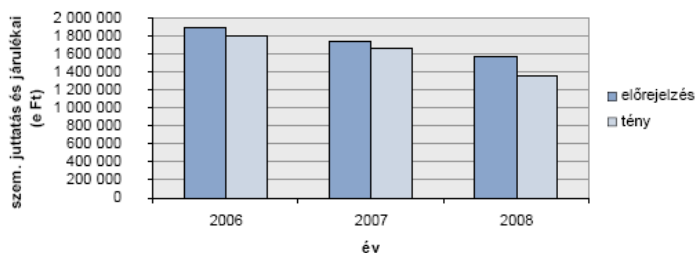


Csökkenő bérköltségek

Dolgozói létszám alakulása



Személyi juttatás és járulékok



A létszámcsökkentés teljes mértékben még nem érezteti hatását a végkielégítések kifizetése miatt, ugyanakkor már így is történt megtakarítás, melynek mértéke a tényadatok tekintetében 25% 2006-ról 2008-ra.

A 2008-as betegforgalmi adatokat figyelembe véve indokolt volt az a kapacitásbővítési igényünk, melyet közgyűlési jóváhagyás mellett nyújtott be a Kórház a RET-hez. Sajnálatos módon azonban nem kaptunk visszajelzést az igény bírálataira vonatkozóan.

Tekintettel arra, hogy a legnagyobb költségigényű aktív fekvőbeteg ellátás vonatkozásában az intézményhez tartozó lakosság száma, az ágyszám csökkentéssel párhuzamosan, lényegesen nem változott, az átalakítást követő „többletfeladat”, amelyet OEP finanszírozás nélkül kényszerülünk ellátni, fedezethiányhoz vezethet. Ennek fennállása, illetve mértéke természetesen függ a 2009. január 01-jét követően megállapított finanszírozás (TVK) nagyságától és a kapacitásigényünk méltányolásától.

Jelentős bevételi forrást jelent a kórház által működtetett közforgalmú gyógyszerár, az innen származó bevétel az intézet működési költségéhez elengedhetetlen.

Az intézménynek többlet feladatként jelentkezett 2008-ban a szentesi patológiai feladatok átvétele, illetve további szolgáltatás értékesítése egyéb partnerintézmény felé.

A feladat ellátása kisebb beruházást is igényelt, ezért ezek fenntartása, folytatása pozitív fedezet mellett szintén kiemelt cél.

2008-ban jelentős eredményeket értünk el a 2/2008 (01.24.) Kgy. h. alapján elindított hosszú távú népegészségügyi programunk, az **Egészséges Vásárhely Program** (EVP) első évében.

Tekintettel a program hosszú távú céljaira, illetve a társadalmi támogatottságára nem kötelező feladatként is fontosnak tartjuk a fenntartását, melyhez szükséges az önkormányzat támogatása. Jövő évben is meg kell szervezni az ingyenes lakossági szűrővizsgálatokat a különböző városrészekben, a Kórház közreműködésével. Folytatni kell és ki kell terjeszteni a füstmentes munkahely, illetve közterület programot a város minél nagyobb területére.

Oktatás

Az önkormányzat célja, hogy a 2009. évre egy működőképes **Tanoda** típusú intézményt hozzon létre, mely elősegíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolán kívüli foglalkoztatását. A Tanoda létrehozása vagy önkormányzati vagy iskolai alapítványi fenntartásban valósítható meg. Az intézmény fenntartását főként uniós forrásokból (Tanoda pályázatok) kívánjuk megoldani. Az önkormányzat költsége, hogy az alapítvány induló vagyonát biztosítsa.

Az esélyegyenlőség teljes, városi szintű megvalósítása érdekében szükséges a Táltos Általános Iskolával kötött megállapodások felülvizsgálata. Amennyiben az intézmény használati szerződésének felmondása mellett dönt a Közgyűlés, az önkormányzat feladata a közel 50 fő hódmezővásárhelyi gyermek ellátásáról gondoskodni.

A Közgyűlés már döntött ösztöndíj pályázatainak folytatásáról a következő költségvetési évben is, ezek:

- **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat**, évi 5 millió Ft keret összegben
- **Bakay Lajos Ösztöndíjpályázat** évi előirányzat: 6.540.000 Ft *(A nyertes hallgatók havi 20.000 Ft. támogatásban részesülnek tanulmányaik befejezéséig. Az alapító okirat szerint 30 hallgató vehető fel a programba. Kifutó rendszerben pályázat részletes költségei az alábbiak szerint alakulnak: 2009. költségvetési év: 1.940.000 Ft. (12 fő)*
- **Országos Arany János Tehetséggondozó Program:**

A programban szociálisan és a Köznevelési Tv-ben előírtaknak megfelelően halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vehetnek részt. A diákok a tavalyi évig havi 5.000 Ft., az idei évtől csatlakozók pedig havi 6.000 Ft. támogatásban részesülnek. Jelenleg 14 tanuló részesül támogatásban, valószínűsíthetően évente csupán 2-3 tanuló csatlakozik a programhoz.

Kifutó rendszer esetén az alábbiak szerint alakul az Önkormányzat költsége: 2009. költségvetési évben megközelítőleg 800.000 Ft

Sporttámogatás bár nem kötelező feladat, de az utánpótlás-nevelés, a diáksport, a tömeg- és szabadidősport támogatása az elfogadott sportkoncepció szerint kiemelt feladat.

Fejlesztési szükségszerűségek az oktatás terén:

Mindenképpen javasolt a már belülről akadálymentesített intézmények külső akadálymentesítésének elvégzése, hiszen a mozgássérült gyermekek nem, vagy csak nehezen jutnak be ezen épületekbe.

Szükséges felmérni a nevelési és oktatási intézmények kötelező helyiség- és eszközigeny teljesítésére vállalt törvényi kötelezettség fenntartói teljesítését a 610/2003.(01.04.) Kgy. határozat alapján.

Az esélyegyenlőségi és integrációs törekvések megvalósításához szükséges költségigényt a 2009. évben is főleg pályázati forrásokra támaszkodva kívánjuk biztosítani. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium által kiírt rendeletek alapján pályázható források nem igényelnek fenntartói önrészt, viszont az uniós források utófinanszírozásúak és többször fenntartói önrészt igénylő pályázatok. A pályázatok támogatásáról minden esetben a Közgyűlés dönt.

Szociális terület

Szociális ellátó rendszerünket a már megszokott színvonalon szeretnénk továbbra is működtetni. Az előzőekben már jelzett lényeges szerkezeti átalakításokra fog sor kerülni a segélyezés eddigi rendszerében. Várhatóan szűkülni fog a rendszeres szociális segélyben részesülők köre, átalakul a családtámogatási rendszer, bővülni fog a közhasznú, illetve közcélú foglalkoztatásban részt vevők köre.

A hátrányos helyzetű szülők 3. életévét betöltő gyermekei első alkalommal óvodáztatási támogatásként 20000 Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10000 Ft összegű támogatást kapnak. A törvény felhatalmazást ad az önkormányzatoknak a támogatás természetbeni juttatásként való biztosításának megszervezésére, a részletes szabályok kidolgozásáig minimális összeget (1 millió Ft) javasolunk erre a költséghelyre beállítani.

A szociális törvény változtatása a rendszeres szociális segélyeket illetően jelenleg a parlament előtt van. Az előzetes vitaanyagok tanúsága szerint a rendszeres szociális segély összege lényegében nem változik, a változtatás a kifizetési jogcímekeket fogja érinteni.

A költségvetés összeállításánál természetesen az elfogadott szociális törvénynek megfelelő részletezéssel fognak a T. Képviselők találkozni.

A rendelkezésünkre bocsátott 2009. évi költségvetési törvény-tervezet 3. számú melléklete fajlagos összeg nélkül taglalja a pénzbeli szociális juttatásokat. Nem kötött felhasználású normatívaként kell figyelembe venni a továbbiakban az aktív korúak ellátásából a rendelkezésre állási támogatásnak 20 %-át, a közcélú munka keretében kifizetett munkabér és közterheinek 5 %-át, valamint az eddigiekben is biztosított segélyek 10 %-át.

A szociális törvény alapján tervezni kell valamennyi segélyre előirányzatot, amelynél a törvény a „biztosítani kell” kifejezést használja.

Kötelező feladat a továbbiakban minden olyan előirányzat beállítása, melyet a 2008. évi költségvetés is tartalmazott, kivéve

tanszertámogatás

sportszertámogatás

szemétdíj-kedvezmény

karácsonyi juttatás.

A fentiekben felsorolt 4 jogcím a Közgyűlés döntési kompetenciájába tartozó (un. nem kötelező feladat) előirányzat.

Előreláthatóan az adósság kezelés keretében nyújtott támogatás mértéke és időtartama is nőni fog. Ez további terheket ró majd Önkormányzatunkra, ezért szükség lesz az egyes segélyezési formák felülvizsgálatára, és ott, ahol a törvény jelentős emelést tesz lehetővé a normatív módon nyújtott, ellátásokra, ott célszerű a méltányossági alapon is megállapíthatóak körének szűkítése.

Önkormányzati gazdasági társaságok támogatása

- **Hód-Menza Kht** részére az idei évhez képest csökkentett mértékű támogatást nyújt az Önkormányzat a szociális és a diákétkeztetés biztosítása érdekében
- **Hódfő Kht** részére az idei évhez képest csökkentett mértékben nyújt támogatást a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához.
- **Városellátó és Beszerzési Kht** vonatkozásában támogatást nem nyújt az Önkormányzat. Közhasznú tevékenységét vállalkozási célú bevételeiből (piac működtetés, parkoló automaták üzemeltetése, szakipari munkák stb.) kell fedeznie. Likviditása megőrzése érdekében részére az Önkormányzat – költségvetésében – rövid lejáratú kölcsön előirányzatot biztosít.
- **Szerdahelyi József Kht** működéséhez a következő költségvetési évben sem nyújt támogatást az Önkormányzat. Közhasznú tevékenységét vállalkozási célú bevételeiből (reklám, műsorkészítés, stb.) kell fedeznie. Likviditása megőrzése érdekében részére az Önkormányzat – költségvetésében – rövid lejáratú kölcsön előirányzatot biztosít.
- **Nyugdíjas Lakópark Kht** működéséhez sem nyújt támogatást Önkormányzatunk. A Lakópark költségeit szolgáltatásai díjbevételeiből kell fedeznie.
- **Zsigmondy Béla Zrt** működése kiegyensúlyozott, nyereséges, önkormányzati támogatására nincs szükség.
- **HVSZ Zrt szervezeti felépítését át kell alakítani.** Le kell választani a vállalati struktúrában egyedüli veszteséget termelő divíziót a strandot, a veszteség elhatárolása érdekében. A cég részére az önkormányzat támogatást nem nyújt.
- **Hód-Fürdő Kft** jelenleg bejegyzés alatt áll. A fürdő beruházás project cégeként létrehozott társulás várhatóan éves szinten 90 millió Ft önkormányzati támogatással tud működni, melyet kiegészít a HVSZ Zrt-től kapott 30 millió Ft-nak megfelelő távhő, és 15 m termásvíz szolgáltatás, valamint a Zsigmondy Béla Zrt-től kapott 26 millió Ft értékű víz-és csatorna szolgáltatás.

Energia árak emelkedésének hatásai

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának, intézményeinek és cégeinek a 2009. évben is az egyik legjelentősebb pénzügyi problémát az alapfeladatok ellátásához nélkülözhetetlen energetikai költségek biztosítása okozza. Sajnálatos, hogy a korábbiakban hangoztatott energialiberalizáció egyáltalán nem hozta meg a piacnyitástól várt komparatív előnyöket, sőt a szabályozások következményeként jelentős versenyhátrány alakult ki a gazdálkodó szférán belül. Az energialiberalizáció várt kedvező hatásának elmaradása azonban nem csupán a jogszabályi környezet hiányosságának, de a villamos energia esetében az energiahianyának, a gázenergia tekintetében pedig az egyoldalú piaci forrásoknak tudható be. Az energialiberalizáció hazai bevezetésére jellemző, hogy a valós piacnyitás elektromos energia vonatkozásában 2007. januárjától indult be, a gáz esetében pedig a korábban tervezett 2007. július 01-e helyett 2008. július 01-étől valósult meg a verseny lehetőség. Mindazonáltal a kedvezőtlen piaci folyamatok hatása miatt a közüzemi szolgáltatás megszüntetésével párhuzamosan a közszéferai intézményhálózatát a kormányzat igyekszik továbbra is az ún. egyetemes szolgáltatás berkein belül tartani, ahol nagyságrendileg 20-30%-kal kedvezőbb a díjszabás.

Az energiakiadások legjelentősebb részét költségszinten továbbra is a felhasznált energia 27% nyújtó villamos energia adja. Az önkormányzati szféra költségei 2007-ben 174 MFt volt (ide nem számítva a Zsigmondy ZRt. és HVSZ ZRt. ipari felhasználását), a teljes energiaköltségek 54%-át tették ki. A 2008. esztendőben az önkormányzati szféra tekintetében ugyanezen kb. 28%-os költségnövekedés következett be. A Zsigmondy Béla ZRt. 2007. évi villamosenergia költsége 114 MFt-ot ért, el a HVSZ ZRt. esetében ugyanezen adat 78 MFt volt. A költségnövekedés emelkedési mértéke 2008-ban 28,3% és 28,5% volt a két cég esetében, azaz a legnagyobb

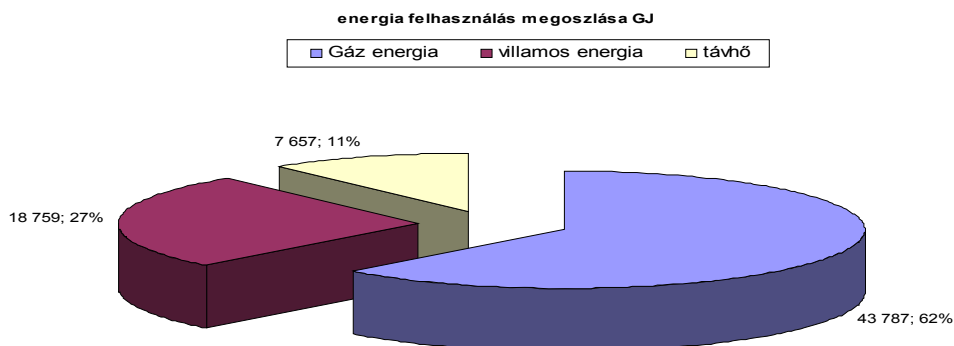
villamosenergia felhasználó Zsigmondy Béla ZRt. és HVSZ Zrt. esetében a költségnövekedés hasonlóan alakult.

A vonatkozó 273/2007. (X.19.) Korm. rendelet alapján Önkormányzatunk és intézményi hálózatunk közszolgáltatási kötelezettség keretében a 26/A. § (1) a-b./ pontok alapján jövőre is igénybe veheti az egyetemes (közüzemi) szolgáltatást, mely a liberalizált piaci árakhoz képest várhatóan 15-25%-kal olcsóbb díjakat jelent. Ennek ellenére az Önkormányzati szféra költségei a 2009. évben is majd 250-260 MFt-ra tehetőek. Ugyanezen kedvezmény azonban a cégeink esetében már nem biztosítottak, ezen társaságaink a liberalizált piacon kénytelenek energiát vételezni. Kb. 15-20%-os liberalizált piaci árdrágulásra számítunk villamosenergia vonatkozásában, mely 160-170 MFt kiadást jelent a Zsigmondy Béla ZRt.-nek, és 110-120 MFt költséget okoz a strandot jelenleg üzemeltető HVSZ ZRt.-nél, ahol ugyanakkor várható az üzemeltetési jog áttelepítése is.

A gázenergia tekintetében elmondható, hogy a felhasznált energia 62%-át nyújtja az önkormányzati szférában (nem számítva a cégeknél az ipari üzemet). A költség 2007-ben 141 MFt volt, mely a teljes energiaköltségek 40%-át tették ki. A 2008. esztendőben az önkormányzati szféra tekintetében ugyanakkor 30%-os költségnövekedés következett be. A gázliberalizáció legnagyobb vesztese a HVSZ ZRt. volt, melynek gázköltsége a 2007. évben 138 MFt volt. A teljes költség közel 1/3-át tették ki az alapidjőköltségek, azonban a gázmolekula árának radikális növekedésének eredményeként a költségek mindösszesen 50%-kal nőttek. A Zsigmondy ZRt. esetében a gázköltség 5 MFt volt, az emelkedés mértéke 10%.

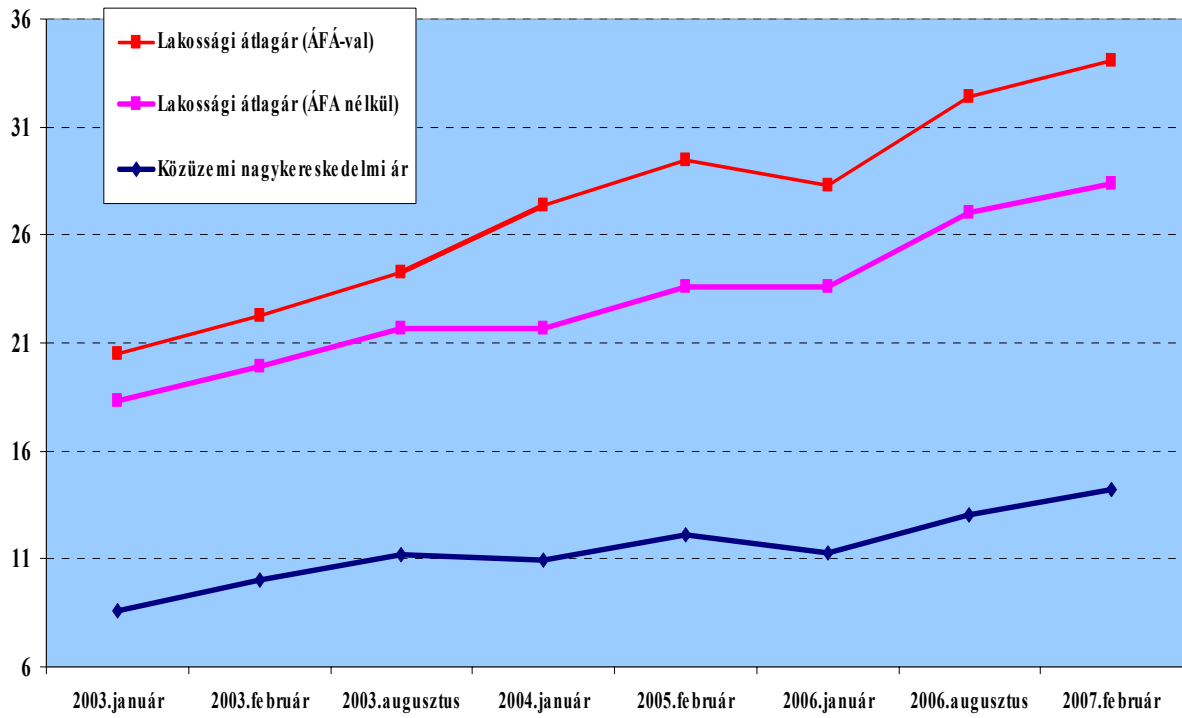
A gázliberalizáció Önkormányzatunk és intézményi hálózatunk vonatkozásában továbbra is csak lehetőség, de nem kötelezettség. Sajnálatosan a liberalizáció áremelkedő hatása miatt továbbra sem tűnik indokoltnak kilépni a szabad piacra. A 2009. évi kilátások alapján továbbra is 20-30%-os gázáremelkedéssel lehet kalkulálnunk mind az önkormányzati mind a gazdálkodói szférában. Az Önkormányzati szféra költségei a 2009. évben 220-240 MFt-ra tehetőek. A Zsigmondy Béla ZRt. esetében 6 MFt-ra, a HVSZ ZRt.-nél 220-240 MFt körüli összegre becsülhetőek a gázenergia költségei a 2009. esztendőben.

A távfűtési energia és a vízenergia hasznosítása külön elbírálás alá esik figyelemmel arra, hogy a szolgáltatók a saját társaságaink. Az önkormányzati szféra költségei itt éves szinten 35 Ft-ot tettek ki. A várható költségnövekedés a 2008. évi díjakhoz képest átlagosan 10% körüliek lesznek.



Az energiaemelkedések mértékét az alábbi táblázatok prezentálják:

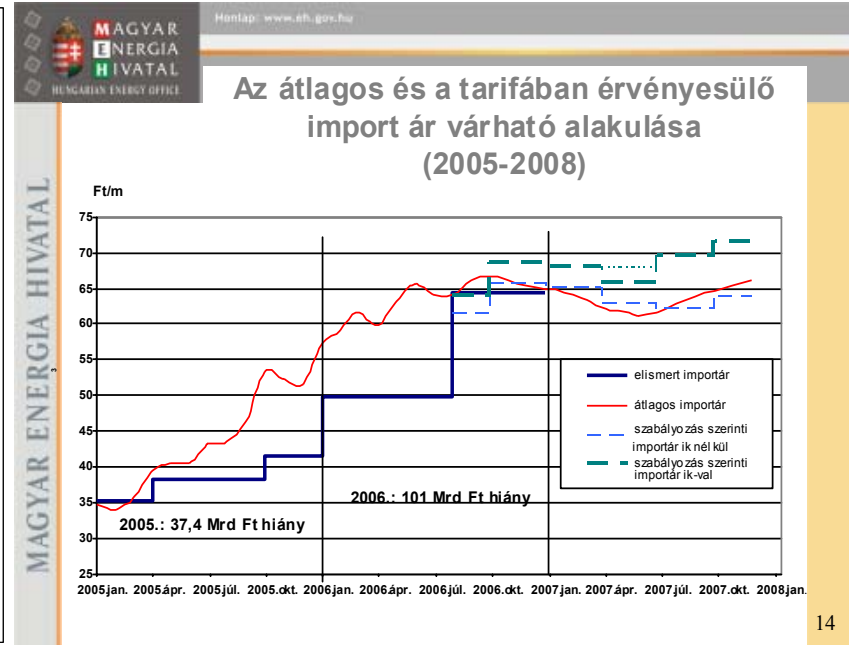
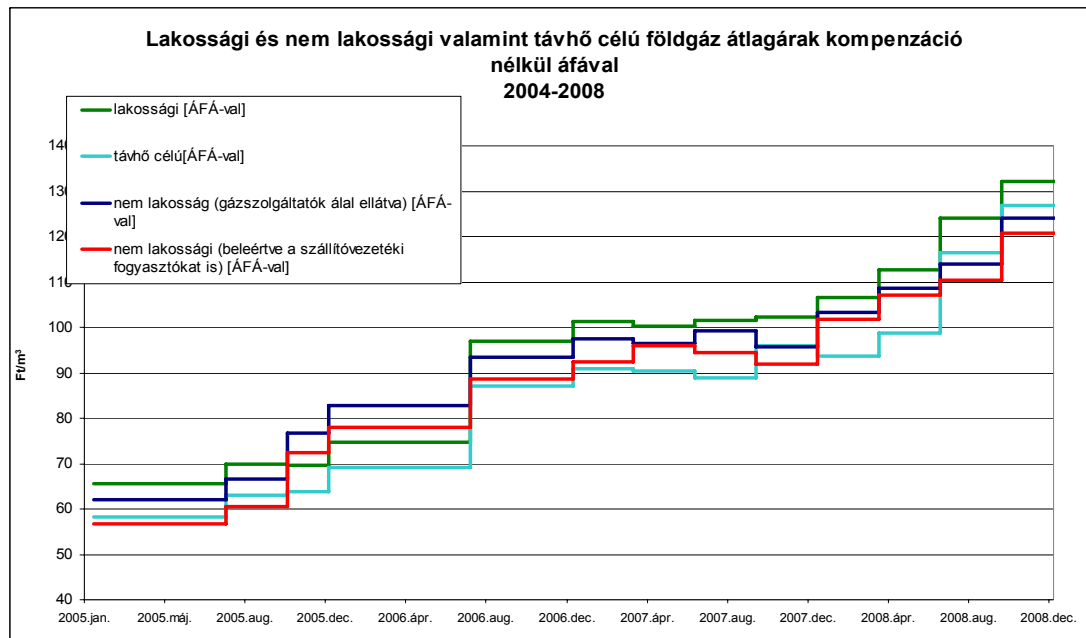
Közüzemi lakossági árváltozások (Ft/kWh) 2003-2007



| | 2005.jan. | 2005.aug. | 2005.nov. | 2006.jan. | 2006.aug. | 2007.jan. | 2007.ápr. | 2007.júl. | 2007.aug. | 2008.jan. | 2008.ápr. | 2008.júl. | 2008.okt. |
|--|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| lakossági [ÁFA-val] | 65,51 | 69,93 | 69,74 | 74,59 | 97,03 | 101,25 | 100,15 | 101,48 | 101,48 | 106,55 | 112,72 | 124,04 | 132,26 |
| távhő célú[ÁFA-val] | 58,24 | 63,01 | 63,92 | 69,24 | 87,05 | 90,84 | 90,37 | 88,93 | 88,93 | 93,69 | 98,68 | 116,50 | 126,88 |
| nem lakosság (gázszolgáltatók által ellátva) [ÁFA-val] | 62,14 | 66,55 | 76,74 | 82,76 | 93,32 | 97,38 | 96,42 | 99,22 | 99,22 | 103,33 | 108,61 | 113,94 | 124,12 |
| nem lakossági (beleértve a szállítóvezetési költséget) | 56,62 | 60,61 | 72,29 | 78,08 | 88,55 | 92,40 | 95,95 | 94,47 | 94,47 | 101,72 | 107,03 | 110,49 | 120,86 |

Hatósági (legmagasabb) földgázárak negyedévenkénti változása 2008.

| | 2008. I. né. | 2008. II. né. | 2008. III. né. | 2008. IV. né. |
|--|--------------|---------------|----------------|---------------|
| Viszonteladói (átlag) | 5,3% | 6,2% | 5,8% | 9,8% |
| Viszonteladói teljesítménydíj | 0,0% | 0,0% | 4,1% | 0,0% |
| Viszonteladói gázdíj | 5,9% | 6,8% | 5,9% | 10,9% |
| Végfelhasználói (átlag) | 4,7% | 5,5% | 7,7% | 8,1% |
| Kisfogyasztók (20 m³/h alatt) (átlag) | 5,0% | 5,8% | 9,9% | 6,5% |
| alapdíj | 5,0% | 5,8% | 9,7% | 6,9% |
| gázdíj | 5,0% | 5,8% | 9,9% | 6,5% |
| Középfogyasztók (20 - 100 m³/h) (átlag) | 4,2% | 5,2% | 5,5% | 9,1% |
| alapdíj | 4,3% | 5,1% | 5,5% | 9,2% |
| gázdíj | 4,2% | 5,2% | 5,5% | 9,0% |
| Nagyfogyasztók | | | | |
| I. 100 - 500 m³/h közötti teljesítménylekötéssel (átlag) | 4,3% | 4,9% | 5,7% | 8,9% |
| teljesítménydíj | 0,0% | 0,0% | 0,0% | 0,0% |
| gázdíj | 5,2% | 5,8% | 6,8% | 10,5% |
| II. 500 m³/h feletti teljesítménylekötéssel (átlag) | 4,4% | 5,1% | 5,6% | 9,5% |
| teljesítménydíj | 0,0% | 0,0% | 0,0% | 0,0% |
| gázdíj | 5,1% | 5,8% | 6,4% | 10,8% |
| III. Szállítóvezetési fogyasztók (átlag) | 4,1% | 5,8% | 6,2% | 11,5% |
| teljesítménydíj | 0,0% | 0,0% | 0,0% | 0,0% |
| gázdíj | 4,6% | 6,5% | 6,4% | 12,0% |



Köszolgáltatási díjak változása

Az ármegállapításról szóló törvény jelentős közszolgáltatási területeken biztosít Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése részére ármegállapító jogkört. Ezen jogkör keretében a Közgyűlés általános díjképzési elvként érvényesíti az egyes szolgáltatások tekintetében a következő elveket, követelményeket:

- a szolgáltatás fenntarthatóságának biztosítása;
- költséghatékonyság prioritásának érvényesítése, azaz folyamatos racionalizálás, költségsökkentés a díjak mérséklése érdekében;
- nyereségorientáltság mellőzése, illetve a hatályos megállapodás keretein belül tartása;
- a nyereség visszaforgatása fejlesztésekre;
- folyamatos szolgáltatási színvonal-emelés;
- a fejlesztésekhez szükséges forrásalap képzése, az ezt pótló beruházási források pénzügyi költségeinek képzése;
- a lakossági díjelőny fokozatos növelése más településekhez képest.

Víz- és csatornadíjak

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata 1997. szeptember 19. napján szindikátusi szerződést kötött a Berlinwasser Betriebe berlini székhelyű társasággal a teljes szennyvízcsatorna hálózat kiépítése érdekében. Ennek során az Önkormányzat, a BWB és a HVSZ Rt. megalapították a Zsigmondy Béla Rt.-t, amelyben a BWB 47% tulajdoni részt szerzett. A szindikátusi mellékleteként elfogadásra került a szolgáltatási díjképzés elvét rögzítő melléklet. 2018. december 31-ig tartó hatállyal. A szindikátusi szerződés számos rendkívül kedvezőtlen feltételt írt elő az Önkormányzat részére. Ilyennek volt tekinthető a közszolgáltató által évenként 100-130 millió forintos nagyságrendben fizetett menedzsment díj a német tulajdonos részére, továbbá a kapott német kölcsön után fizetett évi 8,5%-os kamat, illetve az ezek finanszírozása érdekében előírt súlyos díjemelési kötelezettség.

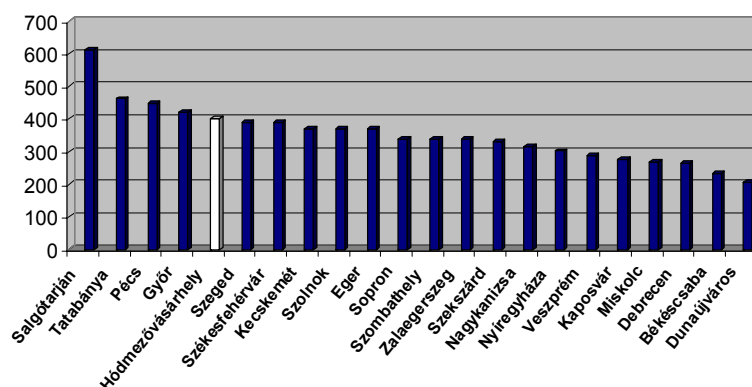
A hódmezővásárhelyi polgárok 1998-tól kezdődően viselték az évenkénti jelentős reáldíj-növekedés súlyosbodó terhét. A radikálisan megemelt víz- és csatornadíjak ellenére 2002-re jelentős vagyonszűkülés következett be, veszélybe került az alapszolgáltatási feladatok ellátása is. A település víz- és csatornaszolgáltatását érintő, a Berliner Wasserbetriebe-nel megkötött Szindikátusi szerződést, és a kialakult kritikus helyzet miatt kezdeményezte a lakossági díjterhek mérséklését. Bár az önkormányzat jelentős anyagi tehertől mentesítette mind a Zsigmondy Rt.-t, mind a lakosságot, ugyanakkor a szolgáltató társaság veszteséges gazdálkodásában gyökeres változás nem következett be.

Önkormányzat a fentiek miatt áttekintette a szerződéses viszonyt, és a terheket mérsékelte (45/2005. (10.10.) Kgy. sz. 12,0%-os reáldíj mérséklést léptetett érvénybe), továbbá az Önkormányzat következetes tulajdonosi magatartást tanúsítva megakadályozta a további menedzsment díjak kifizetését. 2006. augusztus 29-én született meg az ún. „Egyezségi Megállapodás”, mely megszüntette a 2022. december 31-ig hatályos szindikátusi szerződést. A BWB vállalta 2.250.000 EUR összeget kártérítés megfizetését, továbbá lemondott menedzsmentdíj-igényéről és részvénycsomagját 100,-Ft vételár ellenében eladta az Önkormányzatnak.

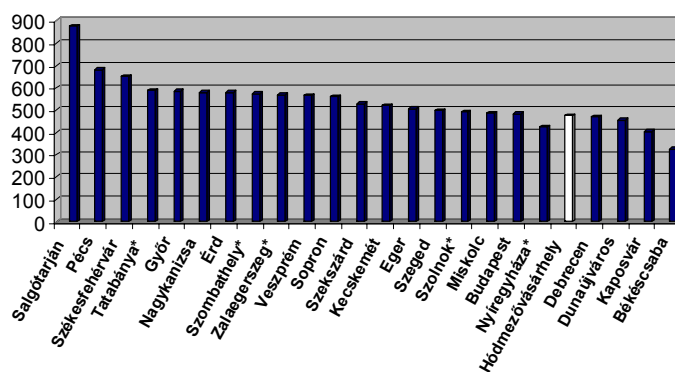
Az Egyezségi Megállapodással visszaállt Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának kizárólagos érdekeltsége a helyi szennyvíz- és vízszolgáltató társaság tekintetében, így képessé vált a Zsigmondy Zrt. működőképességének helyreállítására.

A fentiekben jelzett ármegállapító döntések következményeként a díjak értékállósága nagy mértékben, névértéken a 2004. évi díjak alá, reálértékben pedig a 2001. évi szintre csökkent.

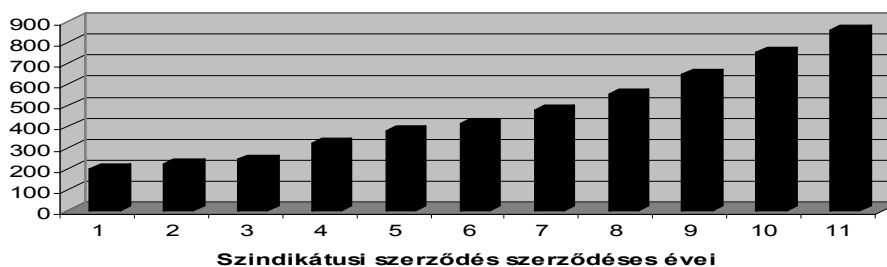
**Víz- és csatornadíjak a megyei jogú városokban
2004. évben (bruttó Ft)**



Víz- és csatornadíjak a megyei jogú városokban 2008. évben (bruttó Ft)



**Víz- és csatornadíjak a Szindikátusi szerződés alapján
(Bruttó Ft)**



A díjak alapján megállapítható, hogy amennyiben a szindikátusi szerződés keretében maradunk, úgy az ország legmagasabb víz- és csatornadíját fizette volna a helyi lakosság (852 Ft/m³). Ehhez képest a meghozott intézkedések hatására míg 2004-ben és 2006-ban a megyei jogú városok viszonylatában az 5. legmagasabb lakossági díjjal rendelkezünk, addig 2008-ra a 20. helyet értük el.

Távfütési díjak

Mit tett a Város az eddigiekben a 2854 lakásban élő 7000 vásárhelyi polgár fűtési költségeinek mérséklése érdekében? Az elmúlt esztendőben az Önkormányzat

- Korábban 2 éven keresztül nem emelt egyáltalán távfűtési díjat
- 2006 tavaszán eltörölte a nyári (jún.-aug.) alapidíjat (35 MFt árbevételekiesés)

- 2007-től átvállalta a helyi közszolgáltató a gázdíj-emelés 60%-át (átlagos évben kb. 60 MFt átvállalás)

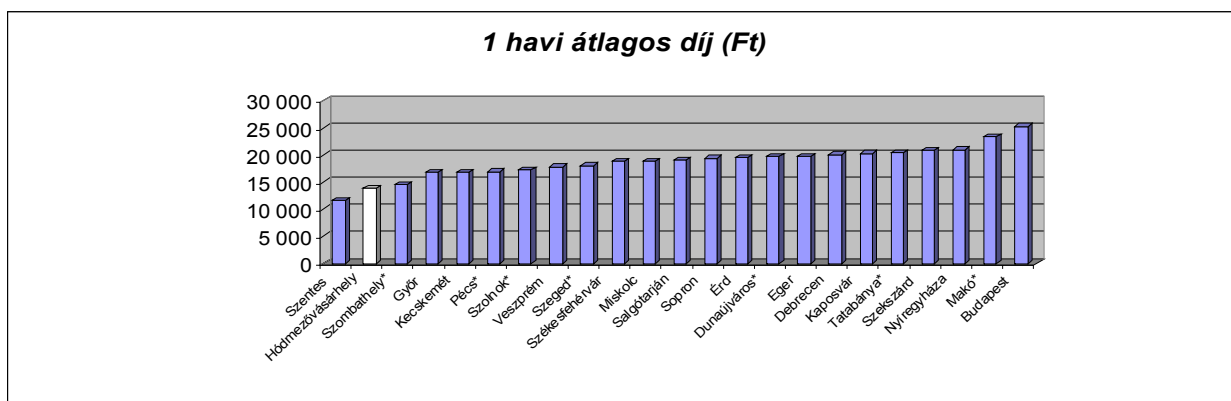
A továbbiakban a fejlesztés az, amivel költséghatékonyságot és energia-megtakarítást érhetünk el.

1. Újabb termelőkút fúrása, amivel a felhasznált gázmennyiség jelentősen mértékben csökkent. Beruházási összköltség: 607 MFt
1. Távfűtési korszerűsítés a lakosság tulajdonát képező távhőrendszeren (strangszabályozók, termosztatikus szabályozók, rádiós költségosztók beépítése) Beruházási összköltség: 463 MFt.

Beruházás előnyei lakossági szempontból:

- energiatakarékos üzemelési mód;
- hőfok szabályozási lehetőség egyedi igény szerint;
- fogyasztárányos elszámolás a közösség tagjai között;
- saját tulajdonú rendszer fejlesztése ingyen;
- lakásérték emelkedése;
- éves szinten akár 15.000-20.000,-Ft megtakarítás távfűtési díjban;
- 8%-os alapidíjkezdvmény;

A lakossági díjak az elmúlt 4 esztendőben jelentős változáson mentek keresztül. Az alkalmazott díjpolitika eredményeként országos szinten a 2. legolcsóbb távfűtési közszolgáltatást biztosítja jelenleg Önkormányzatunk a hódmezővásárhelyi polgároknak, melyet az alábbi táblázat is jól prezentál.



Települési szilárd hulladékdíjak:

A mérsékelt díjemelések hatására 2 év alatt átlagosan 3-4 megyei jogú város került Hódmezővásárhely elé, azaz kimondható, hogy relatíve a helyi szolgáltatás folyamatosan egyre olcsóbb. Az egyes edényzetek tekintetében átlagosan 18-21. helyen vagyunk a megyei jogú városok és Budapest viszonylatában a korábbi 14-18. helyhez képest.

Települési hulladékdíjak 2008. (nettó Ft/ürítés)

| | 60 | 120 | 240 | 660 | 1100 | | | | |
|-------------------------|-----|-------------------------|-----|-------------------------|------|-------------------------|------|-------------------------|------|
| <i>Tatabánya</i> | - | <i>Budapest</i> | 631 | <i>Budapest</i> | 1262 | <i>Szolnok</i> | - | <i>Érd</i> | - |
| <i>Szeged</i> | - | <i>Szolnok</i> | 492 | <i>Győr</i> | 835 | <i>Sopron</i> | - | <i>Eger</i> | - |
| <i>Dunaújváros</i> | - | <i>Győr</i> | 417 | <i>Nagykanizsa</i> | 805 | <i>Nyíregyháza</i> | - | <i>Budapest</i> | 5784 |
| <i>Debrecen</i> | - | <i>Nagykanizsa</i> | 415 | <i>Sopron</i> | 705 | <i>Érd</i> | - | <i>Nagykanizsa</i> | 4980 |
| <i>Békéscsaba</i> | - | <i>Sopron</i> | 352 | <i>Kecskemét</i> | 686 | <i>Eger</i> | - | <i>Debrecen</i> | 3974 |
| <i>Budapest</i> | - | <i>Kecskemét</i> | 343 | <i>Kaposvár</i> | 678 | <i>Békéscsaba</i> | - | <i>Győr</i> | 3825 |
| <i>Szolnok</i> | 306 | <i>Kaposvár</i> | 341 | <i>Debrecen</i> | 675 | <i>Budapest</i> | 3471 | <i>Zalaegerszeg</i> | 3264 |
| <i>Nagykanizsa</i> | 270 | <i>Debrecen</i> | 336 | <i>Szolnok</i> | 649 | <i>Nagykanizsa</i> | 2983 | <i>Sopron</i> | 3231 |
| <i>Érd</i> | 264 | <i>Miskolc</i> | 321 | <i>Szeged</i> | 644 | <i>Debrecen</i> | 2356 | <i>Kecskemét</i> | 3146 |
| <i>Zalaegerszeg</i> | 210 | <i>Érd</i> | 315 | <i>Miskolc</i> | 603 | <i>Győr</i> | 2295 | <i>Szolnok</i> | 3110 |
| <i>Győr</i> | 209 | <i>Dunaújváros</i> | 300 | <i>Tatabánya</i> | 584 | <i>Dunaújváros</i> | 2093 | <i>Kaposvár</i> | 2987 |
| <i>Kaposvár</i> | 204 | <i>Szeged</i> | 295 | <i>Dunaújváros</i> | 562 | <i>Miskolc</i> | 2075 | <i>Miskolc</i> | 2964 |
| <i>Sopron</i> | 176 | <i>Zalaegerszeg</i> | 276 | <i>Zalaegerszeg</i> | 555 | <i>Zalaegerszeg</i> | 1946 | <i>Szeged</i> | 2950 |
| <i>Kecskemét</i> | 172 | <i>Békéscsaba</i> | 276 | <i>Veszprém</i> | 553 | <i>Tatabánya</i> | 1939 | <i>Nyíregyháza</i> | 2833 |
| <i>Miskolc</i> | 165 | <i>Veszprém</i> | 275 | <i>Békéscsaba</i> | 552 | <i>Kecskemét</i> | 1888 | <i>Pécs</i> | 2612 |
| <i>Eger</i> | 163 | <i>Tatabánya</i> | 268 | <i>Pécs</i> | 500 | <i>Kaposvár</i> | 1829 | <i>Veszprém</i> | 2535 |
| <i>Veszprém</i> | 156 | <i>Pécs</i> | 250 | <i>Salgótarján</i> | 496 | <i>Szeged</i> | 1770 | <i>Tatabánya</i> | 2484 |
| <i>Pécs</i> | 141 | <i>Eger</i> | 250 | <i>Nyíregyháza</i> | 415 | <i>Hódmezővásárhely</i> | 1575 | <i>Békéscsaba</i> | 2483 |
| <i>Székesfehérvár</i> | 130 | <i>Salgótarján</i> | 248 | <i>Hódmezővásárhely</i> | 415 | <i>Pécs</i> | 1569 | <i>Dunaújváros</i> | 2474 |
| <i>Salgótarján</i> | 124 | <i>Nyíregyháza</i> | 215 | <i>Székesfehérvár</i> | 412 | <i>Veszprém</i> | 1522 | <i>Hódmezővásárhely</i> | 2310 |
| <i>Hódmezővásárhely</i> | 120 | <i>Hódmezővásárhely</i> | 213 | <i>Szekszárd</i> | 388 | <i>Salgótarján</i> | 1364 | <i>Salgótarján</i> | 2273 |
| <i>Nyíregyháza</i> | 106 | <i>Székesfehérvár</i> | 207 | <i>Szombathely</i> | 384 | <i>Szombathely</i> | 1138 | <i>Szombathely</i> | 1884 |
| <i>Szombathely</i> | 102 | <i>Szombathely</i> | 200 | <i>Érd</i> | 381 | <i>Székesfehérvár</i> | 1131 | <i>Székesfehérvár</i> | 1883 |
| <i>Szekszárd</i> | 97 | <i>Szekszárd</i> | 178 | <i>Eger</i> | 358 | <i>Szekszárd</i> | 1069 | <i>Szekszárd</i> | 1780 |

Infrastruktúra

TEUT pályázat keretében megvalósuló útrekonstrukció során burkolat felújítás történik a Serháztér utcán, Csalogány utcán, Tulipán utcán, Jázmin utcán, Rozmaring utcán Boróka utcán 70.980,-eFt értékben, melyből pályázaton elnyert támogatás 35.490,-eFt.

Kálvin János téri csomópont átépítése 2009-ben valósul meg. A beruházás bruttó 120.483,- eFt, melyből elnyert támogatás 80.000,-eFt.

CÉDE pályázat keretéből 3 db játszótér épül, Kutasi út, Kaszap utca, Hódtó utca területén, a beruházás bekerülési költsége 33.000,-eFt, támogatás 19.800,-eFt.

TEKI forrás felhasználásával közvilágítás korszerűsítése történik Hódmezővásárhely kül és bel területén (szolgálati lakások útjainak közvilágítása, Barattyosi úti tanyák 45-es főútról a bekötőút közvilágításának, Mátyáshalmi iskola bekötő útja, Szikáncs település Fő utcáján a fás. lombos területű járda közvilágításának kivitelezése, Új Kishomok Mező dűlő, Andrássy 10-12 előtt park közvilágítás felújítása a régi, műszakilag avult működésképtelen berendezések cseréje, Oldalkosár u. 3 és a Cseresnyés Kollégium közötti közvilágítás kiépítése, Aranyági zártkeretek 22781 hrsz-ú utcában közvilágítás kiépítése. 16.351,-eFt értékben, melyhez 10.975,-eFt támogatást kap az Önkormányzat.

Hódmezővásárhelyi Kistérség közösségi közlekedés fejlesztése DAOP pályázat keretében. A pályázatban Hódmezővásárhely területén 55 db buszmegálló átépítésére, korszerűsítésére, kialakítására kerül sor. A Kaszap utca Andrássy út kereszteződésében lévő baleset veszélyes csomópont is átépül. A beruházás Önkormányzatunkat érintő része 178.058,-eFt, melyből támogatás 160.252,-eFt.

Ipari Park

A Biofuels Ltd folyamatban lévő beruházása kapcsán közvetetten 3000 fő foglalkoztatását tervezi. Az ide települő társasággal kötött szerződésnek megfelelően a beruházáshoz kötődően az iparterületre be kell vinni az iparvágányt, ki kell építeni a feltáró utat, valamint vállaltuk a terület infrastruktúra bővítését is. Ennek keretében a következő évben:

befejeződik az idei évben megkezdett feltáró út építése, melynek bekerülési költsége várhatóan 2009 évben 649.476,-eFt lesz, melyből támogatásként megnyertünk 552.055,-eFt-ot.

Megkezdődik az iparvágány építése, ahol a beruházás bekerülési költsége 1.000.000,-eFt, ebből uniós támogatás 250.000,-eFt, Centrál EU BioFuel Kft saját forrása pedig 500.000,-eFt lesz.

Közműkiváltás, közmű bekötés megvalósítása. Tervezett beruházási költség: elektromos rendszer 108.000,-eFt, gáz, telefon, víz – szennyvíz költségek még nem ismeretesek.

Lakásügyek

Lakáscélú támogatást elsősorban a panel épületek szigeteléséhez, az épületek energiatakarékos átalakításához kíván a Közgyűlés nyújtani. Az idei évben 21 db társasház pályázott a panelprogram keretében, és 16 db társasház pályázott a termofor kémények felújítására. Abban az esetben, ha valamennyi társasház nyer a **panel programra** beadott pályázatok vonatkozásában az Önkormányzatra eső támogatási összeg **303.883.207 Ft**, míg a termofor kéményekre beadott pályázatok vonatkozásában **34.083.120 Ft lenne**. A finanszírozás tekintetében olyan közgyűlési döntés született, hogy a társasház hitelként vegye fel az önkormányzatot terhelő 1/3 részt is, amit havonta törlesztünk. Ezzel költségvetésünket a hosszú lejáratú hitel csak az éves törlesztő részletekkel terheli meg.

A panelprogramban vállalt finanszírozáson túlmenően lakáscélú helyi támogatás folyósítására a következő évben forrást biztosítani nem tud az Önkormányzat.

Kultúra, közművelődés

2009-es évben előreláthatóan megkezdődhet a városközpont teljes rehabilitációja a Tornyai projekt keretében, amely a múzeum és a környező épületek teljes felújítását illetve szükség szerinti bővítését eredményezi. A projekthez kapcsolódóan magánvállalkozások is jelentős beruházások (szálloda, bevásárló központ, lakás, irodaház, garázs, stb.) megvalósítására nyertek pályázati forrásokat. Nyertes pályázatunkat követően megindulhat az Agóra program keretében a „PMK” épületének és a mellette lévő görögkeleti parókia épületének teljes felújítása is.

Civilszervezetek, kisebbségek

Önkormányzatunk az elkövetkező évben pályázati források felkutatásával és a pályázatok megírásában való közreműködéssel tudja támogatni az öntevékeny **civil szerveződések** (nyugdíjas klubok, olvasóköriek).

A történelmi **egyházak** támogatására a jövő évben is - az idei évhez hasonlóan - közhasznú munkavégzéssel tudunk hozzájárulni. Támogatni kívánjuk továbbá a közoktatási megállapodásban foglaltaknak megfelelően, az intézményt fenntartó egyházakat azzal, hogy amennyiben az Önkormányzat tulajdonában lévő Hód-Menza Kht-tól vásárolják az étkeztetést, úgy azt részükre – a megállapodásban foglalt mértékig - rezi költség felszámítása nélkül biztosítjuk.

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet kíván fordítani a helyi **roma társadalom** integrációjának elősegítésére, ezért önkormányzatunk segítséget kíván nyújtani részükre a cigányság felzárkóztatása érdekében kiírt és a Kisebbségi Önkormányzat által megpályázni kívánt projektek előkészítésében, a pályázatok megírásában.

Közbiztonság

Az Önkormányzat az elmúlt évben 20 millió Ft értékben nyújtott támogatást a helyi rendőrkapitányság részére. Ebből egyrészt jelentős gépjármű beszerzésekre került sor, másrészt túlóra kifizetések történtek, ezzel biztosítva a közterületeken a fokozott rendőri jelenlétet. A következő évben technikai fejlesztésekre támogatást nyújtani nem tud az Önkormányzat, de a közterületeken való fokozott rendőri jelenlétet a jövőben is nagyon fontosnak ítéli meg, ezért annak támogatására a – a jóléti juttatások megvonásából felszabaduló keret terhére - a következő költségvetési évben is támogatást kíván nyújtani.

Munkahely teremtő/megőrző támogatás

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata a foglalkoztatottság növelésének és a hódmezővásárhelyi álláskereső munkához jutásának megkönnyítése érdekében 2007. március 01-én megalkotta a helyi vállalkozások munkahelyteremtő támogatásáról szóló 13/2007. (03.05.) Kgy. rendeletét, melyet október 16-i ülésén olyan formában módosított, hogy az országot sújtó pénzügyi-gazdasági válságra és annak várható elhúzódására tekintettel, a Város jövője érdekében felkarolja azokat a már működő válságba került helyi vállalkozásokat, akiknél átmeneti pénzügyi likviditási problémákból adódóan indokoltá válik a munkavállaló(k) munkaviszonyának rendes felmondással történő megszüntetése, és részükre a munkahelyek megőrzése érdekében támogatást folyósít.



Térségünkben lévő hasonló lakosságszámú városokkal szemben Hódmezővásárhelyen csökkenteni tudtuk az aktív korú álláskeresők számát, amiben nem kis szerepet játszott az, hogy a megszűnt munkahelyekkel szemben 2007-2008. években a város 473 újonnan létesített munkahely teremtéséhez nyújtott támogatást.

Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadásokat felhalmozási célú bevételeink erejéig az alábbi kötelező sorrendiség betartása mellett javaslom végrehajtani:

Fejlesztési célú hitelek esedékes törlesztés és kamat visszafizetés (az erre a célra lekötött óvadéki betét terhére),

Kezességvállalásból, garanciavállalásból eredő kötelezettségek teljesítése,

Megkezdett és áthúzódó beruházások, fejlesztések kifinanszírozása,

2008. évre vállalt kötelezettségek finanszírozása:

szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséhez fedezet biztosítása,

kiírt közbeszerzési pályázatokhoz fedezet biztosítása;

benyújtott pályázatokhoz önerő biztosítása,

Hosszú távú fejlesztési koncepcióban 2008. évre meghatározott feladatok megvalósítása érdekében benyújtott pályázatok önerőjének biztosítása.

A jövőben csak olyan pályázat nyújtható be, melyben az önkormányzati saját forrás (önerő) mértéke nem haladja meg a teljes bekerülési költség 1/3 részét.

A központi költségvetésben meghatározott forráselvonások miatt várható bevételeink előre láthatóan nem fogják fedezni szükséges kiadásainkat, ezért működési kiadásaink és nem kötelező feladataink drasztikus csökkentése mellett meg kell tenni mindent saját bevételeink növelése érdekében is:

Kiadásaink csökkentése érdekében

1./ A jogszabály szerint kötelezően előírt bér és bérjellegű juttatások kerüljenek megtervezésre minden intézmény típusnál azzal, hogy valamennyi esetben átvilágítást kell végrehajtani és meg kell találni azt a szerkezeti, működési formát, amely feladatait a

legkisebb ráfordítás mellett a leghatékonyabban tudja ellátni. Intézmény típusonként vizsgálni kell a kihasználtságot, ahol lehet további összevonásokat kell végrehajtani.

2./ A dologi kiadások 2009. évi eredeti előirányzata egyetlen intézmény típusnál se haladja meg a 2007. évi előirányzatot.

3./ Minden intézménynek növelnie kell saját bevételeit legalább a 2008. évi várható teljesítés 10%-ával.

4./ Csak a jogszabályban alanyi jogon megállapított étkezési hozzájárulás nyújtható

5./ Meg kell szüntetni a nem kötelező jóléti juttatásokat az Önkormányzatnál és annak gazdasági társaságainál foglalkoztatottak tekintetében.

6./ Intézményeknél felújításra, fejlesztésre – a közoktatási intézmények fejlesztési koncepciójában meghatározottakon túl - csak pályázati források bevonásával kerülhet sor.

7./ A költségvetés tervezése során be kell tartani azokat a takarékosági intézkedéseket, melyeket az Önkormányzat intézményei és többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságai foglaltak meg (.....sz. melléklet).

Bevételeink növelése érdekében:

1./Az adórendeletek változatlanul hagyása mellett, meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy követeléseinket beszedjük, a hátralékos összegeket behajtsuk, kintlévőségeinket minimalizáljuk.

2./ A Közgyűlés 2009. évtől kezdődően rákényszerül, hogy növelje a **lakásbérleti díjakat**

3./ A nyersanyag árak várható drasztikus emelése miatt szükséges lesz **az étkezési térítési díjak emelése**: Aminek mértékéről a szolgáltatást végző HÓD-MENZA Kht előterjesztése alapján dönt a Közgyűlés. (Ez a szociális étkeztetés vonatkozásában a nyersanyag normával azonos mértéket jelent)

4./ Az energia árak drasztikus emelése miatt emelni szükséges a közüzemi díjakat.

5./ Meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy a CHF alapon kibocsátott kötvényünkből eredő árfolyam ingadozásokat úgy tudjuk korrigálni, hogy **árfolyam** veszteséget ne szenvedjen el a város.

6./ **Önkormányzati ingatlanok, értékpapírok értékesítése**: Folytatnunk kell mindazon, az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanoknak az értékesítését, amelyek közösségi célokat nem szolgálnak, és amelyek önkormányzati rendeletünkben értékesítésre kijelöltek. Bevételeink növelése érdekében szükséges annak vizsgálata, hogy a helyi rendeletben meghatározott értékpapírjaink milyen kondíciókkal lennének értékesíthetőek, kedvező piaci viszonyok mellett élni kell ennek lehetőségével is.

Tisztelt Közgyűlés!

A Koncepció elkészítésével irányt szabunk következő évi terveinknek, számba vesszük az ehhez elérhető pénzeszközöinket, próbáljuk meghatározni legfontosabb feladatainkat és rendező elveket állítunk fel amelyek segítenek az évről-évre szűkülő bevételek mellett is lehetőséget teremteni a Város működéséhez és fejlődéséhez.

Az Önkormányzat 2009. évre vonatkozó költségvetési koncepcióját azzal terjesztem Önök elé, hogy az abban foglalt jövő évi célok megvalósításához szükséges források a 2009. évi költségvetésről szóló törvény elfogadását követően lesznek pontosan tervezhetőek.

Le kell szögeznünk, hogy az előttünk álló nehéz gazdasági év költséghatékony, szigorú és racionális gazdálkodást kíván tőlünk.

Kérem Önöket, hogy az előterjesztést megvitatni és elfogadni szíveskedjenek!

Hódmezővásárhely, 2008. november 18.

Tisztelettel:

***Dr. Lázár János
polgármester***

Határozati javaslat

1./ Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése a 2005. szeptember 15-én 564/2005.(09.15.) Kgy.h. számú határozatával elfogadott hosszú távú gazdaság fejlesztési stratégiai programjában foglaltakat megerősíti azzal, hogy annak végrehajtása során 2009. évben a költségvetési koncepcióban megfogalmazott prioritások végrehajtására kell törekedni.

2./ a 2009. évre vonatkozó költségvetési koncepciót - annak mellékleteivel együtt – a beterjesztett javaslatnak megfelelően elfogadja.

3./ A Közgyűlés utasítja a jegyzőt, hogy a 2009. évi költségvetés összeállítása során a koncepcióban foglaltakat – a törvényi lehetőségek figyelembe vétele mellett - építse be a város költségvetési rendeletébe.

4./ A Közgyűlés utasítja az önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervek vezetőit, hogy az általuk vezetett intézmények 2009. évi költségvetési tervezeteit a jelen költségvetési koncepcióban rögzített főbb tervezési irányelvek alapján a jegyzővel együttműködve készítsék el, kiegészítve azt az időközben elfogadott központi irányelvekkel és útmutatásokkal, figyelembe véve a költségvetési törvényt megalapozó egyes jogszabályok tervezett módosításainak elfogadásával jelentkező feladatokkal.

5./ Az elkészített költségvetési tervezeteket írásban a jegyzőhöz kell benyújtani a költségvetési törvény elfogadását követő 10. napon.

6./A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, hogy a fenti koncepcióban megtárgyalt és elfogadott elveknek megfelelően gondoskodjon

- a szükséges rendelet módosítások elkészítéséről és Közgyűlés elé terjesztéséről,
- a pályázatok benyújtásához szükséges tervek és szerződések elkészüléséről,
- a pályázatok határidőben történő benyújtásáról,
- a kapcsolódó közbeszerzések kiírásáról

A Közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy a megtett intézkedésekről folyamatosan adjon tájékoztatást.

Határidő:

2-3.) pont a város költségvetési rendeletének benyújtása

4.) pont: a rendelet módosítások vonatkozásában: 2008. december 15.

Egyebekben: folyamatos

Felelős:

2-3.) pont vonatkozásában: Intézményvezetők, Jegyző, Aljegyző

4.) pont vonatkozásában: Polgármester

Határozatot kapja:

1.) Dr. Lázár János polgármester

2.) Dr. Korsós Ágnes jegyző

3.) Dr. Végh Ibolya aljegyző

4.) Közgazdasági Iroda

5.) Önálló és részben önálló intézmények vezetői

6.) Polgármesteri Hivatal Irodavezetői

7.) Irattár

Hódmezővásárhely, 2007. november 15.

Dr. Lázár János
polgármester

Dr. Korsós Ágnes
jegyző

**Tájékoztató adatok
az Önkormányzat 2009. évi koncepciójához**

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

intézmények, gazdasági társaságok, Polgármesteri Hivatal MINDÖSSZESEN

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|--|---|--------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|----------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dolgoi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Óvodák | 0 | 0 | 1 500 | 873 | 0 | 1 014 | 720 | 0 | 0 | 0 | 4 107 |
| Általános Iskolák | 5 619 | 1 830 | 0 | 0 | 168 | 0 | 100 | 0 | 0 | 5 425 | 13 142 |
| Középfokú oktatási intézmények | 1 015 | 325 | 0 | 981 | 0 | 53 | 10 856 | 2 000 | 0 | 9 209 | 24 439 |
| Tornyai János Múzeum | 9 960 | 3 286 | 1 000 | 0 | 0 | 333 | 11 500 | 21 000 | 0 | 0 | 47 079 |
| Erzsébet Kórház | 0 | 0 | 51 121 | 0 | 0 | 15 901 | 2 006 | 0 | 0 | 572 | 69 600 |
| Gazdasági társaságok | 16 500 | 7 941 | 8 049 | 0 | 37 170 | 9 409 | 16 163 | 108 000 | 0 | 8 000 | 211 232 |
| HTKT | 8 536 | 2 693 | 6 321 | 0 | 0 | 2 023 | 13 919 | 0 | 0 | 85 | 33 577 |
| Irodák | 11 286 | 3 613 | 85 188 | 0 | 300 | 25 582 | 171 405 | 0 | 266 695 | 0 | 564 069 |
| összesen | 52 916 | 19 688 | 153 179 | 1 854 | 37 638 | 54 315 | 226 669 | 131 000 | 266 695 | 23 291 | 967 245 |

ÓVODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|--|---|------------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|--------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Brunszvik Teréz Óvoda | | | | | | | | | | | |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | 270 | | | 86 | | | | | 356 |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | 360 | | | 115 | | | | | 475 |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | | 58 | | 19 | | | | | 77 |
| újságelfizetés lemondás | | | | | | 21 | | | | | 21 |
| munkaruha juttatás | | | | | | 350 | | | | | 350 |
| összesen | 0 | 0 | 630 | 58 | 0 | 220 | 371 | 0 | 0 | 0 | 1 279 |
| Exner Leó Óvoda | | | | | | | | | | | |
| Személyi jellegű kiadások | | | 870 | | | 278 | | | | | 1148 |
| Munkaruhajuttatás megszüntetése | | | | | | 115 | | | | | 115 |
| összesen | 0 | 0 | 870 | 0 | 0 | 278 | 115 | 0 | 0 | 0 | 1 263 |
| Hermann Alice Óvoda | | | | | | | | | | | |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | 360 | | | | | | | | 360 |
| gáz-, és villamosenergia felhasználás csökkentése | | | | | | 180 | | | | | 180 |
| Óvodai nevelés folyóirat | | | | | | 4 | | | | | 4 |
| vízfogyasztás csökkentése | | | | | | 50 | | | | | 50 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 360 | 0 | 0 | 234 | 0 | 0 | 0 | 594 |

ÓVODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|--|---|------------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|--------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozj.) | | | | | |
| Janikovszky Éva Óvoda | | | | | | | | | | | |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | | 95 | | 30 | | | | | 125 |
| nem kötelező pótlékok megszüntetése | | | | 360 | | 115 | | | | | 475 |
| 2 fő startkártya program járulék-kedvezménye | | | | | | 371 | | | | | 371 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 455 | 0 | 516 | 0 | 0 | 0 | 0 | 971 |
| ÓVODÁK MINDÖSSZESEN | 0 | 0 | 1 500 | 873 | 0 | 1 014 | 720 | 0 | 0 | 0 | 4 107 |

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|----------|-------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|--------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | illetmény | pótlék | természetben i juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | | | | | |
| Aranyossy Ágoston Ált Iskola és EGYMI | | | | | | | | | | | |
| 1 fő álláshely megszüntetése | 2814 | 919 | | | | | | | | | 3733 |
| kistérségi feladatellátás utazási költsége | | | | | 168 | | | | | | 168 |
| összesen | 2 814 | 919 | 0 | 0 | 168 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 901 |
| Liszt Ferenc Általános Iskola | | | | | | | | | | | |
| Helyiségek bérbeadása 2008. évihez képest 20%-os növekedés | | | | | | | | | | 100 | 100 |
| 0,5 fő álláshely megszüntetés | 730 | 234 | | | | | | | | | 964 |
| Túlóra csökkentése 3 fő pályakezdő alkalmazása 10 hónap időintervallumban | 300 | 38 | | | | | | | | | 338 |
| Pályázatoknál jelentkező bérjellegű kiadások átvállalása: helyi munkaerőgazdálkodással, belső helyettesítéssel | | | | | | | | | | | 0 |
| összesen | 1 030 | 272 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 100 | 1 402 |
| Péczy Attila Művészetoktatási Intézmény | | | | | | | | | | | |
| Térítési díj emelés | | | | | | | | | | 500 | 500 |
| Többlet állami normatíva | | | | | | | | | | 4725 | 4725 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 225 | 5 225 |
| Szent István Általános Iskola | | | | | | | | | | | |
| 1 fő fejlesztő pedagógus béreinek finanszírozása integrációs pályázatból | 250 | 80 | | | | | | | | | 330 |
| sportiskolai kerettanterv miatti többlettestnevelés órák finanszírozása NUPI-s pályázatból | 1345 | 430 | | | | | | | | | 1775 |
| telefonköltség csökkentése (internet kihasználása pl. kommunikáció 2 telephely között, intézmények között) | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| bérleti díj 10 %-os emelése | | | | | | | | | | 100 | 100 |
| összesen | 1 595 | 510 | 0 | 0 | 0 | 0 | 100 | 0 | 0 | 100 | 2 305 |

ÁLTALÁNOS ISKOLÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|---|---|----------|-------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dolgoi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészség. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetben i juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészség. hozzáj.) | | | | | |
| Varga Tamás Általános Iskola | | | | | | | | | | | |
| GYES-en lévő munkatárs helyettesítése alacsonyabb besorolású dolgozóval | 128 | 72 | 0 | | | | | | | | 200 |
| GYES-en lévő munkatárs helyettesítése alacsonyabb besorolású dolgozóval | 52 | 57 | 0 | | | | | | | | 109 |
| összesen | 180 | 129 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 309 |
| ÁLTALÁNOS ISKOLÁK MINDÖSSZESEN | 5 619 | 1 830 | 0 | 0 | 168 | 0 | 100 | 0 | 0 | 5 425 | 13 142 |

KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|--|---|------------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TA, munkaadói, egész. hozj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TA, munkaadói, egész. hozj.) | | | | | |
| Corvin Mátyás SZKI | | | | | | | | | | | |
| nem kötelező pótlék megvonása | | | | 336 | | | | | | | 336 |
| Iskolai myitvatartás csökkentés: fűtés megtakarítás (5 hónapra) | | | | | | | 11 | | | | 11 |
| Bérleti díjak emeléséből származó bevétel 10%-os emelés esetén. | | | | | | | | | | 14 | 14 |
| Rendezvényszervezés 10%-os emelés esetén. | | | | | | | | | | 20 | 20 |
| Folyóiratok és közlönyök megrendelésének a lemondása. | | | | | | | 200 | | | | 200 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 336 | 0 | 0 | 211 | 0 | 0 | 34 | 581 |
| Eötvös József SZKI | | | | | | | | | | | |
| egyéb pótlék | | | | 165 | | 53 | | | | | 218 |
| folyóiratok lemondása | | | | | | | 50 | | | | 50 |
| bérleti díjak | | | | | | | | | | 107 | 107 |
| könyvtár részére könyv beszerzés csökkentés | | | | | | | 200 | | | | 200 |
| tanárok részére védőruha | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| Tanulmányi versenyek nevezési díja | | | | | | | 50 | | | | 50 |
| egyéb készletbeszerzés | | | | | | | 75 | | | | 75 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 165 | 0 | 53 | 475 | 0 | 0 | 107 | 800 |

KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|------------|------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|--------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | | | | | |
| Gregus Máté SZKI | | | | | | | | | | | |
| Számítástechnikai pótlék | | | | 480 | | | | | | | 480 |
| Szafolyóiratok lemondása | | | | | | | 74 | | | | 74 |
| Kisértékű tárgyi eszközök beszerzése | | | | | | | 600 | | | | 600 |
| Villamosenergia szolgáltatás | | | | | | | | | | | 0 |
| Távhő szolgáltatás | | | | | | | | | | | 0 |
| Gázenergia szolgáltatás | | | | | | | | | | | 0 |
| Karbantartási szolgáltatások | | | | | | | 400 | | | | 400 |
| Felújítás | | | | | | | | 2 000 | | | 2 000 |
| Külföldi kiküldetés | | | | | | | 200 | | | | 200 |
| Reklám kiadások | | | | | | | 800 | | | | 800 |
| Továbbképzések, konferenciákon való részvétel csökkentése | | | | | | | 150 | | | | 150 |
| Busz költségeinek csökkentése | | | | | | | 240 | | | | 240 |
| Tanfolyamok tartása | | | | | | | | | | 1 000 | 1000 |
| Tantermek, tornaterem bérbeadása | | | | | | | | | | 200 | 200 |
| Informatikai tanfolyamok tartása | | | | | | | | | | | |
| Informatikai, elektronikai karbantartások elvégzése | | | | | | | | | | | 0 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 480 | 0 | 0 | 2 464 | 2 000 | 0 | 1 200 | 6 144 |

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|--|---|------------|------------------------|--|---------------------------------------|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dolgi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Kalmár Zsigmond SZKI | | | | | | | | | | | |
| Vezetők mobiltelefon használat megszüntetése | | | | | | | 600 | | | | 600 |
| Folyóirat előfizetés csökkentése | | | | | | | 70 | | | | 70 |
| Szakmai továbbképz. való részvétel csökkentése | | | | | | | 600 | | | | 600 |
| Számítógéprendszer szerz. szerinti felügyeletének megszüntetése | | | | | | | 1 224 | | | | 1224 |
| SALDO tagság megszüntetése | | | | | | | 122 | | | | 122 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 616 | 0 | 0 | 0 | 2 616 |
| Cseresnyés Kollégium | | | | | | | | | | | |
| 0,75 betöltetlen technikai állás megszüntetése | 1 015 | 325 | | | | | | | | | 1340 |
| Közözemeli ktg.megtakarítás ~5%/hétvégi nyitvatartás szűkítésével/ | | | | | | | 500 | | | | 500 |
| 2 fő pedagógus bérének áthelyezése AJKP finanszírozásba mely többletnormatíva igénylésében realizálódik. | | | | | | | | | | 7 868 | 7868 |
| összesen | 1 015 | 325 | 0 | 0 | 0 | 0 | 500 | 0 | 0 | 7 868 | 9 708 |
| Németh László Gimnázium és Általános Iskola | | | | | | | | | | | |
| Szakmai anyag sportoláshoz | | | | | | | 400 | | | | 400 |
| Szakmai anyag számítástechnikához | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| Szakmai anyag fénymásoláshoz | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| Kisértékű számítástechnikai eszközök | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| Kisértékű immateriális javak | | | | | | | 50 | | | | 50 |
| Egyéb készletbeszerzés (iskolabútorok) | | | | | | | 1 000 | | | | 1000 |
| Telefon, telefax, mobiltelefon | | | | | | | 250 | | | | 250 |
| Távírtás szolgáltatás | | | | | | | 900 | | | | 900 |
| Karbantartás, Kisjavítás (tanteremfestés) | | | | | | | 1 400 | | | | 1400 |
| Postai levél, csomag, távirat | | | | | | | 100 | | | | 100 |
| Egyéb szakmai továbbképzés | | | | | | | 190 | | | | 190 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 590 | 0 | 0 | 0 | 4 590 |
| KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN | 1 015 | 325 | 0 | 981 | 0 | 53 | 10 856 | 2 000 | 0 | 9 209 | 24 439 |

Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|--|---|----------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (munkaadói, egészsz. hozz.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (munkaadói, egészsz. hozz.) | | | | | |
| álláshelyek megszüntetése | 5 650 | 1 864 | | | | | | | | | 7514 |
| A jelenleg GYES-en lévő munkatársak álláshelyének részbeni be nem töltése | 4 310 | 1 422 | 1 000 | | | 333 | | | | | 7 065 |
| A Kopáncsi Tanyamúzeummal kapcsolatos felújítások elhalasztása pályázati lehetőség megnyílásáig | | | | | | | | 10 000 | | | 10000 |
| A Mozaik Mozi bezárása. | | | | | | | 4 000 | | | | 4000 |
| Tanácsadási szerződések szüneteltetése | | | | | | | 7 500 | | | | 7500 |
| Műtárgyvásárlások leállítás | | | | | | | | 11 000 | | | 11000 |
| összesen | 9 960 | 3 286 | 1 000 | 0 | 0 | 333 | 11 500 | 21 000 | 0 | 0 | 47 079 |

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|--|--|----------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | közbező bérén felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Erzsébet Kórház | | | | | | | | | | | |
| béren felüli juttatás (kereset-kiegészítés) visszavonása | | | 1 521 | | | 487 | | | | | 2 008 |
| Vérellátó osztályon a munkaidőn túli "kiszállásos véradás" esetén keletkezett túlórák szabadlőben (és nem pénzben) történő megváltása | | | 974 | | | 312 | | | | | 1 286 |
| Laboratórium és Vérellátó osztály integrációja után a vérellátói ügyelet megszüntetése | | | 2 882 | | | 922 | | | | | 3 804 |
| üres állások zárolása, tartósan távollevő dolgozók vissza nem pótlása ("létszámstop"); a működőképesség figyelembe vételével (kb. 30 álláshely) | | | 45 744 | | | 14 180 | | | | | 59 924 |
| Szerződésekkel kapcsolatos intézkedések (irodai gépek karbantartása, ivóvíz-szennyvíz vizsgálat, szaktanácsadói szerződések, bértextil) | | | | | | | 1 506 | | | | 1 506 |
| Energiamegtakarítás az intézet kihasználatlan helyiségeinek felhasználásával | | | | | | | 500 | | | | 500 |
| Szolgáltatások díjtétel emelése(eü. bérleti díj) | | | | | | | | | | 572 | 572 |
| összesen | 0 | 0 | 51 121 | 0 | 0 | 15 901 | 2 006 | 0 | 0 | 572 | 69 600 |
| Önkormányzati Tűzoltóság | | | | | | | | | | | |
| Az intézmény kötött felhasználású normatív támogatásból működik. A támogatás fel nem használt maradványát visszafizetési kötelezettség terheli. | | | | | | | | | | | 0 |
| | | | | | | | | | | | 0 |

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|----------|------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|----------------|
| | munkaidő létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (munkaadói, munkaadó, egéssz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (munkaadói, munkaadó, egéssz. hozzáj.) | | | | | |
| Hódfó Kht | | | | | | | | | | | |
| Hódfó Kht - árbevétel | | | | | | | | | | 8 000 | 8000 |
| Nyugdíjas Lakópark Kht | | | | | | | | | | | |
| étkezési hozzájárulás megszüntetése | | | | | 576 | | | | | | 576 |
| szolgálati mobiltelefon megszüntetése | | | | | | | 84 | | | | 84 |
| vízfogyasztás csökkentése | | | | | | | 200 | | | | 200 |
| tornaterem bérbeadása | | | | | | | | 400 | | | 400 |
| konyha bérbeadása | | | | | | | | 600 | | | 600 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 576 | 0 | 284 | 1 000 | 0 | 0 | 1 860 |
| Hód-Menza Kht | | | | | | | | | | | |
| Teljes számítógépes ételmezési rendszer bevezetésének elhalasztása | | | | | | | | 7 000 | | | 7 000 |
| Természetben nyújtott étkezés támogatás | | | | | 9 000 | | | | | | 9 000 |
| 3. 4. telephelyek összevonása | | | | | | | | 100 000 | | | 100 000 |
| Szolgáltatási tevékenység kibővítése (Székkutas - Algyő) | | | | | | | | | | | 0 |
| | nem összegegyeztetendő | | | | | | | | | | |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 000 | 0 | 0 | 107 000 | 0 | 0 | 116 000 |
| Hódmezővásárhelyi Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt | | | | | | | | | | | |
| Strand büfé nyitva tartás csökkentése | 720 | 241 | | | | | | | | | 961 |
| Sportuszoda nyitva tartás csökkentése | 1 252 | 420 | | | | | 1 000 | | | | 2 672 |
| Szauna nyitva tartás csökkentése | 720 | 241 | | | | | 500 | | | | 1 461 |
| Ipari Szakképző részegység telefonvonal lemondása | | | | | | | 72 | | | | 72 |
| Ipari Szakképző részegység hulladékgyűjtő edényzet lemondása | | | | | | | 125 | | | | 125 |
| Internet beszállítói ár-érték arány kedvezőbbé tétele | | | | | | | 600 | | | | 600 |

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|----------|------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzá.) | | | | | |
| 1 fő elbocsátása | 1 320 | 442 | | | | | 120 | | | | 1 882 |
| Saját gépkocsi hivatali célú költségtérítésének megszüntetése | | | | | | | 1 462 | | | | 1 462 |
| Mozgóbér megvonása | | | 2 952 | | | | 989 | | | | 3 941 |
| Távírói dolgozók prémlumának megvonása | | | 2 223 | | | | 745 | | | | 2 968 |
| Iskolakezdesi támogatás megvonása | | | | | 745 | | | | | | 745 |
| Szellemi dolgozók munkaruha juttatásának megvonása | | | 1 089 | | | | 365 | | | | 1 454 |
| Kisösszegű ajándékutalvány megvonása | | | | | 1 872 | | | | | | 1 872 |
| Pénzbeli étkezési térítés megvonása | | | 1 785 | | | | 598 | | | | 2 383 |
| Étkezési térítés, illetve jegy megvonása | | | | | 11 857 | | | | | | 11 857 |
| összesen | 4 012 | 1 344 | 8 049 | 0 | 14 474 | 2 697 | 3 879 | 0 | 0 | 0 | 34 455 |
| Szerdahelyi József Nonprofit Kft | | | | | | | | | | | |
| EKHO-s adózásra való áttérés | | 1 984 | | | | | | | | | 1 984 |
| 3 álláshely megszüntetése | 6 636 | 2 157 | | | 60 | | | | | | 8 853 |
| 1 fő munkatárs munkaszerződés módosítása | 1 140 | 384 | | | | | | | | | 1 524 |
| megbízási szerződés módosítása | | 453 | | | | | | | | | 453 |
| Étkezési hozzájárulás megvonása | | | | | 1 140 | | | | | | 1 140 |
| összesen | 7 776 | 4 978 | 0 | 0 | 1 200 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 954 |

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|--|---|----------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|----------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozj.) | | | | | |
| Hódmezővásárhelyi Városellátó és Beszerzési Kht | | | | | | | | | | | |
| telefonköltségek csökkentése | | | | | 1 920 | 461 | | | | | 2 381 |
| üzemanyagköltségek csökkentése | | | | | 5 200 | 6 251 | 12 000 | | | | 23 451 |
| 5 fős létszámleépítés | 4 712 | 1 619 | | | | | | | | | 6 331 |
| Étkezési utalvány visszavonás | | | | | 4 800 | | | | | | 4 800 |
| összesen | 4 712 | 1 619 | 0 | 0 | 11 920 | 6 712 | 12 000 | 0 | 0 | 0 | 36 963 |
| GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MINDÖSSZESEN | 16 500 | 7 941 | 8 049 | 0 | 37 170 | 9 409 | 16 163 | 108 000 | 0 | 8 000 | 211 232 |

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételei forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|----------|------------------------|---|--|---|-------------|-------------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevételei | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozzáj.) | | | | | |
| Kapcsolatközpont | | | | | | | | | | | |
| Utcai szociális munka megszüntetése (3 álláshely) | 6 782 | 2 170 | | | | | | | | | 8952 |
| Értelem Fogyatékos Nappali Intézményének megszüntetése | | | | | | | 13 015 | | | | 13015 |
| Többletjuttatás | | | 6 321 | | | 2 023 | | | | | 8 344 |
| összesen | 6 782 | 2 170 | 6 321 | 0 | 0 | 2 023 | 13 015 | 0 | 0 | 0 | 30 311 |
| Klauzál Gábor Általános Iskola | | | | | | | | | | | |
| 9/2008 OKM rendelet alapján 2 fejlesztő pedagógus bérehez való hozzájárulás 20 %-ban | 660 | 211 | | | | | | | | | 871 |
| bérmegtakarítás | 954 | 312 | | | | | | | | | 1266 |
| 2009 évi Drogprevenciós pályázat keretében a felső tagozatos osztályokban (14) a pályázatban foglaltak szerint tartandó 5-5 óra az osztályfőnöki óra keretében történik. (70 óra x 2000,- Ft/óra) | 140 | | | | | | | | | | 140 |
| Kis értékű tárgyi eszköz, szellemi termékek beszerzését 50 %-kal csökkentenénk | | | | | | | 50 | | | | 50 |
| Munkaruha, védőruha, formaruha, egyenruha kiadásait felére csökkentenénk. (A megmaradt összeget a takarítók kötelező munkaruhájára fordítanánk.) | | | | | | | 40 | | | | 40 |
| Nem adatátviteli célú távközlési díjak kiadásait 20 %-kal csökkentenénk | | | | | | | 96 | | | | 96 |
| Szállítási szolgáltatást felére csökkentenénk (2 fő barattyosi tanulónknak vásároltunk éves tanulói bérletet. A két tanulóból az egyik nyolcadikos, várhatólag általános iskolai tanulmányait a 2008/2009-es tanévben befejezi.) | | | | | | | 15 | | | | 15 |
| Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások kiadásait 10 %-kal csökkentenénk | | | | | | | 165 | | | | 165 |

Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|---|---|----------|------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|---------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozz.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozz.) | | | | | |
| Egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatási kiadásokat az alábbiak szerint csökkentenénk: postaköltség 120 e. Ft, duguláselhárítás 100 e. Ft, érintésvéd.felülvizsg. 78 e. Ft, tűzvéd.felülvizsg. 60 e. Ft, villámvéd.vizsg. 30 e. Ft, ez összesen 388 e. Ft. | | | | | | | 388 | | | | 388 |
| Vásárolt termékek és szolgáltatások általános forgalmi adója (az előzőekben felsorolt dologi kiadások áfája) | | | | | | | 150 | | | | 150 |
| Saját bevételt 10 %-kal növeljük. | | | | | | | | | | 85 | 85 |
| összesen | 1 754 | 523 | 0 | 0 | 0 | 0 | 904 | 0 | 0 | 85 | 3 266 |
| HTKT MINDÖSSZESEN | 8 536 | 2 693 | 6 321 | 0 | 0 | 2 023 | 13 919 | 0 | 0 | 85 | 33 577 |

IRODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|--------|------------------------|---|--|---|-------------|-----------------|----------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészs. hozj.) | | | | | |
| Jogi, munkaügyi csoport | | | | | | | | | | | |
| Képviselői tiszteletdíj 70%-ra csökkentése | | | 7 608 | | | 2 206 | | | | | 9 814 |
| Belső bizottsági tagsági díjak visszavonása | | | 8 760 | | | 2 540 | | | | | 11 300 |
| Külső bizottsági tagsági díjak visszavonása | | | 4 488 | | | 494 | | | | | 4 982 |
| Tanácsnoki díjak visszavonása | | | 6 480 | | | 1 879 | | | | | 8 359 |
| Székáncsi RÖK díj visszavonása | | | 1 680 | | | 487 | | | | | 2 167 |
| Köztisztviselők jogszabályon felüli juttatásainak visszavonása | | | 43 080 | | | 13 786 | | | | | 56 866 |
| Munkavállalók jogszabályon felüli juttatásainak visszavonása | | | 13 092 | | | 4 189 | | | | | 17 281 |
| 546/2007(09.13) Kgy határozat alapján háziorvosok támogatása (rendelőinézet kiürítésével kapcsolatban) | | | | | | | | | 40 000 | | 40 000 |
| 125/2008 (03.27.) Kgy határozat háziorvosok, házi gyermekorvosok egyszeri 160e Ft-os támogatása | | | | | | | | | 2 080 | | 2 080 |
| Elektronikus árlejtés bevezetése | | | | | | | | | 5 760 | | 5 760 |
| Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj 2008. évi előirányzathoz (10 M Ft) képest 2009. évre tervezett előirányzat % M Ft | | | | | | | | | 5 000 | | 5 000 |
| Bakay Lajos Ösztöndíj kifizető rendszerben történő megszüntetése esetén a 2008. évi előirányzathoz (6.540 eFt) képest 2009. évre 1.940 eFt előirányzat szükséges. | | | | | | | | | 4 600 | | 4 600 |
| Országos Arany János Tehetség gondozó Program kifizető rendszerrel történő megszüntetése esetén a 2008. évi előirányzathoz (870 eFt) képest 2009. évre 640 eFt előirányzat szükséges | | | | | | | | | 230 | | 230 |

IRODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|--|--|--|---|----------|------------------------|--|--|---|----------------|-----------------|----------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Sporttámogatás eltörlése (2008. évi előirányzat 70150 eFt volt) | | | | | | | | | 70 150 | | 70 150 |
| Munkahelyteremtő támogatás felfüggesztése 2008. évi előirányzat 80 M Ft. A közgyűlés támogató döntései szerint 12 induló vállalkozás esetében 2009. évre áthúzódik 13125 e Ft, melynek beállítása szükséges. | | | | | | | | | 66 875 | | 66 875 |
| összesen | 0 | 0 | 85 188 | 0 | 0 | 25 582 | 0 | 0 | 194 695 | 0 | 305 465 |
| Népjóléti Csoport | | | | | | | | | | | |
| 65 éven felüliek szemétdíj kompenzációja | | | | | | | | | 18 000 | | 18 000 |
| Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás | | | | | | | | | 14 000 | | 14 000 |
| Átmeneti segély | | | | | | | | | 10 000 | | 10 000 |
| Krisis-segély | | | | | | | | | 8 000 | | 8 000 |
| Karácsonyi csomag | | | | | | | | | 6 000 | | 6 000 |
| Sportszerutalvány | | | | | | | | | 10 000 | | 10 000 |
| Tanszerutalvány | | | | | | | | | 5 000 | | 5 000 |
| Egészségügyi, szociális civil szervezetek tám. | | | | | | | | | 1 000 | | 1 000 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 72 000 | 0 | 72 000 |

IRODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|--|---|----------|------------------------|--|--|---|-------------|-----------------|----------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészsz. hozzáj.) | | | | | |
| Polgármesteri Kabinet | | | | | | | | | | | |
| megbízási szerződések megszüntetése | 11 286 | 3 613 | | | | | | | | | 14 899 |
| természetbeni juttatás megvonása | | | | | 300 | | | | | | 300 |
| Marketingkiadások | | | | | | | 50 000 | | | | 50 000 |
| Augusztus 20-i rendezvény racionalizálása | | | | | | | 15 000 | | | | 15 000 |
| Hóni és határon kívüli társadalmi és civil szervezetek támogatása | | | | | | | 30 000 | | | | 30 000 |
| összesen | 11 286 | 3 613 | 0 | 0 | 300 | 0 | 95 000 | 0 | 0 | 0 | 110 199 |
| Városfejlesztési és üzemeltetési Csoport | | | | | | | | | | | |
| utca gépi seprése | | | | | | | 6 000 | | | | 6 000 |
| vállalkozói fűnyírás átadás KHT-nak | | | | | | | 30 000 | | | | 30 000 |
| Játszóterek karbantartása átadása KHT-nak | | | | | | | 9 000 | | | | 9 000 |
| Virágágyások locsolása átadása KHT-nak | | | | | | | 8 000 | | | | 8 000 |
| Muskátlai fenntartás átadása KHT-nak | | | | | | | 10 000 | | | | 10 000 |
| Pusztaszéll járat lemondása | | | | | | | 8 500 | | | | 8 500 |
| Ünnepségek útlezárása | | | | | | | 2 000 | | | | 2 000 |
| kézi szemetesek üntése átadás KHT-nak | | | | | | | 2 000 | | | | 2 000 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 75 500 | 0 | 0 | 0 | 75 500 |

IRODÁK

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉSI JAVASLATA A 2009. ÉVRE

iroda/intézmény/gazdasági társaság megnevezése

ezer Ft-ban

| költségcsökkentési javaslat / többletbevételi forrás megnevezése | a javaslat alapján várható, számszerűsített megtakarítás (éves szinten 2009-ben) | | | | | | | | | | |
|---|--|---|---|----------|------------------------|---|--|---|----------------|-----------------|----------------|
| | munkaidő /létszámcsökkentés | | kötelező béren felüli juttatás visszavonása | | | | működési (dologi) kiadások csökkentése | tervezett beruházás / felújítás elmaradása, átütemezése | támogatások | többlet-bevétel | összesen |
| | személyi juttatások | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészség, hozzáj.) | illetmény | pótlék | természetbeni juttatás | kapcsolódó járulékok (TB, munkaadói, egészség, hozzáj.) | | | | | |
| Informatikai Csoport | | | | | | | | | | | |
| képviselők a kgy anyagot ne cd-n kapják, hanem ftp-n letölthetnék | | | | | | | 145 | | | | 145 |
| Complex Jogtár cseréje az OPTEN termékére (a Jogi Csoport véleményezése szerint szolgáltatásaiban keveset tudna az új rendszer) | | | | | | | 700 | | | | 700 |
| Complex Céghírek adatbázis cseréje az OPTEN kft termékére | | | | | | | 60 | | | | 60 |
| összesen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 905 | 0 | 0 | 0 | 905 |
| összesen | 11 286 | 3 613 | 85 188 | 0 | 300 | 25 582 | 171 405 | 0 | 266 695 | 0 | 564 069 |